

KAZALO

A. Protokoli, priloženi Pogodbi o Ustavi za Evropo

1. Protokol o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji
2. Protokol o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti
3. Protokol o statutu Sodišča Evropske unije
4. Protokol o statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke
5. Protokol o statutu Evropske investicijske banke
6. Protokol o določitvi sedežev institucij ter nekaterih organov, uradov, agencij in služb Evropske unije
7. Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije
8. Protokol o pogodbah in aktih o pristopu Kraljevine Danske, Irske in Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, Helenske republike, Kraljevine Španije in Portugalske republike ter Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske

9. Protokol o Pogodbi ter o Aktu o pristopu Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike
10. Protokol o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem
11. Protokol o konvergenčnih kriterijih
12. Protokol o Evroskupini
13. Protokol o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske glede ekonomske in monetarne unije
14. Protokol o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Dansko, glede ekonomske in monetarne unije
15. Protokol o nekaterih nalogah nacionalne banke Danske
16. Protokol o sistemu franka v Pacifiški finančni skupnosti
17. Protokol o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije
18. Protokol o uporabi nekaterih vidikov III-130. člena Ustave za Združeno kraljestvo in Irsko

19. Protokol o stališču Združenega kraljestva in Irske glede politik mejnih kontrol, azila in priseljevanja ter pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah in policijskem sodelovanju
20. Protokol o stališču Danske
21. Protokol o zunanjih odnosih držav članic glede prehoda zunanjih meja
22. Protokol o azilu za državljane držav članic
23. Protokol o stalnem strukturnem sodelovanju, vzpostavljenem na podlagi šestega odstavka I-41. člena in III-312. člena Ustave
24. Protokol o drugem odstavku I-41. člena Ustave
25. Protokol o uvozu naftnih proizvodov, rafiniranih na Nizozemskih Antilih, v Evropsko unijo
26. Protokol o pridobitvi nepremičnin na Danskem
27. Protokol o sistemu javne radiotelevizije v državah članicah
28. Protokol o III-214. členu Ustave
29. Protokol o ekonomski, socialni in teritorialni povezanosti

30. Protokol o posebni ureditvi za Grenlandijo
31. Protokol o členu 40.3.3 irske ustave
32. Protokol o drugem odstavku I-9. člena Ustave o pristopu Unije k Evropski konvenciji o človekovih pravicah
33. Protokol o aktih in pogodbah, ki dopolnjujejo ali spreminjajo Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti in Pogodbo o Evropski uniji
34. Protokol o prehodnih določbah za institucije in organe Evropske unije
35. Protokol o finančnih posledicah izteka Pogodbe o Evropski skupnosti za premog in jeklo ter o Raziskovalnem skladu za premog in jeklo
36. Protokol o spremembah Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo

B. Priloge k Pogodbi o Ustavi za Evropo

1. Priloga I: Seznam iz III-226. člena Ustave
2. Priloga II: Čezmorske dežele in ozemlja, za katere se uporabljajo določbe IV. naslova III. dela Ustave

A. PROTOKOLI,
PRILOŽENI K POGODBI O USTAVI ZA EVROPO

1. PROTOKOL
O VLOGI NACIONALNIH PARLAMENTOV
V EVROPSKI UNIJI

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB SKLICEVANJU na to, da je način nadzora nacionalnih parlamentov nad njihovimi vladami v zvezi z dejavnostmi Unije predmet vsake ustavne ureditve in prakse vsake države članice,

Z ŽELJO, da bi spodbudile večjo udeležbo nacionalnih parlamentov pri dejavnostih Evropske unije in jim zagotovile boljše možnosti za izražanje mnenj o osnutkih evropskih zakonodajnih aktov, kakor tudi o drugih vprašanjih, ki bi lahko bila za njih posebnega pomena –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Ustavi za Evropo in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo:

I. NASLOV

OBVEŠČANJE NACIONALNIH PARLAMENTOV

1. ČLEN

Dokumente o posvetovanju Komisije (zelene in bele knjige ter sporočila) ob objavi Komisija neposredno posreduje nacionalnim parlamentom. Komisija posreduje nacionalnim parlamentom tudi letni zakonodajni program in vse druge instrumente zakonodajnega načrtovanja ali politične strategije, istočasno kot jih posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu.

2. ČLEN

Osnutki evropskih zakonodajnih aktov, ki se pošljejo Evropskemu parlamentu in Svetu, se posredujejo nacionalnim parlamentom.

Za namene tega protokola pomeni "osnutek evropskega zakonodajnega akta" predloge Komisije, pobude skupine držav članic, pobude Evropskega parlamenta, zahteve Sodišča, priporočila Evropske centralne banke in zahteve Evropske investicijske banke za sprejetje evropskega zakonodajnega akta.

Komisija osnutke evropskih zakonodajnih aktov, ki jih sama predloži, istočasno kot Evropskemu parlamentu in Svetu neposredno pošlje nacionalnim parlamentom.

Evropski parlament osnutke evropskih zakonodajnih aktov, ki jih sam predloži, neposredno pošlje nacionalnim parlamentom.

Osnutke evropskih zakonodajnih aktov, ki jih predloži skupina držav članic, Sodišče, Evropska centralna banka ali Evropska investicijska banka, pošlje nacionalnim parlamentom Svet.

3. ČLEN

Nacionalni parlamenti lahko predsednikom Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije pošljejo obrazloženo mnenje o tem, ali osnutek evropskega zakonodajnega akta upošteva načelo subsidiarnosti v skladu s postopkom iz Protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti.

Če osnutek evropskega zakonodajnega akta predloži skupina držav članic, predsednik Sveta obrazloženo mnenje ali obrazložena mnenja pošlje vladam teh držav članic.

Če osnutek evropskega zakonodajnega akta predloži Sodišče, Evropska centralna banka ali Evropska investicijska banka, predsednik Sveta obrazloženo mnenje ali obrazložena mnenja pošlje zadevni instituciji ali organu.

4. ČLEN

Od dne, ko je nacionalnim parlamentom dostopen osnutek evropskega zakonodajnega akta v uradnih jezikih Unije, in dnem, ko je uvrščen na začasni dnevni red Sveta zaradi njegovega sprejetja ali sprejetja stališča po zakonodajnem postopku, mora preteči rok šestih tednov. Izjeme so možne v nujnih primerih, ki se utemeljijo v aktu ali stališču Sveta. Razen v nujnih primerih, ki so bili ustrezno utemeljeni, se v teh šestih tednih ne sme sprejeti nikakršen dogovor o osnutku evropskega zakonodajnega akta. Razen v nujnih primerih, ki so bili ustrezno utemeljeni, mora med uvrstitvijo osnutka evropskega zakonodajnega akta na začasni dnevni red Sveta in sprejetjem stališča preteči deset dni.

5. ČLEN

Dnevni redi in rezultati sej Sveta, vključno z zapisniki sej, na katerih je Svet razpravljaval o osnutkih evropskih zakonodajnih aktov, se neposredno pošljejo nacionalnim parlamentom in sicer istočasno kot vladam držav članic.

6. ČLEN

Če namerava Evropski svet uporabiti prvi ali drugi odstavek IV-444. člena Ustave, so nacionalni parlamenti o namenu Evropskega sveta obveščeni najmanj šest mesecev pred sprejetjem evropskega sklepa.

7. ČLEN

Računsko sodišče posreduje svoje letno poročilo v vednost nacionalnim parlamentom istočasno kot Evropskemu parlamentu in Svetu.

8. ČLEN

Če nacionalni parlamentarni sistem ni enodomen, se 1. do 7. člen tega protokola uporabljajo za vse domove, ki sestavljajo parlament.

II. NASLOV

MEDPARLAMENTARNO SODELOVANJE

9. ČLEN

Evropski parlament in nacionalni parlamenti skupaj določijo, kako organizirati in spodbujati učinkovito in redno medparlamentarno sodelovanje znotraj Evropske unije.

10. ČLEN

Konferenca specializiranih parlamentarnih organov za zadeve Unije lahko pripravi kakršen koli prispevek, ki ga smatra za primernega, in z njim seznaniti Evropski parlament, Svet in Komisijo. Poleg tega ta konferenca spodbuja izmenjavo informacij in najboljše prakse med nacionalnimi parlamenti in Evropskim parlamentom, vključno med njihovimi specializiranimi odbori. Organizira lahko tudi medparlamentarne konference o posebnih temah, zlasti zaradi razprav o vprašanjih skupne zunanje in varnostne politike, vključno s skupno varnostno in obrambno politiko. Prispevki konference ne zavezujejo nacionalnih parlamentov in ne prejudicirajo njihovih stališč.

2. PROTOKOL
O UPORABI NAČEL
SUBSIDIARNOSTI IN SORAZMERNOSTI

VISOKE POGODBENICE SO SE –

V ŽELJI zagotoviti, da se odločitve sprejemajo v kar najtesnejši povezavi z državljani Unije,

ODLOČENE vzpostaviti pogoje za uporabo načel subsidiarnosti in sorazmernosti, določenih v I-11. členu Ustave, in vzpostaviti sistem nadzora pri uporabi teh načel –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Vse institucije zagotavljajo stalno upoštevanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti, kakor sta opredeljeni v I-11. členu Ustave.

2. ČLEN

Preden Komisija predlaga evropski zakonodajni akt, opravi obsežna posvetovanja. Taka posvetovanja po potrebi upoštevajo regionalne in lokalne razsežnosti predvidenih ukrepov. V primerih izjemne nujnosti Komisija teh posvetovanj ne opravi. V svojem predlogu Komisija navede razloge za takšno odločitev.

3. ČLEN

Za namene tega protokola pomeni "osnutek evropskega zakonodajnega akta" predloge Komisije, pobude skupine držav članic, pobude Evropskega parlamenta, zahteve Sodišča, priporočila Evropske centralne banke in zahteve Evropske investicijske banke za sprejetje evropskega zakonodajnega akta.

4. ČLEN

Komisija posreduje svoje osnutke evropskih zakonodajnih aktov in svoje spremenjene osnutke hkrati nacionalnim parlamentom in zakonodajalcu Unije.

Evropski parlament posreduje svoje osnutke evropskih zakonodajnih aktov in svoje spremenjene predloge nacionalnim parlamentom.

Svet posreduje osnutke evropskih zakonodajnih aktov, ki jih predložijo skupina držav članic, Sodišče, Evropska centralna banka ali Evropska investicijska banka, in spremenjene osnutke nacionalnim parlamentom.

Zakonodajne resolucije Evropskega parlamenta in stališča Sveta se takoj, ko so sprejeta, posredujejo nacionalnim parlamentom.

5. ČLEN

Osnutki evropskih zakonodajnih aktov se utemeljijo glede na načeli subsidiarnosti in sorazmernosti. Vsak osnutek evropskega zakonodajnega akta mora vsebovati podrobno izjavo, ki omogoča oceno njegove skladnosti z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti. Ta izjava mora vsebovati podatke o predvidenih finančnih učinkih osnutka, v primeru evropskega okvirnega zakona pa tudi o posledicah za pravila, ki jih morajo sprejeti države članice, po potrebi vključno z regionalno zakonodajo. Razlogi za zaključek, da se lahko cilj Unije lažje uresniči na ravni Unije, se utemeljijo s kvalitativnimi in, če je možno, kvantitativnimi kazalci. Osnutki evropskih zakonodajnih aktov pri tem upoštevajo potrebo, da so finančni ali upravni stroški Unije, nacionalnih vlad, regionalnih ali lokalnih organov, gospodarskih subjektov in državljanov čim nižji in sorazmerni s ciljem, ki ga želijo doseči.

6. ČLEN

Vsak nacionalni parlament ali dom teh parlamentov lahko v šestih tednih od datuma posredovanja osnutka evropskega zakonodajnega akta predsednikom Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije pošlje svoje obrazloženo mnenje, ki vsebuje razloge, zakaj meni, da zadevni osnutek ni v skladu z načelom subsidiarnosti. Vsak nacionalni parlament ali dom nacionalnega parlamenta se, kadar je primerno, posvetuje z regionalnimi parlamenti, ki imajo zakonodajna pooblastila.

Če osnutek evropskega zakonodajnega akta predloži skupina držav članic, pošlje predsednik Sveta obrazloženo mnenje vladam teh držav članic.

Če osnutek evropskega zakonodajnega akta predložijo Sodišče, Evropska centralna banka ali Evropska investicijska banka, pošlje predsednik Sveta obrazloženo mnenje zadevni instituciji ali organu.

7. ČLEN

Evropski parlament, Svet in Komisija ter, če je primerno, skupina držav članic, Sodišče, Evropska centralna banka ali Evropska investicijska banka, v kolikor osnutek evropskega zakonodajnega akta izvira od njih, upoštevajo obrazložena mnenja nacionalnih parlamentov ali domov teh parlamentov.

Vsak nacionalni parlament ima po dva glasova, razdeljena na osnovi nacionalnega parlamentarnega sistema. V primeru dvodomnega parlamentarnega sistema ima vsak dom po en glas.

Če obrazložena mnenja o neskladnosti osnutka evropskega zakonodajnega akta z načelom subsidiarnosti predstavljajo najmanj tretjino vseh glasov, dodeljenih nacionalnim parlamentom v skladu s prejšnjim odstavkom, je treba osnutek ponovno preučiti. Ta prag je četrtnina, če gre za osnutek evropskega zakonodajnega akta, predloženega na podlagi III-264. člena Ustave o območju svobode, varnosti in pravice.

Po taki ponovni preučitvi lahko Komisija ali po potrebi skupina držav članic, Evropski parlament, Sodišče, Evropska centralna banka ali Evropska investicijska banka, v kolikor osnutek evropskega zakonodajnega akta izvira od njih, odločijo, da bodo osnutek ohranili, ga spremenili ali umaknili. To odločitev je treba utemeljiti.

8. ČLEN

Sodišče Evropske unije je pristojno za odločanje o tožbah zaradi kršitve načela subsidiarnosti z evropskim zakonodajnim aktom, ki jih vloži država članica v skladu s pravili iz III-365. člena Ustave ali ki jo država članica posreduje v skladu s svojim pravnim redom v imenu svojega nacionalnega parlamenta ali enega od njegovih domov.

V skladu s pravili, določenimi v istem členu Ustave, lahko vloži tožbe tudi Odbor regij v zvezi z evropskimi zakonodajnimi akti, za sprejetje katerih je v Ustavi predvideno, da se je z njim treba posvetovati.

9. ČLEN

Komisija Evropskemu svetu, Evropskemu parlamentu, Svetu in nacionalnim parlamentom vsako leto predloži poročilo o uporabi I-11. člena Ustave. To letno poročilo se posreduje tudi Odboru regij in Ekonomsko-socialnemu odboru.

3. PROTOKOL
O STATUTU SODIŠČA EVROPSKE UNIJE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

Z ŽELJO določiti statut Sodišča Evropske unije, predviden v III-381. členu Ustave –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo:

1. ČLEN

Sodišče Evropske unije se ustanovi in deluje v skladu z Ustavo, Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (Pogodba ESAE) in tem statutom.

I. NASLOV

SODNIKI IN GENERALNI PRAVOBRANILCI

2. ČLEN

Pred nastopom funkcije vsak sodnik javno priseže, da bo svoje naloge opravljal nepristransko in vestno ter da bo varoval tajnost posvetovanj.

3. ČLEN

Sodniki uživajo imuniteto pred sodnimi postopki. Po prenehanju mandata še naprej uživajo imuniteto za svoja dejanja, storjena pri opravljanju uradnih dolžnosti, vključno z izgovorjenimi ali zapisanimi besedami.

Sodišče lahko odvzame imuniteto na občni seji. Če odločitev zadeva člana Sodišča splošne pristojnosti ali specializiranega sodišča, Sodišče odloči po posvetovanju z zadevnim sodiščem.

Če je bila sodniku odvzeta imuniteta in je proti njemu sprožen kazenski postopek, mu sme soditi v kateri koli državi članici le sodišče, pristojno za sojenje sodnikom, ki pripadajo najvišjim sodnim organom v državi.

Za sodnike, generalne pravobranilce, sodnega tajnika in pomočnike sodnika poročevalca Sodišča Evropske unije se uporabljajo 12. do 15. člen in 18. člen Protokola o privilegijih in imunitetah Unije, ne glede na določbe glede imunitete sodnikov pred sodnimi postopki iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena.

4. ČLEN

Sodniki ne smejo opravljati političnih ali upravnih funkcij.

Ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne, razen če tega izjemoma z evropskim sklepom ne odobri Svet z navadno večino.

Pred prevzemom svojih nalog se slovesno obvežejo, da bodo med svojim mandatom in po njegovem izteku spoštovali iz mandata izhajajoče obveznosti, zlasti dolžnost, da bodo po izteku mandata pri sprejemanju določenih imenovanj ali ugodnosti ravnali pošteno in diskretno.

V primeru dvoma odloča Sodišče. Če odločitev zadeva člana Sodišča splošne pristojnosti ali specializiranega sodišča, Sodišče odloči po posvetovanju z zadevnim sodiščem.

5. ČLEN

Razen ob redni zamenjavi ali smrti, dolžnosti sodnika prenehajo z njegovim odstopom.

Ko sodnik odstopi, se pismo o odstopu naslovi na predsednika Sodišča, ki ga pošlje predsedniku Sveta. Z uradnim obvestilom slednjega se mesto izprazni.

Razen v primerih, za katere se uporablja 6. člen tega statuta, sodnik ohrani svoj mandat, dokler njegov naslednik ne nastopi svoje funkcije.

6. ČLEN

Sodnik je lahko razrešen ali se mu lahko odvzame pravica do pokojnine ali namesto nje odobrenih ugodnosti le, če po soglasnem mnenju sodnikov in generalnih pravobranilcev Sodišča ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev ali obveznosti, ki izhajajo iz njegovega položaja. Zadevni sodnik pri odločanju o tem ne sodeluje. Če je zadevna oseba član Sodišča splošne pristojnosti ali specializiranega sodišča, Sodišče odloči po posvetovanju z zadevnim sodiščem.

Sodni tajnik o odločbi Sodišča obvesti predsednika Evropskega parlamenta in predsednika Komisije ter o njej uradno obvesti predsednika Sveta.

V primeru odločitve o razrešitvi sodnika se mesto z uradnim obvestilom predsednika Sveta izprazni.

7. ČLEN

Sodnik, katerega dolžnosti prenehajo pred iztekom njegovega mandata, je nadomeščen za preostanek mandata.

8. ČLEN

Določbe 2. do 7. člena tega statuta se uporabljajo za generalne pravobranilce.

II. NASLOV

ORGANIZACIJA SODIŠČA

9. ČLEN

Ko se vsaka tri leta izvede delna zamenjava sodnikov, se izmenično zamenja trinajst in dvanajst sodnikov.

Ko se vsaka tri leta izvede delna zamenjava generalnih pravobranilcev, se vsakokrat zamenjajo štirje generalni pravobranilci.

10. ČLEN

Sodni tajnik pred Sodiščem priseže, da bo svoje naloge opravljal nepristransko in vestno ter da bo varoval tajnost posvetovanj Sodišča.

11. ČLEN

Sodišče poskrbi za nadomeščanje sodnega tajnika, kadar je ta zadržan.

12. ČLEN

Sodišču se dodelijo uradniki in drugi uslužbenci, ki zagotavljajo njegovo delovanje. Odgovorni so sodnemu tajniku, ki je podrejen predsedniku.

13. ČLEN

Z evropskim zakonom se lahko predvidi imenovanje pomočnika sodnika poročevalca in določi pravila, ki urejajo njihov položaj. Ta evropski zakon se sprejme na predlog Sodišča. Pod pogoji, določenimi v poslovniku, lahko pomočniki sodnika poročevalca sodelujejo pri pripravljalnih postopkih v tistih postopkih, ki tečejo pred Sodiščem, in sodelujejo s sodnikom poročevalcem.

Pomočniki poročevalci so izbrani med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki imajo ustrezne pravne kvalifikacije; imenovani so z evropskim sklepom, ki ga z navadno večino sprejme Svet. Pred Sodiščem prisežejo, da bodo svoje naloge opravljali nepristransko in vestno ter da bodo varovali tajnost posvetovanj Sodišča.

14. ČLEN

Sodniki, generalni pravobranilci in sodni tajnik morajo prebivati v kraju, kjer ima Sodišče svoj sedež.

15. ČLEN

Sodišče stalno zaseda. Trajanje sodnih počitnic določi Sodišče ob upoštevanju potreb svojega poslovanja.

16. ČLEN

Sodišče oblikuje senate treh in petih sodnikov. Sodniki izvolijo predsednike senatov med svojimi člani. Predsedniki senatov petih sodnikov so izvoljeni za tri leta. Ponovno so lahko izvoljeni enkrat.

Veliki senat sestavlja trinajst sodnikov. Predseduje mu predsednik Sodišča. Člani velikega senata so tudi predsedniki senatov petih sodnikov in drugi sodniki, imenovani v skladu s pogoji iz poslovnika.

Sodišče odloča v velikem senatu, kadar to zahteva država članica ali institucija Unije, ki je stranka v postopku.

Sodišče odloča na občni seji, kadar so mu predložene zadeve v skladu z drugim odstavkom III-335. člena, drugim odstavkom II-347. člena, III-349. členom ali šestim odstavkom III-385. člena Ustave.

Poleg tega lahko Sodišče, kadar meni, da je zadeva izjemnega pomena, po izjasnitvi generalnega pravobranilca odloči, da se zadeva predloži v odločanje na občni seji.

17. ČLEN

Sodišče lahko veljavno odloča le v sestavi lihega števila sodnikov.

Odločitve senatov treh ali petih sodnikov so veljavne le, če jih sprejmejo trije sodniki.

Odločitve velikega senata so veljavne le, če je navzočih devet sodnikov.

Odločitve občne seje so veljavne le, če je navzočih petnajst sodnikov.

Če je eden od sodnikov senata zadržan, se lahko pod pogoji, določenimi v poslovniku, v senat imenuje sodnik iz drugega senata.

18. ČLEN

Sodniki ali generalni pravobranilci ne smejo sodelovati pri odločanju o posamezni zadevi, pri kateri so predhodno sodelovali kot zastopniki, svetovalci ali odvetniki ene od strank ali o kateri so podali mnenje kot člani sodišča, preiskovalne komisije ali v kateri koli drugi funkciji.

Če sodnik ali generalni pravobranilec iz kakšnega posebnega razloga meni, da ne more sodelovati pri odločanju ali preiskavi v določeni zadevi, o tem obvesti predsednika. Če predsednik iz kakšnega posebnega razloga meni, da sodnik ali generalni pravobranilec ne bi smel sodelovati pri ali odločati o določeni zadevi, ga o tem obvesti.

O vseh težavah pri uporabi tega člena odloča Sodišče.

Stranka ne more zahtevati spremembe sestave Sodišča ali enega njegovih senatov zaradi državljanstva sodnika ali zato, ker v sestavi Sodišča ali senata ni sodnika, ki bi imel enako državljanstvo kakor ta stranka.

III. NASLOV

POSTOPEK PRED SODIŠČEM

19. ČLEN

Države članice in institucije Unije pred Sodiščem zastopa zastopnik, ki je imenovan za vsako zadevo posebej. Zastopniku lahko pomaga svetovalac ali odvetnik.

Države podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, ki niso države članice, ter v tem sporazumu navedeni Nadzorni organ Evropskega združenja za svobodno trgovino (EFTA), so zastopani na enak način.

Druge stranke mora zastopati odvetnik.

Le odvetnik, ki je vpisan v imenik odvetnikov v eni od držav članic ali drugi državi, ki je podpisnica Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, lahko pred Sodiščem zastopa stranko ali ji pomaga.

Ti zastopniki, svetovalci in odvetniki imajo pri zastopanju na Sodišču pravice in jamstva, potrebna za neodvisno opravljanje svojih nalog, pod pogoji, ki jih določa poslovnik.

Sodišče ima glede svetovalcev in odvetnikov, ki nastopajo pred njim, pooblastila, ki so splošno priznana sodiščem, pod pogoji, določenimi v poslovniku.

Univerzitetni profesorji, ki so državljani držav članic, katerih zakonodaja jim priznava pravico zastopanja na sodišču, imajo pred Sodiščem enake pravice, kot jih ta člen priznava odvetnikom.

20. ČLEN

Postopek pred Sodiščem ima dva dela, pisnega in ustnega.

Pisni postopek zajema posredovanje tožb, vlog, odgovorov na tožbo in pisnih stališč, pa tudi morebitnih replik kot tudi vseh dokazov in listin ali njihovih overjenih prepisov, strankam in tistim institucijam, organom, uradom ali agencijam Unije, katerih akti so predmet postopka.

Posredovanje opravlja sodni tajnik v zaporedju in rokih, ki so določeni v poslovniku.

Ustni postopek zajema branje poročila, ki ga predloži sodnik poročevalec, podajanje navedb zastopnikov, svetovalcev in odvetnikov pred Sodiščem, ter predstavitev sklepnih predlogov generalnega pravobranilca, po potrebi pa tudi zaslišanje prič in izvedencev.

Če Sodišče meni, da zadeva ne odpira nobenega novega pravnega vprašanja, lahko po nastopu generalnega pravobranilca sklene, da se o zadevi odloča brez sklepnih predlogov generalnega pravobranilca.

21. ČLEN

Postopek pred Sodiščem se sproži s tožbo, naslovljeno na sodnega tajnika. Tožba mora vsebovati ime in stalni naslov tožeče stranke ter vlogo podpisnika, navedbo stranke ali strank, proti katerim je tožba vložena, predmet postopka, zahtevek in kratek povzetek tožbenih razlogov.

Tožbi mora biti priložen, kjer je to primerno, akt, katerega razglasitev za ničnega se predlaga, ali v okoliščinah iz III-367. člena Ustave dokazilo z navedbo dneva, ko je bila institucija v skladu s tem členom pozvana k ukrepanju. Če ta dokazila niso priložena tožbi, sodni tajnik zadevno stranko pozove, naj jih predloži v razumnem roku. V tem primeru se tožba ne zavrže, tudi če so dokazila predložena po izteku roka, predpisanega za vložitev tožbe.

22. ČLEN

Zadeva, ki jo ureja člen 18 Pogodbe ESAE se predloži Sodišču s pritožbo, ki je naslovljena na sodnega tajnika. Pritožba mora vsebovati ime in stalni naslov pritožnika ter vlogo podpisnika, navedbo odločbe, zoper katero je pritožba vložena, navedbo nasprotnih strank, predmet postopka, zahtevek in kratek povzetek pritožbenih razlogov.

Pritožbi mora biti priložena overjen prepis odločbe Arbitražnega odbora, ki se izpodbija.

Če Sodišče pritožbo zavrne, postane odločba Arbitražnega odbora pravnomočna.

Če Sodišče razveljavi odločbo Arbitražnega odbora, lahko slednji na pobudo ene od strank v postopku po potrebi o zadevi ponovno odloča. Vezan je na vse odločitve Sodišča o pravnih vprašanjih.

23. ČLEN

V zadevah iz III-369. člena Ustave mora sodišče države članice, ki prekine odločanje v svojem postopku in predloži zadevo Sodišču, o svoji odločitvi uradno obvestiti Sodišče. Sodni tajnik Sodišča o tej odločitvi nato obvesti zadevne stranke, države članice in Komisijo, in institucijo, organ, urad ali agencijo, ki je sprejela akt, katerega veljavnost ali razlaga je predmet postopka.

V dveh mesecih od tega uradnega obvestila smejo stranke, države članice, Komisija in, kjer je to primerno, institucija, organ, urad ali agencija, ki je sprejela akt, katerega veljavnost ali razlaga je predmet postopka, predložiti Sodišču navedbe o zadevi ali pisna stališča.

Sodni tajnik Sodišča o odločitvi nacionalnega sodišča obvesti tudi države podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, ki niso države članice, ter v tem sporazumu navedeni Nadzorni organ EFTA, ki lahko v dveh mesecih od uradnega obvestila predložijo Sodišču vloge ali pisna stališča, če odločitev zadeva eno od področij uporabe tega sporazuma. Ta odstavek se ne uporablja za vprašanja, ki spadajo na področje uporabe Pogodbe ESAE.

Kadar sporazum, ki ga Svet na določenem področju sklene z eno ali več tretjimi državami, določa, da imajo te države pravico na Sodišču vložiti vlogo ali predložiti pisna stališča, če sodišče države članice predloži Sodišču v predhodno odločanje vprašanje iz okvira tega sporazuma, se o odločitvi nacionalnega sodišča, ki vsebuje to vprašanje, uradno obvestijo tudi zadevne tretje države. V dveh mesecih po tem uradnem obvestilu lahko te države vložijo vloge ali pisna stališča.

24. ČLEN

Sodišče lahko od strank zahteva, da priskrbijo vse listine in pojasnila, ki jih po njegovem mnenju potrebuje. Sodišče izrecno ugotovi vsako zavrnitev.

Sodišče lahko tudi od držav članic ter institucij, organov, uradov in agencij Unije, ki niso stranke v postopku, zahteva vsa pojasnila, ki so po njegovem mnenju potrebna v postopku.

25. ČLEN

Sodišče lahko kadar koli zaupa izdelavo izvedenskega mnenja posameznikom, združenjem oseb, uradom, odborom ali drugim organizacijam po njegovi izbiri.

26. ČLEN

Priče so lahko zaslišane pod pogoji, določenimi v poslovniku.

27. ČLEN

Glede prič, ki izostanejo od pričanja, ima Sodišče pooblastila, ki so v takih primerih splošno priznana sodiščem, in lahko izreče denarne kazni pod pogoji, določenimi v poslovniku.

28. ČLEN

Priče in izvedenci se lahko zaslišijo pod prisego v obliki, kakršna je določena s poslovnikom, ali v skladu z nacionalno zakonodajo države, iz katere je priča ali izvedenec.

29. ČLEN

Sodišče lahko odredi, da pričo ali izvedenca zasliši sodni organ v kraju njegovega stalnega prebivališča.

Odredba se pošlje pristojnemu sodišču v izvršitev pod pogoji, določenimi v poslovniku. Dokumenti, sestavljeni pri izpolnjevanju zaprosila za pravno pomoč, se pod enakimi pogoji vrnejo Sodišču.

Stroške nosi Sodišče, vendar pa to ne vpliva na njegovo pravico, da jih, kjer je to primerno, naloži strankam.

30. ČLEN

Država članica obravnava vsako kršitev prisega priče ali izvedenca enako, kot če bi bilo kaznivo dejanje storjeno pred enim od njenih sodišč, pristojnih za civilne zadeve. Na podlagi ovadbe Sodišča zadevna država članica preganja kršilca pred pristojnim nacionalnim sodiščem.

31. ČLEN

Obravnavе so javne, razen če Sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog strank iz tehtnih razlogov odloči drugače.

32. ČLEN

Na obravnavah lahko Sodišče zasliši izvedence, priče in same stranke. Slednje lahko podajajo ustne navedbe pred Sodiščem le prek svojih zastopnikov.

33. ČLEN

O vsaki obravnavi se sestavi zapisnik, ki ga podpišeta predsednik in sodni tajnik.

34. ČLEN

Seznam narokov določi predsednik.

35. ČLEN

Posvetovanja Sodišča so in ostanejo tajna.

36. ČLEN

Sodbe so obrazložene. V njih so navedena imena sodnikov, ki so sodelovali pri posvetovanju.

37. ČLEN

Sodbe podpišeta predsednik in sodni tajnik. Razglasijo se javno.

38. ČLEN

Sodišče odloča o stroških.

39. ČLEN

Predsednik Sodišča lahko po skrajšanem postopku, ki po potrebi odstopa od nekaterih pravil tega statuta, in je določen v poslovniku, odloča o predlogih za odložitev izvršitve iz prvega odstavka III-379. člena Ustave in člena 157 Pogodbe ESAE ali za sprejetje začasnih odredb v skladu z drugim odstavkom III-379. člena Ustave ali za odložitev izvršbe v skladu s četrtrim odstavkom III-401. člena Ustave ali tretjim odstavkom člena 164 Pogodbe ESAE.

Predsednika v primeru zadržanosti nadomešča drug sodnik pod pogoji, določenimi v poslovniku.

Odredba predsednika ali sodnika, ki ga nadomešča, je začasna in v nobenem primeru ne vpliva na odločbo Sodišča o glavni stvari.

40. ČLEN

Države članice in institucije Unije lahko vstopijo v postopek, ki teče pred Sodiščem.

Enako velja za vse organe, urade in agencije Unije ter osebe, ki lahko izkažejo upravičen interes za rešitev zadeve, predložene Sodišču. Fizične ali pravne osebe ne smejo vstopiti v postopek med državami članicami, med institucijami Unije ali med državami članicami in institucijami Unije.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko države podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, ki niso države članice, ter v tem sporazumu navedeni Nadzorni organ EFTA vstopijo v postopek, ki poteka pred Sodiščem, če ta zadeva eno od področij uporabe tega sporazuma.

Z vlogo za vstop v postopek se lahko podpre le zahtevek ene od strank.

41. ČLEN

Če tožena stranka, ki ji je bila pravilno vročena tožba v odgovor, ne vloži pisnega odgovora na tožbo, se zoper njo izda zamudna sodba. Ugovor zoper sodbo se lahko vloži v enem mesecu po uradnem obvestilu o njej. Če Sodišče na odloči drugače, ugovor ne zadrži izvršitve zamudne sodbe.

42. ČLEN

Države članice, institucije, organi, uradi in agencije Unije in vse druge fizične ali pravne osebe lahko v primerih in pod pogoji, določenimi v poslovníku, vložijo ugovor tretjega, s katerim lahko izpodbijajo sodbo, ki je bila izdana v zadevi, pri kateri same niso bile udeležene, sodba pa vpliva na njihove pravice.

43. ČLEN

V primeru nejasnosti pomena ali posledic sodbe Sodišče na predlog stranke ali institucije Unije, ki ima upravičen interes, poda razlago.

44. ČLEN

Obnovo postopka se lahko pri Sodišču predlaga le v primeru, ko se odkrije novo dejstvo odločilnega pomena, ki je bilo pred izrekom sodbe neznano Sodišču in stranki, ki zahteva obnovo.

Obnova postopka se začne s sodbo, v kateri Sodišče izrecno ugotovi obstoj novega dejstva, ki je takšno, da je lahko podlaga za obnovo postopka, in izreka, da je predlog zaradi tega dopusten.

Po poteku desetih let od dne razglasitve sodbe ni več mogoče vložiti predloga za obnovo postopka.

45. ČLEN

Roki zaradi oddaljenosti se določijo s poslovníkom.

Potek roka ne vpliva na pravice, če zadevna stranka dokaže obstoj nepredvidenih okoliščin ali višje sile.

46. ČLEN

Tožbe proti Uniji v zadevah, ki izhajajo iz nepogodbene odgovornosti, zastarajo po petih letih od nastanka dogodka, na katerem ta temelji. Zastaranje se pretrga, če se pred Sodiščem vloži tožba ali če je oškodovanec predhodno naslovil svojo zahtevo na pristojno institucijo Unije. V tem primeru je treba vložiti tožbo v roku dveh mesecev iz III-365. člena Ustave. Uporablja se drugi odstavek III-367. člena Ustave.

Ta člen se uporablja tudi za tožbe proti Evropski centralni banki glede nepogodbene odgovornosti.

IV. NASLOV

SODIŠČE SPLOŠNE PRISTOJNOSTI

47. ČLEN

Prvi odstavek 9. člena, 14. in 15. člen, prvi, drugi, četrti in peti odstavek 17. člena ter 18. člen tega statuta se uporabljajo za Sodišče splošne pristojnosti in njegove člane.

10., 11. in 14. člen tega statuta se smiselno uporabljajo za sodnega tajnika Sodišča splošne pristojnosti.

48. ČLEN

Sodišče splošne pristojnosti ima petindvajset sodnikov.

49. ČLEN

Člani Sodišča splošne pristojnosti so lahko imenovani za opravljanje naloge generalnega pravobranilca.

Generalni pravobranilec popolnoma nepristransko in neodvisno javno predstavi obrazložene sklepne predloge o zadevah, predloženih Sodišču splošne pristojnosti, zato da bi slednjemu pomagal pri opravljanju njegove naloge.

Merila za izbiro takšnih zadev in postopki za imenovanje generalnih pravobranilcev so določeni v poslovniku Sodišča splošne pristojnosti.

Član, ki je imenovan za opravljanje naloge generalnega pravobranilca v neki zadevi, ne sme sodelovati pri odločanju o njej.

50. ČLEN

Sodišče splošne pristojnosti zaseda v senatih treh ali petih sodnikov. Sodniki izvolijo predsednike senatov med svojimi člani. Predsedniki senatov petih sodnikov so izvoljeni za tri leta. Ponovno so lahko izvoljeni enkrat.

Sestavo senatov in dodelitev zadev ureja poslovnik. V nekaterih primerih, ki jih ureja poslovnik, lahko Sodišče splošne pristojnosti odloča na občni seji ali pa odloča sodnik posameznik.

Poslovnik lahko določa tudi, da Sodišče splošne pristojnosti zaseda v velikem senatu v zadevah in pod pogoji, navedenimi v njem.

51. ČLEN

Ne glede na pravilo, določeno v prvem odstavku III-358. člena Ustave, je odločanje o tožbah iz III-365. in III-367. člena Ustave, ki jih vložijo države članice, pridržano za Sodišče, če so vložene:

a) proti aktu ali opustitvi ukrepanja Evropskega parlamenta, Sveta ali obeh institucij, ki odločata skupaj, razen:

- proti evropskim sklepom, ki jih sprejme Svet na podlagi tretjega pododstavka drugega odstavka III-168. člena Ustave,
- proti aktom, ki jih sprejme Svet na podlagi akta Sveta glede zaščite trgovine v smislu III-315. člena Ustave,
- proti aktom Sveta, s katerimi ta izvršuje izvedbena pooblastila v skladu z drugim odstavkom I-37. člena Ustave;

b) proti aktu ali opustitvi ukrepanja Komisije na podlagi prvega odstavka III-420. člena Ustave.

Odločanje o tožbah iz omenjenih členov, ki jih vloži institucija Unije proti aktu ali opustitvi ukrepanja Evropskega parlamenta, Sveta, obeh institucij, ki odločata skupaj, ali Komisije, in tožbe, ki jih vloži institucija proti aktu ali opustitvi ukrepanja Evropske centralne banke, je prav tako pridržano za Sodišče.

52. ČLEN

Predsednik Sodišča in predsednik Sodišča splošne pristojnosti v medsebojnem soglasju določita, na kakšen način uradniki in drugi uslužbenci Sodišča opravljajo naloge za Sodišče splošne pristojnosti, da bi tako zagotovili njegovo delovanje. Nekateri uradniki ali drugi uslužbenci so odgovorni sodnemu tajniku Sodišča splošne pristojnosti, ki je podrejen predsedniku Sodišča splošne pristojnosti.

53. ČLEN

Postopek pred Sodiščem splošne pristojnosti ureja III. naslov.

Postopek pred Sodiščem splošne pristojnosti se po potrebi dopolni in natančneje določi v njegovem poslovniku. V poslovniku se lahko določi izjema od četrtega odstavka 40. in 41. člena tega statuta, da bi bile upoštevane posebnosti spora na področju intelektualne lastnine.

Ne glede na četrty odstavek 20. člena tega statuta lahko generalni pravobranilec svoje obrazložene sklepne predloge da v pisni obliki.

54. ČLEN

Če je vloga ali drug procesni dokument, naslovljen na Sodišče splošne pristojnosti, pomotoma vložen pri sodnem tajniku Sodišča, ga ta nemudoma pošlje sodnemu tajniku Sodišča splošne pristojnosti. Prav tako, če je vloga ali drug procesni dokument, naslovljen na Sodišče, pomotoma vložen pri sodnem tajniku Sodišča splošne pristojnosti, ga ta nemudoma pošlje sodnemu tajniku Sodišča.

Če Sodišče splošne pristojnosti ugotovi, da ni pristojno za obravnavanje in odločanje o tožbi, za katero je pristojno Sodišče, jo odstopi Sodišču. Prav tako, če Sodišče ugotovi, da je za tožbo pristojno Sodišče splošne pristojnosti, jo odstopi Sodišču splošne pristojnosti, to pa se ne more razglasiti za nepristojno.

Če so Sodišču in Sodišču splošne pristojnosti predložene zadeve, kjer je predmet isti, kjer se postavlja isto vprašanje razlage ali odloča o veljavnosti istega akta, lahko Sodišče splošne pristojnosti po tem, ko je dalo strankam možnost, da zavzamejo stališče, postopek prekine, dokler Sodišče ne izda sodbe, ali, če gre za tožbe, vložene na podlagi III-365. člena Ustave ali člena 146 Pogodbe ESAE, razglasi za nepristojno, da bi o njih lahko odločalo Sodišče. Pod istimi pogoji lahko tudi Sodišče prekine postopek. V tem primeru se postopek pred Sodiščem splošne pristojnosti nadaljuje.

Če država članica in institucija izpodbijata isti akt, se Sodišče splošne pristojnosti razglasi za nepristojno, da bi o teh tožbah lahko odločalo Sodišče.

55. ČLEN

Sodni tajnik Sodišča splošne pristojnosti odločbe Sodišča splošne pristojnosti, s katerimi se zaključi postopek, s katerimi se zaključi postopek le o delu predmeta postopka, o odločitvah o procesnih vprašanjih glede ugovora nepristojnosti ali nedopustnosti uradno obvesti vse stranke ter države članice in institucije Unije, četudi niso vstopile v postopek pred Sodiščem splošne pristojnosti.

56. ČLEN

Zoper odločbe Sodišča splošne pristojnosti, s katerimi se zaključi postopek, in zoper odločbe tega sodišča s katerimi se zaključi postopek le o delu predmeta postopka ali odločitvam o procesnih vprašanjih glede ugovora nepristojnosti ali nedopustnosti, se lahko pred Sodiščem vloži pritožba v dveh mesecih po uradnem obvestilu o odločbi, ki se izpodbija.

Takšno pritožbo lahko vloži katera koli stranka, ki v celoti ali delno ni uspela s svojim zahtevkom. Tisti, ki so vstopili v postopek, razen držav članic in institucij Unije, pa lahko vložijo takšno pritožbo le, če jih odločba Sodišča splošne pristojnosti neposredno zadeva.

Razen v zadevah, ki se nanašajo na spore med Unijo in njenimi uslužbenci, lahko pritožbo vložijo tudi države članice in institucije Unije, ki niso vstopile v postopek pred Sodiščem splošne pristojnosti. Te države članice in institucije so v enakem položaju kot države članice ali institucije, ki so vstopile v postopek na prvi stopnji.

57. ČLEN

Vsakdo, čigar vlogo o vstopu v postopek je Sodišče splošne pristojnosti zavrnilo, se lahko v dveh mesecih po uradnem obvestilu o odločbi o zavrnitvi predloga pritoži pred Sodiščem.

Stranke v postopku se lahko pritožijo na Sodišče zoper vse odločbe Sodišča splošne pristojnosti, sprejete na podlagi prvega ali drugega odstavka III-379. člena ali četrtega odstavka III-401. člena Ustave ali člena 157 ali tretjega odstavka člena 164 Pogodbe ESAE, v dveh mesecih po uradnem obvestilu o njih.

O pritožbi iz prvega in drugega odstavka tega člena se odloča v skladu s postopkom iz 39. člena tega statuta.

58. ČLEN

Pritožba na Sodišče je omejena na pravna vprašanja. Lahko se vloži zaradi nepristojnosti Sodišča splošne pristojnosti, zaradi kršitve postopka pred tem sodiščem, ki vpliva na interese pritožnika, pa tudi zaradi kršitve prava Unije s strani Sodišča splošne pristojnosti.

Pritožba ni dovoljena glede stroškov in njihovega zneska.

59. ČLEN

Če je pritožba vložena proti odločbi Sodišča splošne pristojnosti, ima postopek pred Sodiščem pisni in ustni del. Sodišče lahko v skladu s pogoji, določenimi v poslovniku, po izjasnitvi generalnega pravobranilca in potem, ko so stranke o tem zavzele stališče, odloči brez ustnega postopka.

60. ČLEN

Ne glede na prvi in drugi odstavek III-379. člena Ustave in člen 157 Pogodbe ESAE pritožba nima odložilnega učinka.

Ne glede na III-380. člen Ustave začnejo odločbe Sodišča splošne pristojnosti, s katerimi se neki evropski zakon ali evropska uredba, ki je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah, razglasi za nično, učinkovati šele z datumom poteka roka iz prvega odstavka 56. člena tega statuta ali, če je bila v tem roku vložena pritožba, z datumom njene zavrnitve, vendar to ne vpliva na pravico stranke, da skladno s prvim in drugim odstavkom III-379. člena Ustave in členom 157 Pogodbe ESAE pri Sodišču predlaga začasno odložitev učinkov evropskega zakona ali evropske uredbe, ki je bila razglašena za nično, ali za sprejem druge začasne odredbe.

61. ČLEN

Če je pritožba utemeljena, Sodišče razveljavi odločbo Sodišča splošne pristojnosti. Če stanje postopka to dovoljuje, lahko samo dokončno odloči o zadevi ali pa jo vrne v ponovno odločanje Sodišču splošne pristojnosti.

Če je zadeva vrnjena v ponovno odločanje Sodišču splošne pristojnosti, je to sodišče glede pravnih vprašanj vezano na odločbo Sodišča.

Če je pritožba, ki jo vložita država članica ali institucija Unije, ki se nista vstopili v postopek pred Sodiščem splošne pristojnosti, utemeljena, lahko Sodišče, če meni, da je to potrebno, navede, kateri učinki razveljavljene odločbe Sodišča splošne pristojnosti naj se za stranke v postopku štejejo za dokončne.

62. ČLEN

Če v primerih iz prvega in tretjega odstavka III-358. člena Ustave prvi generalni pravobranilec meni, da obstaja resna nevarnost za enotnost ali doslednost prava Unije, lahko predlaga, da Sodišče preuči odločitev Sodišča splošne pristojnosti.

Predlog mora biti vložen v roku enega meseca po razglasitvi odločbe Sodišča splošne pristojnosti. V enem mesecu po prejemu predloga prvega generalnega pravobranilca Sodišče odloči, ali je treba odločitev ponovno preučiti ali ne.

V. NASLOV

KONČNE DOLOČBE

63. ČLEN

Poslovnika Sodišča in Sodišča splošne pristojnosti vsebujeta vse določbe, ki so potrebne za uporabo in po potrebi za dopolnitev tega statuta.

64. ČLEN

Pravila, ki urejajo vprašanje jezikov na Sodišču Evropske unije, se določijo z evropsko uredbo, ki jo sprejme Svet soglasno. Ta uredba se sprejme bodisi na predlog Sodišča in po posvetovanju s Komisijo in Evropskim parlamentom ali na predlog Komisije in po posvetovanju s Sodiščem in Evropskim parlamentom.

Dokler se ta pravila ne sprejmejo, se uporabljajo določbe poslovnika Sodišča in poslovnika Sodišča splošne pristojnosti o ureditvi vprašanja jezikov. Ne glede na III-355. in III-366. člen Ustave se te določbe lahko spremenijo ali razveljavijo le s soglasno odobritvijo Sveta.

65. ČLEN

(1) Ne glede na IV-437. člen Ustave vse spremembe Protokola o Statutu Sodišča, ki je priloga k Pogodbi o Evropski uniji, k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti in k Pogodbi ESAE, sprejete med podpisom Pogodbe o Ustavi za Evropo in začetkom njene veljavnosti, ostanejo v veljavi.

(2) Spremembe iz prejšnjega odstavka se zato, da bi jih vključili v besedilo tega statuta, uradno kodificirajo z evropskim zakonom Sveta, ki se sprejme na zahtevo Sodišča. Ko začne ta kodifikacijski evropski zakon veljati, se ta člen razveljavi.

4. PROTOKOL
O STATUTU EVROPSKEGA SISTEMA
CENTRALNIH BANK IN
EVROPSKE CENTRALNE BANKE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

Z ŽELJO oblikovati statut Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, predviden v I-30. členu in drugem odstavku III-187. člena Ustave –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o Ustavi za Evropo:

I. POGLAVJE

EVROPSKI SISTEM CENTRALNIH BANK

1. ČLEN

Evropski sistem centralnih bank

(1) V skladu s prvim odstavkom I-30. člena Ustave Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke sestavljajo Evropski sistem centralnih bank. Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta je euro, sestavljajo Eurosistem.

(2) Evropski sistem centralnih bank in Evropska centralna banka svoje naloge in dejavnosti opravljata v skladu z Ustavo in tem statutom.

II. POGLAVJE

CILJI IN NALOGE EVROPSKEGA SISTEMA CENTRALNIH BANK

2. ČLEN

Cilji

V skladu z drugim odstavkom I-30. člena in prvim odstavkom III-185. člena Ustave je poglavitni cilj Evropskega sistema centralnih bank ohranjanje stabilnosti cen. Ne glede na ta cilj Evropski sistem centralnih bank podpira splošne ekonomske politike v Uniji z namenom prispevati k doseganju ciljev Unije, opredeljenih v I-3. členu Ustave. Evropski sistem centralnih bank ravna po načelu odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco, pri čemer daje prednost učinkovitemu razporejanju virov, in v skladu z načeli iz III-177. člena Ustave.

3. ČLEN

Naloge

(1) V skladu z drugim odstavkom III-185. člena Ustave so temeljne naloge Evropskega sistema centralnih bank:

a) opredeliti in izvajati denarno politiko Unije;

- b) opravljati devizne posle v skladu s III-326. členom Ustave;
- c) imeti in upravljati uradne devizne rezerve držav članic;
- d) podpirati nemoteno delovanje plačilnih sistemov.

(2) V skladu s tretjim odstavkom III-185. člena Ustave točka c) prejšnjega odstavka ne vpliva na to, da imajo vlade držav članic operativna devizna sredstva in da jih upravljajo.

(3) V skladu s petim odstavkom III-185. člena Ustave Evropski sistem centralnih bank prispeva k nemotenemu vodenju politik pristojnih organov glede bonitetnega nadzora kreditnih institucij in stabilnosti finančnega sistema.

4. ČLEN

Svetovalne funkcije

V skladu s četrtem odstavkom III-185. člena Ustave se Evropsko centralno banko zaprosi, da svetuje:

- a) glede vseh predlaganih aktov Unije na področjih v okviru njenih pooblastil;
- b) nacionalnim organom glede vseh osnutkov zakonodajnih predpisov na področjih iz njene pristojnosti, vendar v mejah in pod pogoji, ki jih Svet določi v skladu s postopkom iz 41. člena tega statuta.

Evropska centralna banka lahko ustreznim institucijam, organom, uradom ali agencijam Unije ali nacionalnim organom predloži mnenja o zadevah s področij v okviru njenih pooblastil.

5. ČLEN

Zbiranje statističnih informacij

- (1) Za izpolnjevanje nalog Evropskega sistema centralnih bank Evropska centralna banka ob pomoči nacionalnih centralnih bank zbira potrebne statistične informacije od pristojnih nacionalnih organov ali neposredno od gospodarskih subjektov. V ta namen sodeluje z institucijami, organi, uradi ali agencijami Unije in s pristojnimi organi držav članic ali tretjih držav ter z mednarodnimi organizacijami.
- (2) Nacionalne centralne banke izvajajo naloge iz prejšnjega odstavka, kolikor je najbolj mogoče.
- (3) Kadar je to potrebno, Evropska centralna banka prispeva k usklajevanju pravil in običajnih postopkov glede zbiranja, urejanja in razpošiljanja statističnih podatkov s področij v okviru njenih pooblastil.
- (4) Svet v skladu s postopkom iz 41. člena tega statuta opredeli fizične in pravne osebe, ki so obvezane poročati, pravila o zaupnosti in ustrezne izvršilne določbe.

6. ČLEN

Mednarodno sodelovanje

- (1) Na področju mednarodnega sodelovanja, ki vključuje naloge, zaupane Evropskemu sistemu centralnih bank, Evropska centralna banka odloča o načinu zastopanosti Evropskega sistema centralnih bank.
- (2) Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke, če jim Evropska centralna banka to odobri, lahko sodelujejo v mednarodnih denarnih institucijah.
- (3) Prvi in drugi odstavek tega člena ne vplivata na III-196. člen Ustave.

III. POGLAVJE

ORGANIZACIJA EVROPSKEGA SISTEMA CENTRALNIH BANK

7. ČLEN

Neodvisnost

V skladu s III-188. členom Ustave ne smejo niti Evropska centralna banka niti nacionalne centralne banke, pa tudi noben član njihovih organov odločanja pri izvajanju pooblastil ter opravljanju nalog in dolžnosti po Ustavi in tem statutu zahtevati ali sprejemati navodil od institucij, organov, uradov ali agencij Unije, vlad držav članic ali katerih koli drugih organov. Institucije, organi, uradi ali agencije Unije ter vlade držav članic se obvezujejo, da bodo to načelo spoštovali in ne bodo poskušali vplivati na člane organov odločanja Evropske centralne banke ali nacionalnih centralnih bank pri opravljanju njihovih nalog.

8. ČLEN

Splošno načelo

Evropski sistem centralnih bank vodijo organi odločanja Evropske centralne banke.

9. ČLEN

Evropska centralna banka

- (1) Evropska centralna banka, ki ima v skladu s tretjim odstavkom I-30. člena Ustave pravno osebnost, ima v vsaki državi članici kar najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava nacionalna zakonodaja. Zlasti lahko banka pridobiva premičnine in nepremičnine ali z njimi razpolaga ter je lahko stranka v sodnem postopku.
- (2) Evropska centralna banka zagotovi, da se naloge, ki jih ima Evropski sistem centralnih bank po drugem, tretjem in petem odstavku III-185. člena Ustave, izvajajo z njeno lastno dejavnostjo v skladu s tem statutom ali prek nacionalnih centralnih bank v skladu s prvim odstavkom 12. člena in 14. členom tega statuta.
- (3) V skladu s prvim odstavkom III-187. člena Ustave sta organa odločanja Evropske centralne banke Svet Evropske centralne banke in Izvršilni odbor.

10. ČLEN

Svet Evropske centralne banke

- (1) V skladu s prvim odstavkom III-382. člena Ustave sestavljajo Svet Evropske centralne banke člani Izvršilnega odbora Evropske centralne banke in guvernerji nacionalnih centralnih bank držav članic brez posebne ureditve iz III-197. člena Ustave.

(2) Vsak član Sveta Evropske centralne banke ima en glas. Od dne, ko število članov Sveta Evropske centralne banke preseže 21, ima vsak član Izvršilnega odbora en glas in je število guvernerjev z glasovalno pravico 15. Te glasovalne pravice se dodelijo in rotirajo na naslednji način:

- a) od dne, ko število guvernerjev preseže 15 in dokler ne doseže števila 22, so guvernerji razdeljeni v dve skupini glede na razvrstitev velikosti deleža države članice zadevne nacionalne centralne banke v agregatnem bruto domačem proizvodu po tržnih cenah in v skupni agregatni bilanci stanja denarnih finančnih institucij držav članic, katerih valuta je euro. Deleži v agregatnem bruto domačem proizvodu po tržnih cenah oziroma v skupni zbirni bilanci stanja denarnih finančnih institucij so ponderirani s $\frac{5}{6}$ oziroma z $\frac{1}{6}$. Prvo skupino sestavlja pet guvernerjev in drugo skupino preostali guvernerji. Pogostost glasovalnih pravic guvernerjev, razporejenih v prvo skupino, ne sme biti manjša od pogostosti glasovalnih pravic guvernerjev druge skupine. Ob upoštevanju prejšnjega stavka se prvi skupini dodelijo štiri glasovalne pravice in drugi skupini enajst glasovalnih pravic;
- b) od dne, ko število guvernerjev doseže 22, so guvernerji razdeljeni v tri skupine skladno z razvrstitvijo na podlagi meril, ki jih določa točka a) tega odstavka. Prvo skupino sestavlja pet guvernerjev in se ji dodelijo štiri glasovalne pravice. Drugo skupino sestavlja polovica skupnega števila guvernerjev, pri čemer se deli zaokrožijo navzgor na najbližje celo število, in se ji dodeli osem glasovalnih pravic. Tretjo skupino sestavljajo preostali guvernerji in se ji dodeli tri glasovalne pravice;

- c) v vsaki posamezni skupini imajo guvernerji glasovalne pravice enako dolgo;
- d) za izračun deležev v agregatnem bruto domačem proizvodu po tržnih cenah se uporabi drugi odstavek 29. člena tega statuta. Skupna agregatna bilanca stanja denarnih finančnih institucij se izračuna v skladu s statističnim okvirom, ki se v Uniji uporablja v času izračuna;
- e) če se agregatni bruto domači proizvod po tržnih cenah prilagodi v skladu s tretjim odstavkom 29. člena tega statuta, ali če se poveča število guvernerjev, se v skladu z načeli, ki jih določa ta pododstavek, prilagodi velikost in/ali sestava skupin;
- f) Svet Evropske centralne banke, ki odloča z dvotretjinsko večino vseh svojih članov z ali brez glasovalne pravice, sprejme vse ukrepe, potrebne za uresničevanje načel, ki jih določa ta pododstavek, in lahko odloči, da se začetek sistema rotacije preloži do datuma, ko število guvernerjev preseže 18.

Pravica do glasovanja se uresničuje osebno. Ne glede na to pravilo je lahko v poslovniku iz tretjega odstavka 12. člena tega statuta določeno, da lahko člani Sveta Evropske centralne banke glasujejo po telekonferenci. Ta poslovnik tudi določa, da lahko član Sveta Evropske centralne banke, ki daljši čas ne more biti navzoč na sejah Sveta Evropske centralne banke, imenuje namestnika kot člana Sveta Evropske centralne banke.

Določbe prvega in drugega pododstavka tega odstavka ne vplivajo na glasovalne pravice vseh članov Sveta Evropske centralne banke z ali brez glasovalne pravice po tretjem odstavku in drugem in tretjem odstavku 40. člena tega statuta. Če v tem statutu ni določeno drugače, Svet Evropske centralne banke odloča z navadno večino članov, ki imajo glasovalno pravico. Pri neodločenem izidu glasovanja ima predsednik odločilni glas.

Svet Evropske centralne banke je sklepčen, če sta navzoči dve tretjini članov, ki imajo glasovalno pravico. Če svet ni sklepčen, lahko predsednik skliče izredno sejo, na kateri se odločitve sprejmejo ne glede na sklepčnost.

(3) Za vse odločitve, ki se sprejemajo v skladu z 28., 29., 30., 32., 33. in 49. členom tega statuta, se glasovi v Svetu Evropske centralne banke ponderirajo v skladu z deležem nacionalnih centralnih bank v vpisanem kapitalu Evropske centralne banke. Vrednost ponderjev, ki jih imajo glasovi članov Izvršilnega odbora, je enaka nič. Odločitev, za katero je potrebna kvalificirana večina, je sprejeta, če glasovi, oddani v njeno podporo, zastopajo vsaj dve tretjini vpisanega kapitala Evropske centralne banke in vsaj polovico delničarjev. Guverner, ki ne more biti navzoč, lahko imenuje namestnika, da odda njegov ponderirani glas.

(4) Seje so tajne. Svet Evropske centralne banke se lahko odloči, da rezultate svojih posvetovanj objavi.

(5) Svet Evropske centralne banke se sestane vsaj desetkrat na leto.

11. ČLEN

Izvršilni odbor

(1) V skladu s prvim pododstavkom drugega odstavka III-382. člena Ustave sestavljajo Izvršilni odbor predsednik, podpredsednik in štirje drugi člani.

Člani opravljajo svoje naloge polni delovni čas. Člani ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne, razen če to izjemoma odobri Svet Evropske centralne banke.

(2) V skladu z drugim odstavkom III-382. člena Ustave predsednika, podpredsednika in druge člane Izvršilnega odbora imenuje Evropski svet s kvalificirano večino, na priporočilo Sveta, po predhodnem posvetovanju z Evropskim parlamentom in Svetom Evropske centralne banke med osebami, ki imajo ugled in poklicne izkušnje na denarnem ali bančnem področju.

Mandat članov je osem let in ne morejo biti ponovno imenovani.

Samo državljani držav članic so lahko člani Izvršilnega odbora.

(3) Pogoji za zaposlitev članov Izvršilnega odbora, zlasti njihove plače, pokojnine in drugi prejemki socialne varnosti, so predmet pogodb z Evropsko centralno banko in jih določi Svet Evropske centralne banke na predlog odbora, sestavljenega iz treh članov, ki jih imenuje Svet Evropske centralne banke, in treh članov, ki jih imenuje Svet. Člani Izvršilnega odbora nimajo pravice glasovati o zadevah iz tega odstavka.

- (4) Če član Izvršilnega odbora ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih dolžnosti ali če je zagrešil hujšo kršitev, ga lahko Sodišče na predlog Sveta Evropske centralne banke ali Izvršilnega odbora razreši.
- (5) Vsi osebno navzoči člani Izvršilnega odbora imajo pravico glasovati in imajo v ta namen en glas. Če ni določeno drugače, odloča Izvršilni odbor z navadno večino oddanih glasov. Pri neodločenem izidu glasovanja ima predsednik odločilni glas. Način glasovanja je določen v poslovniku iz tretjega odstavka 12. člena tega statuta.
- (6) Izvršilni odbor je odgovoren za tekoče poslovanje Evropske centralne banke.
- (7) Prosto mesto v Izvršilnem odboru se zapolni z imenovanjem novega člana v skladu z drugim odstavkom tega člena.

12. ČLEN

Odgovornosti organov odločanja

- (1) Svet Evropske centralne banke sprejema smernice in odločitve, potrebne za izvajanje nalog, ki so zaupane Evropskemu sistemu centralnih bank v skladu z Ustavo in tem statutom. Svet Evropske centralne banke oblikuje denarno politiko Unije, ki po potrebi vključuje, odločitve glede bližnjih denarnih ciljev, ključnih obrestnih mer in zagotavljanja rezerv v Evropskem sistemu centralnih bank, ter oblikuje potrebne smernice za njihovo izvajanje.

Izvršilni odbor izvaja denarno politiko v skladu s smernicami in odločitvami, ki jih sprejme Svet Evropske centralne banke. Pri tem Izvršilni odbor daje potrebna navodila nacionalnim centralnim bankam. Poleg tega lahko Izvršilni odbor dobi nekatera prenesena pooblastila, kadar Svet Evropske centralne banke tako odloči.

Kolikor je možno in ustrezno ter ne glede na določbe tega člena naloži Evropska centralna banka nacionalnim centralnim bankam opravljanje poslov, ki so sestavni del nalog Evropskega sistema centralnih bank.

- (2) Izvršilni odbor je odgovoren za pripravo sej Sveta Evropske centralne banke.
- (3) Svet Evropske centralne banke sprejme poslovnik, ki določa notranjo organizacijo Evropske centralne banke in njenih organov odločanja.
- (4) Svet Evropske centralne banke opravlja svetovalne funkcije iz 4. člena tega statuta.
- (5) Svet Evropske centralne banke sprejema odločitve iz 6. člena tega statuta.

13. ČLEN

Predsednik

- (1) Predsednik ali v njegovi odsotnosti podpredsednik predseduje Svetu Evropske centralne banke in Izvršilnemu odboru Evropske centralne banke.
- (2) Ne glede na določbe 38. člena tega statuta predsednik ali oseba, ki jo imenuje predsednik, zastopa Evropsko centralno banko navzven.

14. ČLEN

Nacionalne centralne banke

(1) V skladu s III-189. členom Ustave vsaka država članica zagotovi, da je njena nacionalna zakonodaja, vključno s statutom nacionalne centralne banke, združljiva z Ustavo in tem statutom.

(2) V statutih nacionalnih centralnih bank se zlasti določi, da mandat guvernerja nacionalne centralne banke ni krajši od petih let.

Guverner je lahko razrešen funkcije le, če ne izpolnjuje več pogojev, ki se zahtevajo za opravljanje njegovih dolžnosti, ali če je zagrešil hujšo kršitev. Zadevni guverner ali Svet Evropske centralne banke lahko zaradi kršitve Ustave ali katerega koli pravnega pravila o njeni uporabi takšno odločitev predloži Sodišču. Tak postopek se mora sprožiti v roku dveh mesecev od objave odločitve ali njenega uradnega obvestila tožniku, če tega ni bilo, pa od dne, ko je zanjo izvedel.

(3) Nacionalne centralne banke so sestavni del Evropskega sistema centralnih bank in delujejo v skladu s smernicami in navodili Evropske centralne banke. Svet Evropske centralne banke stori vse potrebno za zagotovitev upoštevanja smernic in navodil Evropske centralne banke ter zahteva, da se mu dajo vse potrebne informacije.

(4) Nacionalne centralne banke lahko opravljajo tudi funkcije, ki niso navedene v tem statutu, razen če Svet Evropske centralne banke z dvotretjinsko večino oddanih glasov ugotovi, da so te funkcije v nasprotju s cilji in nalogami Evropskega sistema centralnih bank. Te funkcije, ki jih nacionalne centralne banke izvajajo na lastno odgovornost in zanje same jamčijo, ne veljajo za sestavni del funkcij Evropskega sistema centralnih bank.

15. ČLEN

Obveznosti poročanja

- (1) Evropska centralna banka pripravlja in objavlja poročila o dejavnostih Evropskega sistema centralnih bank najmanj četrtletno.
- (2) Vsak teden se objavi konsolidirani računovodski izkaz Evropskega sistema centralnih bank.
- (3) V skladu s tretjim odstavkom III-383. člena Ustave Evropska centralna banka naslovi letno poročilo o dejavnostih Evropskega sistema centralnih bank ter o denarni politiki preteklega in tekočega leta na Evropski parlament, Evropski svet, Svet in Komisijo.
- (4) Poročila in izkazi iz tega člena so vsem zainteresiranim strankam na voljo brezplačno.

16. ČLEN

Bankovci

V skladu s prvim odstavkom III-186. člena Ustave ima Svet Evropske centralne banke izključno pravico odobriti izdajanje eurobankovcev v Uniji. Bankovce lahko izdajajo Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke. Samo bankovci, ki jih izdajajo Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke, so zakonito plačilno sredstvo v Uniji.

Evropska centralna banka, kolikor je najbolj mogoče, upošteva obstoječe postopke glede izdajanja in oblikovanja bankovcev.

IV. POGLAVJE

DENARNE FUNKCIJE IN POSLOVANJE EVROPSKEGA SISTEMA CENTRALNIH BANK

17. ČLEN

Računi pri Evropski centralni banki in nacionalnih centralnih bankah

Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke lahko za opravljanje svojega poslovanja odpirajo račune za kreditne institucije, osebe javnega prava in druge udeležence na trgu ter sprejemajo premoženje za zavarovanje terjatev, vključno z nematerializiranimi vrednostnimi papirji.

18. ČLEN

Operacije odprtega trga in kreditni posli

- (1) Za doseganje ciljev Evropskega sistema centralnih bank in za izvajanje njegovih nalog lahko Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke:
- a) posredujejo na finančnih trgih z dokončnimi nakupi in prodajami (promptno in terminsko) ali z začasno prodajo in s posojanjem ali izposojanjem terjatev in tržnih instrumentov, izraženih v eurih ali drugih valutah, pa tudi plemenitih kovin;
  - b) sklepajo kreditne posle s kreditnimi institucijami in drugimi udeleženci na trgu na podlagi ustreznega zavarovanja posojil.
- (2) Evropska centralna banka določi splošna načela za operacije odprtega trga in kreditne posle, ki jih izvaja sama ali nacionalne centralne banke, vključno z načeli glede objave pogojev, pod katerimi so pripravljene sklepati posle.

19. ČLEN

Obvezne rezerve

- (1) Z upoštevanjem 2. člena tega statuta lahko Evropska centralna banka od kreditnih institucij s sedežem v državah članicah zahteva, da imajo v skladu s cilji denarne politike obvezne rezerve pri Evropski centralni banki in nacionalnih centralnih bankah. Način izračuna in določitev zahtevane višine lahko opredeli Svet Evropske centralne banke. V primeru ugotovljenih kršitev ima Evropska centralna banka pravico zaračunati zamudne obresti in naložiti druge sankcije s primerljivim učinkom.
- (2) Za uporabo tega člena Svet v skladu s postopkom iz 41. člena tega statuta določi osnovo za obvezne rezerve ter najvišja dopustna razmerja med temi rezervami in njihovo osnovo, pa tudi ustrezne sankcije za kršitve.

20. ČLEN

Drugi instrumenti denarnega nadzora

Svet Evropske centralne banke lahko z dvotretjinsko večino oddanih glasov odloči o uporabi drugih operativnih metod denarnega nadzora, ki se mu zdijo primerne, ob upoštevanju 2. člena tega statuta.

Svet v skladu s postopkom iz 41. člena tega statuta določi področje uporabe teh metod, če te nalagajo obveznosti tretjim osebam.

21. ČLEN

Poslovanje s subjekti javnega prava

- (1) V skladu s III-181. členom Ustave so prepovedane prekoračitve pozitivnega stanja na računu ali druge oblike kreditov pri Evropski centralni banki ali pri nacionalnih centralnih bankah v korist institucij, organov, uradov ali agencij Unije, institucionalnih enot centralne, regionalne ali lokalne ravni države ter drugih oseb javnega prava ali v korist javnih podjetij držav članic. Prav tako je prepovedano, da bi Evropska centralna banka ali nacionalne centralne banke neposredno od njih kupovale dolžniške instrumente.
- (2) Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke lahko nastopajo kot fiskalni agenti za osebe iz prejšnjega odstavka.
- (3) Določbe tega člena se ne uporabljajo za kreditne institucije v javni lasti, ki jih nacionalne centralne banke in Evropska centralna banka pri zagotavljanju rezerv s strani centralnih bank obravnavajo enako kakor zasebne kreditne institucije.

22. ČLEN

Klirinški in plačilni sistemi

Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke lahko ustvarijo možnosti in Evropska centralna banka lahko sprejme predpise za zagotovitev učinkovitih in zanesljivih klirinških in plačilnih sistemov znotraj Unije in s tretjimi državami.

23. ČLEN

Poslovanje s tujino

Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke lahko:

- a) vzpostavljajo odnose s centralnimi bankami in finančnimi institucijami v drugih državah ter, kadar je primerno, z mednarodnimi organizacijami;
- b) kupujejo in prodajajo promptno in terminsko vse vrste deviznih sredstev in plemenitih kovin; izraz "devizna sredstva" zajema vrednostne papirje in vsa druga sredstva v valuti katere koli države ali obračunski enoti ter v kateri koli obliki;
- c) imajo in upravljajo sredstva iz tega člena;
- d) opravljajo vse vrste bančnih poslov s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, tudi najemanje in dajanje posojil.

24. ČLEN

Drugo poslovanje

Poleg poslov, ki izhajajo iz njihovih nalog, lahko Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke sklepajo posle za svoje upravne namene ali za svoje zaposlene.

V. POGLAVJE

BONITETNI NADZOR

25. ČLEN

Bonitetni nadzor

- (1) Evropska centralna banka lahko svetuje o področju uporabe in izvajanju pravno zavezujočih aktov Unije, ki se nanašajo na bonitetni nadzor kreditnih institucij ter na stabilnost finančnega sistema, Svetu, Komisiji in pristojnim organom držav članic, ti pa jo o teh vprašanjih lahko tudi zaprosijo za mnenje.

- (2) V skladu z evropskimi zakoni iz šestega odstavka III-185. člena Ustave lahko Evropska centralna banka izvaja posebne naloge v zvezi s politikami bonitetnega nadzora kreditnih in drugih finančnih institucij, z izjemo zavarovalnic.

VI. POGLAVJE

FINANČNE DOLOČBE EVROPSKEGA SISTEMA CENTRALNIH BANK

26. ČLEN

Finančna poročila

- (1) Poslovno leto se za Evropsko centralno banko in za nacionalne centralne banke začne prvega dne januarja in konča zadnji dan decembra.
- (2) Letne računovodske izkaze Evropske centralne banke pripravi Izvršilni odbor v skladu z načeli, ki jih določi Svet Evropske centralne banke. Potem ko jih odobri Svet Evropske centralne banke, se objavijo.
- (3) Izvršilni odbor za potrebe analiz in upravljanja pripravi konsolidirano bilanco stanja Evropskega sistema centralnih bank, ki zajema tista sredstva in obveznosti nacionalnih centralnih bank, ki spadajo v pristojnost Evropskega sistema centralnih bank.
- (4) Za uporabo tega člena sprejme Svet Evropske centralne banke potrebna pravila za standardiziranje računovodstva in poročanja o poslovanju nacionalnih centralnih bank.

27. ČLEN

Revizija

- (1) Revizijo računovodskih izkazov Evropske centralne banke in nacionalnih centralnih bank opravljajo neodvisni zunanji revizorji, ki jih priporoči Svet Evropske centralne banke in potrdi Svet. Revizorji so pooblaščen za pregled vseh poslovnih knjig in računov Evropske centralne banke in nacionalnih centralnih bank ter za pridobivanje celovitih informacij o njihovem poslovanju.
- (2) III-384. člen Ustave se uporablja samo za preverjanje učinkovitosti upravljanja Evropske centralne banke.

28. ČLEN

Kapital Evropske centralne banke

- (1) Kapital Evropske centralne banke znaša 5 milijard eurov. Kapital se lahko poveča z zneski, ki jih z evropskim sklepom Svet Evropske centralne banke določi s kvalificirano večino iz tretjega odstavka 10. člena tega statuta v mejah in pod pogoji, določenimi s strani Sveta skladno s postopkom iz 41. člena tega statuta.
- (2) Nacionalne centralne banke so edini vpisniki in lastniki kapitala Evropske centralne banke. Vpisovanje kapitala se izvede po ključu, določenem v skladu s 29. členom tega statuta.

- (3) Svet Evropske centralne banke s kvalificirano večino iz tretjega odstavka 10. člena določi, koliko kapitala in v kakšni obliki se vplača.
- (4) Deležev nacionalnih centralnih bank v vpisanem kapitalu Evropske centralne banke razen v primeru iz petega odstavka tega člena ni mogoče prenesti, zastaviti ali zaseči.
- (5) Če se ključ iz 29. člena tega statuta prilagodi, nacionalne centralne banke izvedejo medsebojni prenos kapitalskih deležev v obsegu, ki zagotavlja, da je razdelitev kapitalskih deležev skladna s prilagojenim ključem. Svet Evropske centralne banke določi pogoje za te prenose.

29. ČLEN

Ključ za vpis kapitala

- (1) Ključ za vpis kapitala Evropske centralne banke, ki je bil prvič določen leta 1998 ob ustanovitvi Evropskega sistema centralnih bank, se določi tako, da se vsaki nacionalni centralni banki dodeli ponder v tem ključu, ki je enak vsoti:
- 50 % deleža zadevne države članice v prebivalstvu Unije v predzadnjem letu pred ustanovitvijo Evropskega sistema centralnih bank;
  - 50 % deleža zadevne države članice v bruto domačem proizvodu Unije po tržnih cenah iz zadnjih petih let pred predzadnjim letom pred ustanovitvijo Evropskega sistema centralnih bank.

Odstotek se zaokroži navzgor ali navzdol na najbližji mnogokratnik 0,0001 odstotne točke.

- (2) Statistične podatke za uporabo tega člena da na razpolago Komisija v skladu s pravili, ki jih sprejme Svet po postopku iz 41. člena tega statuta.
- (3) Ponderji, določeni za nacionalne centralne banke, se po ustanovitvi Evropskega sistema centralnih bank prilagodijo vsakih pet let po analogiji s prvim odstavkom tega člena. Prilagojeni ključ se uporablja z učinkom od prvega dne naslednjega leta.
- (4) Svet Evropske centralne banke sprejme vse druge ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega člena.

30. ČLEN

Prenos deviznih rezerv na Evropsko centralno banko

- (1) Ne glede na določbe 28. člena tega statuta nacionalne centralne banke zagotovijo Evropski centralni banki devizne rezerve do zneska v protivrednosti 50 milijard eurov, kar ne vključuje valut držav članic, eurov, rezervnih pozicij pri Mednarodnem denarnem skladu in posebnih pravic črpanja. Svet Evropske centralne banke določi sorazmerje, po katerem jih Evropska centralna banka pozove k vplačilu. Evropska centralna banka je polno upravičena imeti in upravljati devizne rezerve, ki so nanjo prenesene, ter jih uporabljati za namene, določene s tem statutom.
- (2) Prispevek posamezne nacionalne centralne banke se določi sorazmerno z njenim deležem v vpisanem kapitalu Evropske centralne banke.
- (3) Evropska centralna banka prizna vsaki nacionalni centralni banki terjatev v višini njenega prispevka. Svet Evropske centralne banke določi denominacijo in obrestovanje teh terjatev.

- (4) V skladu z drugim odstavkom tega člena lahko Evropska centralna banka zahteva dodatne devizne rezerve nad mejo, določeno v prvem odstavku tega člena, v mejah in pod pogoji, ki jih določi Svet v skladu s postopkom iz 41. člena tega statuta.
- (5) Evropska centralna banka lahko ima in upravlja rezervne pozicije pri Mednarodnem denarnem skladu in posebne pravice črpanja ter omogoča združevanje teh sredstev.
- (6) Svet Evropske centralne banke sprejme vse druge ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega člena.

31. ČLEN

Devizne rezerve nacionalnih centralnih bank

- (1) Nacionalne centralne banke lahko opravljajo posle pri izpolnjevanju svojih obveznosti do mednarodnih organizacij v skladu s 23. členom tega statuta.
- (2) Za vse drugo poslovanje z deviznimi rezervami, ki ostanejo v nacionalnih centralnih bankah po prenosih iz prejšnjega člena, in za transakcije, ki jih opravijo države članice z operativnimi deviznimi sredstvi, je nad mejo, ki se določi v okviru tretjega odstavka tega člena, potrebna odobritev Evropske centralne banke, da se zagotovi skladnost s politiko deviznega tečaja in denarno politiko Unije.

- (3) Svet Evropske centralne banke izda smernice za olajšanje tega poslovanja.

32. ČLEN

Razporeditev denarnih prihodkov nacionalnih centralnih bank

- (1) Prihodki, ki jih ustvarjajo nacionalne centralne banke pri izvajanju nalog denarne politike Evropskega sistema centralnih bank (v nadaljnjem besedilu "denarni prihodki"), se na koncu vsakega poslovnega leta razporedijo v skladu z določbami tega člena.
- (2) Višina denarnih prihodkov vsake nacionalne centralne banke je enaka njenemu letnemu prihodku, ustvarjenemu iz sredstev, ki jih ima nasproti bankovcem v obtoku in vlogam kreditnih institucij. Ta sredstva nacionalne centralne banke namensko razporedijo v skladu s smernicami, ki jih pripravi Svet Evropske centralne banke.
- (3) Če Svet Evropske centralne banke po začetku tretje faze presodi, da struktura bilanc stanja nacionalnih centralnih bank ne dovoljuje uporabe prejšnjega odstavka, lahko Svet Evropske centralne banke ne glede na prejšnji odstavek s kvalificirano večino odloči, da se za obdobje največ petih let denarni prihodki izračunavajo po drugačni metodi.
- (4) Znesek denarnih prihodkov nacionalne centralne banke se zmanjša za znesek obresti, ki jih ta nacionalna centralna banka plača za vloge, prejete od kreditnih institucij v skladu z 19. členom tega statuta.

Svet Evropske centralne banke lahko odloči, da se nacionalnim centralnim bankam izplača odškodnina za stroške, nastale z izdajanjem bankovcev, ali v izjemnih okoliščinah odškodnina za posebne izgube, nastale pri poslih denarne politike, ki jih opravljajo za Evropski sistem centralnih bank. Plačilo odškodnine se izvede v obliki, ki je po presoji Sveta Evropske centralne banke primerna. Te zneske je mogoče pobotati z denarnimi prihodki nacionalnih centralnih bank.

(5) Vsota denarnih prihodkov nacionalnih centralnih bank se razporedi nacionalnim centralnim bankam sorazmerno z njihovimi vplačanimi deleži v kapitalu Evropske centralne banke, ob upoštevanju kakršne koli odločitve, ki jo sprejme Svet Evropske centralne banke v skladu z drugim odstavkom 33. člena tega statuta.

(6) Obračun in poravnavo zneskov, ki so posledica razporeditve denarnih prihodkov, izvede Evropska centralna banka v skladu s smernicami Sveta Evropske centralne banke.

(7) Svet Evropske centralne banke sprejme vse druge ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega člena.

33. ČLEN

Razporeditev čistih dobičkov in izgub Evropske centralne banke

- (1) Čisti dobiček Evropske centralne banke se prenese po naslednjem zaporedju:
  - a) znesek, ki ga določi Svet Evropske centralne banke in ki ne sme presegati 20 % čistega dobička, se prenese v splošni rezervni sklad največ do višine, ki je enaka 100 % kapitala;

b) preostali čisti dobiček se razdeli med delničarje Evropske centralne banke sorazmerno z njihovimi vplačanimi deleži.

(2) Če ima Evropska centralna banka izgubo, se primanjkljaj pokrije iz splošnega rezervnega sklada Evropske centralne banke in po potrebi na podlagi odločitve Sveta Evropske centralne banke iz denarnih prihodkov v določenem poslovnem letu sorazmerno z višino in do višine zneskov, porazdeljenih nacionalnim centralnim bankam v skladu s petim odstavkom prejšnjega člena.

VII. POGLAVJE

SPLOŠNE DOLOČBE

34. ČLEN

Pravni akti

(1) V skladu s III-190. členom Ustave Evropska centralna banka sprejema:

a) evropske uredbe, kolikor so potrebne za izvajanje nalog, opredeljenih v prvi točki prvega odstavka 3. člena, v prvem odstavku 19. člena, 22. členu ali drugem odstavku 25. člena tega statuta, in v primerih, ki se določijo v evropskih uredbah in sklepih iz 41. člena tega statuta;

- b) evropske sklepe, ki so potrebni za izvajanje nalog, zaupanih Evropskemu sistemu centralnih bank v skladu z Ustavo in tem statutom;
  - c) priporočila in mnenja.
- (2) Evropska centralna banka se lahko odloči, da svoje evropske sklepe, priporočila in mnenja objavi.
- (3) V mejah in pod pogoji, ki jih Svet sprejme po postopku iz 41. člena tega statuta, ima Evropska centralna banka pravico naložiti globe in periodične denarne kazni podjetjem, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz njenih evropskih uredb in sklepov.

35. ČLEN

Sodni nadzor in z njim povezane zadeve

- (1) Sodišče Evropske unije preverja ali razlaga dejanja ali opustitve dejanj Evropske centralne banke v primerih in pod pogoji, določenimi z Ustavo. Evropska centralna banka lahko sproži postopek v primerih in pod pogoji, določenimi z Ustavo.
- (2) Spore med Evropsko centralno banko na eni strani in njenimi upniki, dolžniki ali drugimi osebami na drugi rešujejo pristojna nacionalna sodišča, razen kadar je bila pristojnost prenesena na Sodišče Evropske unije.

- (3) Za Evropsko centralno banko velja ureditev odgovornosti iz III-431. člena Ustave. Odgovornost nacionalnih centralnih bank je določena z nacionalnimi predpisi.
- (4) Sodišče Evropske unije je pristojno za izrekanje sodb na podlagi arbitražne klavzule v pogodbah, ki jih sklene Evropska centralna banka ali ki so sklenjene v njenem imenu, ne glede na to, ali jih ureja javno ali zasebno pravo.
- (5) Odločitev Evropske centralne banke o vložitvi tožbe pri Sodišču Evropske unije sprejme Svet Evropske centralne banke.
- (6) Sodišče Evropske unije je pristojno za reševanje sporov glede izpolnjevanja obveznosti, ki jih nacionalnim centralnim bankam nalagata Ustava in ta statut. Če Evropska centralna banka meni, da nacionalna centralna banka ni izpolnila obveznosti po Ustavi in tem statutu, poda o zadevi obrazloženo mnenje, potem ko je tej nacionalni centralni banki omogočila, da predloži svoje pripombe. Če zadevna nacionalna centralna banka ne ravna v skladu z mnenjem v roku, ki ga določi Evropska centralna banka, lahko slednja zadevo predloži Sodišču Evropske unije.

36. ČLEN

Zaposleni

- (1) Svet Evropske centralne banke na predlog Izvršilnega odbora določi pogoje za zaposlitev v Evropski centralni banki.

(2) Sodišče Evropske unije je pristojno za reševanje vseh sporov med Evropsko centralno banko in njenimi uslužbenci v mejah in pod pogoji, ki so določeni v pogojih za zaposlitev.

37. ČLEN

Poslovna skrivnost

(1) Člani organov odločanja in zaposleni Evropske centralne banke in nacionalnih centralnih bank tudi po prenehanju opravljanja svojih dolžnosti ne smejo razkriti informacij, za katere velja obveznost varovanja poslovne skrivnosti.

(2) Za osebe z dostopom do podatkov, ki so predmet pravno zavezujočega akta Unije, ki nalaga obveznosti varovanja skrivnosti, velja ta obveznost.

38. ČLEN

Podpisniki

V razmerjih do tretjih oseb zavezuje Evropsko centralno banko vsako dejanje predsednika ali dveh članov Izvršilnega odbora ali podpis dveh zaposlenih Evropske centralne banke, ki ju predsednik ustrezno pooblasti za podpisovanje v imenu Evropske centralne banke.

39. ČLEN

Privilegiji in imunitete

Evropska centralna banka uživa na ozemlju držav članic privilegije in imunitete, ki so potrebni za izvajanje njenih nalog, pod pogoji, določenimi s Protokolom o privilegijih in imunitetah Evropske unije.

VIII. POGLAVJE

SPREMEMBA STATUTA IN DOPOLNILNA PRAVILA

40. ČLEN

Poenostavljeni postopek spreminjanja

(1) V skladu s tretjim odstavkom III-187. člena Ustave se lahko prvi, drugi in tretji odstavek 5. člena, 17. in 18. člen, prvi odstavek 19. člena, 22., 23., 24. in 26. člen, drugi, tretji, četrti in šesti odstavek 32. člena, točka a) prvega odstavka 33. člena in 36. člen tega statuta spremeni z evropskim zakonom:

- a) na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropsko centralno banko ali
- b) na priporočilo Evropske centralne banke in po posvetovanju s Komisijo.

(2) Drugi odstavek 10. člena tega statuta se lahko spremeni s soglasnim evropskim sklepom Evropskega sveta na priporočilo Evropske centralne banke in po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo ali na priporočilo Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Evropsko centralno banko. Te spremembe začnejo veljati šele, ko jih odobrijo države članice v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

(3) Za priporočilo, ki ga pripravi Evropska centralna banka po tem členu, je potrebna soglasna odločitev Sveta Evropske centralne banke.

41. ČLEN

Dopolnilna pravila

V skladu s četrtem odstavkom III-187. člena Ustave Svet sprejme evropske uredbe in sklepe, s katerimi določi ukrepe iz 4. člena, četrtega odstavka 5. člena, drugega odstavka 19. člena, 20. člena, prvega odstavka 28. člena, drugega odstavka 29. člena, četrtega odstavka 30. člena in tretjega odstavka 34. člena tega statuta. Svet odloča po posvetovanju z Evropskim parlamentom:

- a) bodisi na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropsko centralno banko ali
- b) na priporočilo Evropske centralne banke in po posvetovanju s Komisijo.

IX. POGLAVJE

PREHODNE IN DRUGE DOLOČBE ZA EVROPSKI SISTEM CENTRALNIH BANK

42. ČLEN

Splošne določbe

- (1) Zaradi posebne ureditve iz prvega odstavka III-197. člena Ustave se zadevni državi članici ne dodeljujejo pravice ali nalagajo obveznosti z naslednjimi členi tega statuta: 3. in 6. členom, drugim odstavkom 9., prvim odstavkom 12. in tretjim odstavkom 14. člena, 16., 18., 19., 20., 22. in 23. členom, drugim odstavkom 26. člena in 27., 30., 31., 32., 33., 34. in 50. členom.
- (2) Centralne banke držav članic s posebno ureditvijo, kot so opredeljene v prvem odstavku III-197. Ustave, ohranijo pristojnosti na področju denarne politike v skladu z nacionalnim pravom.
- (3) Skladno z drugim pododstavkom drugega odstavka III-197. člena Ustave izraz "države članice" v 3. členu, drugem odstavku 11. člena in 19. členu tega statuta pomeni države članice, katerih valuta je euro.
- (4) Izraz "nacionalne centralne banke" v drugem odstavku 9. člena, drugem in tretjem odstavku 10. člena, prvem odstavku 12. člena, 16., 17., 18., 22., 23., 27., 30., 31. in 32. členu, drugem odstavku 33. člena ter 50. členu tega statuta pomeni centralne banke držav članic, katerih valuta je euro.

(5) V tretjem odstavku 10. člena in prvem odstavku 33. člena tega statuta izraz "delničarji" pomeni nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta je euro.

(6) V tretjem odstavku 10. člena in drugem odstavku 30. člena tega statuta izraz "vpisani kapital" pomeni kapital Evropske centralne banke, ki so ga vpisale nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta je euro.

43. ČLEN

Prehodne naloge Evropske centralne banke

Evropska centralna banka prevzame tiste nekdanje naloge Evropskega monetarnega inštituta iz drugega odstavka III-199. člena Ustave, ki jih je zaradi posebne ureditve ene ali več držav članic treba še izvajati po uvedbi eura.

Evropska centralna banka svetuje pri pripravah za odpravo posebnih ureditev iz III-198. člena Ustave.

44. ČLEN

Razširjeni svet Evropske centralne banke

(1) Ne glede na določbe prvega odstavka III-187. člena Ustave se kot tretji organ odločanja Evropske centralne banke ustanovi Razširjeni svet.

- (2) Člani Razširjenega sveta so predsednik in podpredsednik Evropske centralne banke ter guvernerji nacionalnih centralnih bank. Drugi člani Izvršilnega odbora lahko sodelujejo na sejah Razširjenega sveta, vendar nimajo pravice glasovanja.
- (3) Odgovornosti Razširjenega sveta so v celoti naštetje v 46. členu tega statuta.

45. ČLEN

Delovanje Razširjenega sveta

- (1) Razširjenemu svetu Evropske centralne banke predseduje predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik Evropske centralne banke.
- (2) Predsednik Sveta in en član Komisije lahko sodelujeta na sejah Razširjenega sveta, vendar nimata pravice glasovanja.
- (3) Predsednik pripravlja seje Razširjenega sveta.
- (4) Ne glede na tretji odstavek 12. člena tega statuta Razširjeni svet sprejme svoj poslovnik.
- (5) Sekretariat Razširjenega sveta zagotavlja Evropska centralna banka.

46. ČLEN

Odgovornosti Razširjenega sveta

(1) Razširjeni svet:

- a) izvaja naloge iz 43. člena tega statuta;
- b) sodeluje pri svetovalnih nalogah iz 4. člena in prvega odstavka 25. člena tega statuta.

(2) Razširjeni svet sodeluje pri:

- a) zbiranju statističnih informacij iz 5. člena tega statuta;
- b) poročanju Evropske centralne banke iz 15. člena tega statuta;
- c) oblikovanju potrebnih pravil za uporabo 26. člena tega statuta, navedenih v četrtem odstavku 26. člena tega statuta;
- d) sprejemanju vseh drugih potrebnih ukrepov za uporabo 29. člena tega statuta, navedenih v četrtem odstavku 29. člena tega statuta;
- e) določanju pogojev za zaposlitev v Evropski centralni banki iz 36. člena tega statuta.

(3) Razširjeni svet sodeluje pri pripravah, ki so potrebne za nepreklicno določitev deviznih tečajev valut držav članic s posebno ureditvijo glede na euro iz tretjega odstavka III-198. člena Ustave.

(4) Predsednik Evropske centralne banke obvešča Razširjeni svet o odločitvah Sveta Evropske centralne banke.

47. ČLEN

Prehodne določbe za kapital Evropske centralne banke

V skladu s 29. členom tega statuta se za vsako nacionalno centralno banko določi ponder v ključu za vpis kapitala Evropske centralne banke. Ne glede na tretji odstavek 28. člena tega statuta centralne banke držav članic s posebno ureditvijo ne vplačajo svojega vpisanega kapitala, razen če Razširjeni svet z večino, ki predstavlja vsaj dve tretjini vpisanega kapitala Evropske centralne banke in vsaj polovico delničarjev, odloči, da mora biti vplačan minimalni odstotek kot prispevek za stroške poslovanja Evropske centralne banke.

48. ČLEN

Odloženo plačilo kapitala, rezerv in rezervacij
Evropske centralne banke

(1) Centralna banka države članice, katere posebna ureditev je bila odpravljena, vplača svoj vpisani delež kapitala Evropske centralne banke v enaki višini kakor centralne banke držav članic, katerih valuta je euro, in prenese na Evropsko centralno banko devizne rezerve v skladu s prvim odstavkom 30. člena tega statuta. Znesek za prenos se določi tako, da se pomnoži vrednost v eurih po veljavnih deviznih tečajih tistih deviznih rezerv, ki so že bila prenesena na Evropsko centralno banko v skladu s prvim odstavkom 30. člena tega statuta, z razmerjem med številom delnic, ki jih je vpisala zadevna nacionalna centralna banka, in številom delnic, ki so jih že vplačale druge nacionalne centralne banke.

(2) Poleg vplačila iz prejšnjega odstavka zadevna nacionalna centralna banka prispeva k rezervam Evropske centralne banke, k rezervacijam, ki so enakovredne rezervam, in k znesku, ki ga je še treba vključiti v rezerve in rezervacije glede na stanje izkaza poslovnega izida na 31. december v letu pred odpravo posebne ureditve. Znesek prispevka se določi tako, da se pomnoži višino rezerv, kakršne so opredeljene zgoraj in navedene v potrjeni bilanci stanja Evropske centralne banke, z razmerjem med številom delnic, ki jih je vpisala zadevna nacionalna centralna banka, in številom delnic, ki so jih že vplačale druge nacionalne centralne banke.

(3) Ko ena ali več držav postane država članica in njihove nacionalne centralne banke postanejo del Evropskega sistema centralnih bank, se vpisani kapital Evropske centralne banke ter najvišji znesek deviznih rezerv, ki se lahko prenese na Evropsko centralno banko, avtomatično povečata. Povečanje se določi z množenjem takrat veljavnih ustreznih zneskov z razmerjem – znotraj razširjenega kapitalskega ključa – med ponderjem zadevnih vstopajočih nacionalnih centralnih bank in ponderjem nacionalnih centralnih bank, ki so že članice Evropskega sistema centralnih bank. Ponder vsake nacionalne centralne banke v kapitalskem ključu se izračuna po analogiji s prvim odstavkom 29. člena ter v skladu z drugim odstavkom 29. člena tega statuta. Referenčna obdobja, ki se uporabljajo za statistične podatke, so enaka tistim, ki so se uporabila za zadnjo petletno uskladitev ponderjev po tretjem odstavku 29. člena tega statuta.

49. ČLEN

Izjeme od 32. člena tega statuta

- (1) Če po začetku tretje faze Svet Evropske centralne banke odloči, da uporaba 32. člena tega statuta bistveno spremeni relativni prihodkovni položaj nacionalnih centralnih bank, se znesek prihodka, ki se jim porazdeli v skladu z 32. členom tega statuta, zmanjša za enoten odstotek, ki v prvem poslovnem letu po začetku tretje faze ne sme presegati 60 % in se za vsako nadaljnje poslovno leto zmanjša za najmanj 12 odstotnih točk.
- (2) Prejšnji odstavek se uporablja največ pet poslovnih let po začetku tretje faze.

50. ČLEN

Menjava bankovcev v valutah držav članic

Po nepreklicni določitvi deviznih tečajev v skladu s tretjim odstavkom III-198. člena Ustave Svet Evropske centralne banke stori vse potrebno, da nacionalne centralne banke zamenjajo bankovce v valutah držav članic z nepreklicno določenimi deviznimi tečaji po njihovi nominalni vrednosti.

51. ČLEN

Uporaba prehodnih določb

Če gre za državo članico s posebno ureditvijo in dokler take države članice obstajajo, se uporabljajo določbe od 42. do 47. člena tega statuta.

5. PROTOKOL
O STATUTU EVROPSKE
INVESTICIJSKE BANKE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

Z ŽELJO oblikovati statut Evropske investicijske banke, predviden v III-393. členu Ustave –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Ustanovi se Evropska investicijska banka iz III-393. člena Ustave (v nadaljnjem besedilu "banka"), ki opravlja naloge in izvaja dejavnosti v skladu z Ustavo in s tem statutom.

2. ČLEN

Naloga banke je opredeljena v III-394. členu Ustave.

3. ČLEN

V skladu s III-393. členom Ustave so člani banke države članice.

4. ČLEN

(1) Kapital banke je 163 653 737 000 eurov, države članice pa so vpisale naslednje deleže:

Nemčija	26 649 532 500
Francija	26 649 532 500
Italija	26 649 532 500
Združeno kraljestvo	26 649 532 500
Španija	15 989 719 500
Belgija	7 387 065 000
Nizozemska	7 387 065 000
Švedska	4 900 585 500
Danska	3 740 283 000
Avstrija	3 666 973 500
Poljska	3 411 263 500
Finska	2 106 816 000
Grčija	2 003 725 500
Portugalska	1 291 287 000
Češka	1 258 785 500
Madžarska	1 190 868 500
Irska	935 070 000
Slovaška	428 490 500
Slovenija	397 815 000
Litva	249 617 500
Luksemburg	187 015 500
Ciper	183 382 000
Latvija	152 335 000
Estonija	117 640 000
Malta	69 804 000

Države članice jamčijo le do višine svojega deleža v vpisanem kapitalu in ne v vplačanem kapitalu.

- (2) Vključitev nove članice povzroči povečanje vpisanega kapitala v višini prispevka nove članice.
- (3) Svet guvernerjev lahko soglasno odloči, da se vpisani kapital poveča.
- (4) Deleža posamezne članice v vpisanem kapitalu ni mogoče prenesti, zastaviti ali zaseči.

5. ČLEN

- (1) Države članice vplačajo vpisani kapital v višini povprečno 5 % zneskov iz prvega odstavka prejšnjega člena.
- (2) V primeru povečanja vpisanega kapitala Svet guvernerjev soglasno določi odstotek, ki ga je treba vplačati, ter način plačila. Gotovinska vplačila se opravijo izključno v eurih.
- (3) Svet direktorjev lahko zahteva plačilo preostanka vpisanega kapitala, kolikor je to potrebno za izpolnitev obveznosti banke.

Vsaka država članica izvede vplačilo sorazmerno s svojim deležem v vpisanem kapitalu.

6. ČLEN

Banko upravljajo in vodijo Svet guvernerjev, Svet direktorjev in Upravni odbor.

7. ČLEN

- (1) Svet guvernerjev sestavljajo ministri, ki jih imenujejo države članice.
- (2) Svet guvernerjev sprejema splošne direktive o kreditni politiki banke v skladu s cilji Unije.

Svet guvernerjev zagotavlja, da se te direktive izvajajo.

- (3) Poleg tega Svet guvernerjev:
  - a) odloča o povečanju vpisanega kapitala v skladu s tretjim odstavkom 4. člena in drugim odstavkom 5. člena tega statuta;
  - b) za namene prvega odstavka 9. člena tega statuta opredeli načela, ki veljajo za posle financiranja v okviru nalog banke;
  - c) izvaja pooblastila iz 9. in 11. člena tega statuta glede imenovanja in razrešitve članov Sveta direktorjev in Upravnega odbora ter pooblastila iz drugega pododstavka prvega odstavka 11. člena tega statuta;

- d) v skladu s prvim odstavkom 16. člena tega statuta odloča o odobritvi financiranja za naložbene posle, ki naj bi se v celoti ali delno izvedli izven ozemlja držav članic;
  - e) odobri letna poročila Sveta direktorjev;
  - f) odobri letne bilance stanja in bilance uspeha;
  - g) odobri poslovnik banke;
  - h) izvaja druge pristojnosti, dodeljene s tem statutom.
- (4) Svet guvernerjev lahko v okviru Ustave in tega statuta soglasno sprejema vse odločitve gledečasne ustavitve dejavnosti banke in njene morebitne likvidacije.

8. ČLEN

- (1) Če v tem statutu ni določeno drugače, odloča Svet guvernerjev z večino svojih članov. Ta večina mora predstavljati vsaj 50 % vpisanega kapitala.

Za kvalificirano večino je potrebnih osemnajst glasov za in 68 % vpisanega kapitala.

- (2) Vzdržani glasovi navzočih ali zastopanih članov ne preprečujejo sprejetja odločitev, za katere se zahteva soglasje.

9. ČLEN

(1) Svet direktorjev odloča o odobritvi financiranja, zlasti v obliki posojil in jamstev ter najemanja posojil; določa obrestne mere za posojila ter provizije in druge dajatve. Na podlagi sklepa, sprejetega s kvalificirano večino, lahko nekatere svoje pristojnosti prenese na Upravni odbor. Za prenos teh pristojnosti določi pogoje in nadzira njegovo izvajanje.

Svet direktorjev nadzoruje, da je banka pravilno vodena; zagotavlja skladnost poslovanja banke z Ustavo in statutom ter s splošnimi direktivami, ki jih sprejema Svet guvernerjev.

Ob koncu proračunskega leta Svet direktorjev Svetu guvernerjev predloži poročilo in ga po njegovi odobritvi objavi.

(2) Svet direktorjev sestavlja 26 direktorjev in 16 namestnikov direktorjev.

Direktorje imenuje Svet guvernerjev za pet let, po enega predlaga vsaka država članica in enega predlaga Komisija.

Namestnike direktorjev imenuje Svet guvernerjev za pet let, kakor sledi:

- dva namestnika predlaga Zvezna republika Nemčija,
- dva namestnika predlaga Francoska republika,

- dva namestnika predlaga Italijanska republika,
- dva namestnika predlaga Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske,
- enega namestnika v medsebojnem soglasju predlagata Kraljevina Španije in Portugalska republika,
- enega namestnika v medsebojnem soglasju predlagajo Kraljevina Belgija, Veliko vojvodstvo Luksemburg in Kraljevina Nizozemska,
- enega namestnika v medsebojnem soglasju predlagajo Kraljevina Danska, Helenska republika in Irska,
- enega namestnika v medsebojnem soglasju predlagajo Republika Avstrija, Republika Finska in Kraljevina Švedska,
- tri namestnike v medsebojnem soglasju predlagajo Češka republika, Republika Estonija, Republika Ciper, Republika Latvija, Republika Litva, Republika Madžarska, Republika Malta, Republika Poljska, Republika Slovenija in Slovaška republika,
- enega namestnika predlaga Komisija.

Svet direktorjev kooptira šest strokovnjakov brez pravice glasovanja: tri kot člane in tri kot namestnike.

Direktorji in namestniki so lahko ponovno imenovani.

Ureditev glede udeležbe na sestankih Sveta direktorjev ter določbe, ki veljajo za namestnike in kooptirane strokovnjake, se opredelijo v poslovniku.

Seje Sveta direktorjev vodi predsednik ali v njegovi odsotnosti eden od podpredsednikov Upravnega odbora, ki pa ne glasuje.

Člani Sveta direktorjev so izbrani med osebami, katerih neodvisnost in usposobljenost sta nedvomni. Odgovorni so izključno banki.

(3) Če direktor ne izpolnjuje več potrebnih pogojev za opravljanje svojih nalog, ga lahko Svet guvernerjev, ki odloča s kvalificirano večino, razreši.

Če letno poročilo ni odobreno, Svet direktorjev odstopi.

(4) Mesto, izpraznjeno zaradi smrti ali prostovoljnega odstopa, razrešitve ali kolektivnega odstopa, se zapolni v skladu z določbami drugega odstavka tega člena. Razen ob zamenjavi Sveta direktorjev v celoti so člani nadomeščeni za preostanek njihovega mandata.

(5) Svet guvernerjev določi plačilo za člane Sveta direktorjev. Svet guvernerjev določi, katere dejavnosti so nezdržljive s funkcijo direktorja ali namestnika.

10. ČLEN

(1) V Svetu direktorjev ima vsak direktor en glas. Svoj glas lahko vedno prenese, skladno s postopki, ki se določijo s poslovníkom banke.

(2) Če v tem statutu ni določeno drugače, odloča Svet direktorjev z vsaj eno tretjino članov s pravico glasovanja, ki predstavljajo vsaj 50 % vpisanega kapitala. Za kvalificirano večino je potrebnih 18 glasov in 68 % vpisanega kapitala. V poslovniku banke je določeno, koliko članov Sveta direktorjev mora biti navzočih za sklepčnost.

11. ČLEN

(1) Upravni odbor sestavljajo predsednik in osem podpredsednikov, ki jih za šest let imenuje Svet guvernerjev na predlog Sveta direktorjev. Lahko so ponovno imenovani.

Število članov Upravnega odbora lahko Svet guvernerjev soglasno spremeni.

(2) Na predlog Sveta direktorjev, ki odloča s kvalificirano večino, lahko Svet guvernerjev s kvalificirano večino razreši člane Upravnega odbora.

(3) Upravni odbor skrbi za tekoče poslovanje banke pod vodstvom predsednika in nadzorom Sveta direktorjev.

Pripravlja sklepe Sveta direktorjev, vključno s tistimi glede najemanja posojil ter odobravanja financiranja, zlasti v obliki posojil in jamstev. Zagotavlja izvajanje teh sklepov.

- (4) Upravni odbor z večino sprejema mnenja o prošnjah za najem posojila ali odobritev financiranja, zlasti v obliki posojil in jamstev.
- (5) Svet guvernerjev določi plačilo za člane Upravnega odbora in določi, katere dejavnosti so nezdružljive z njihovo funkcijo.
- (6) Predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik, zastopa banko v sodnih in zunajsodnih zadevah.
- (7) Zaposleni pri banki so podrejeni predsedniku. Ta jih sprejema v službo in jim daje odpoved. Pri izbiri zaposlenih mora upoštevati ne le osebne sposobnosti in strokovno usposobljenost, ampak tudi pravično zastopanost državljanov držav članic. V poslovniku se določi organ, ki je pristojen za sprejemanje določb glede zaposlenih.
- (8) Upravni odbor in zaposleni banke so odgovorni izključno banki in pri opravljanju svojih nalog popolnoma neodvisni.

12. ČLEN

- (1) Odbor šestih članov, ki jih na podlagi njihove usposobljenosti imenuje Svet guvernerjev, preverja, ali delovanje banke ustreza najboljši praksi v bančništvu, in je odgovoren za revizijo poročil.

- (2) Odbor iz prejšnjega odstavka se vsako leto prepriča o pravilnosti poslovanja in knjigovodstva banke. V ta namen preverja, ali je poslovanje banke potekalo v skladu s formalnostmi in postopki, določenimi v statutu in poslovniku.
- (3) Odbor iz prvega odstavka tega člena potrdi, da računovodski izkaz kot tudi drugi finančni podatki v letnem poročilu, ki ga pripravi Svet direktorjev, kažejo resnično in pravo sliko o finančnem položaju banke na aktivni in pasivni strani, ter o rezultatih poslovanja in denarnih tokovih v zadevnem poslovnem letu.
- (4) V poslovniku se opredeli, kako morajo biti člani odbora usposobljeni, ter se določi pogoje njegovega delovanja.

13. ČLEN

Banka se z vsako državo članico sporazumeva prek organa, ki ga določi zadevna država. Pri finančnem poslovanju banka uporablja storitve nacionalne centralne banke zadevne države članice ali drugih finančnih institucij, ki jih potrdi ta država.

14. ČLEN

- (1) Banka sodeluje z vsemi mednarodnimi organizacijami, ki delujejo na podobnih področjih.
- (2) Banka navezuje koristne stike za sodelovanje z bančnimi in finančnimi institucijami v državah, na katere širi svoje poslovanje.

15. ČLEN

Na zahtevo države članice ali Komisije ali na lastno pobudo Svet guvernerjev razlaga ali dopolnjuje direktive, ki jih je določil v skladu s 7. členom tega statuta, pod enakimi pogoji, kakor so veljali za njihovo sprejetje.

16. ČLEN

(1) V okviru nalog iz III-394. člena Ustave banka odobrava financiranje, zlasti v obliki posojil in jamstev, svojim članom ali zasebnim ali javnim podjetjem za naložbe, ki se bodo izvajale na ozemlju držav članic, če ni na razpolago sredstev iz drugih virov pod razumnimi pogoji.

Vendar lahko banka s sklepom, ki ga s kvalificirano večino sprejme Svet guvernerjev na predlog Sveta direktorjev, odobri financiranje za investicije, ki se bodo v celoti ali delno izvajale zunaj evropskega ozemlja držav članic.

(2) Kolikor je to mogoče, se posojila odobravajo le pod pogojem, da se uporabijo tudi sredstva iz drugih finančnih virov.

(3) Banka postavi kot pogoj za odobritev posojila podjetju ali organizaciji, ki ni država članica, jamstvo države članice, na ozemlju katere bo naložba izvedena, zadostna jamstva ali finančno moč dolžnika.

Poleg tega Svet direktorjev v skladu z načeli, ki jih določi Svet guvernerjev na podlagi člena točke b) tretjega odstavka 7. člena tega statuta, ter kadar tako zahteva izvajanje poslov po III-394. členu Ustave, s kvalificirano večino določi pogoje za posle financiranja, ki izkazujejo poseben profil tveganja in tako štejejo kot posebne dejavnosti.

(4) Banka lahko jamči za posojila, ki jih najamejo javna ali zasebna podjetja ali organizacije za izvajanje poslov iz III-394. člena Ustave.

(5) Skupni znesek terjatev banke iz odobrenih posojil in jamstev ne sme preseči 250 % vpisanega kapitala, rezerv, nerazporejenih rezervacij in presežka iz bilance uspeha. Ta skupni znesek se zmanjša za vsoto, enako znesku, ki ga je banka vpisala kot kapitalsko udeležbo (ne glede na to, ali je bil vplačan ali ne).

Znesek, ki ga banka plača za kapitalске udeležbe, nikoli ne sme preseči skupne vsote vplačanega vpisanega kapitala, nerazporejenih rezervacij in presežka iz bilance uspeha.

Za posebne dejavnosti banke, o katerih odloča Svet guvernerjev in Svet direktorjev v skladu s tretjim odstavkom 18. člena tega statuta, velja izjema, po kateri je zanje v rezervi treba predvideti posebno razporeditev.

Ta odstavek se uporablja tudi za konsolidirane računovodske izkaze banke.

(6) Banka se zavaruje pred tečajnimi tveganji tako, da v posojilne in garancijske pogodbe vključi klavzule, ki jih šteje za primerne.

17. ČLEN

- (1) Obrestne mere za posojila banke ter provizije in druge dajatve se prilagodijo prevladujočim pogojem na trgu kapitala in izračunajo tako, da prihodek, ki iz njih izhaja, omogoča banki izpolnjevanje njenih obveznosti, kritje njenih stroškov in tveganj ter oblikovanje rezervnega sklada po 22. členu tega statuta.
- (2) Banka ne daje popustov na obrestne mere. Če je glede na naravo naložbe, ki se financira, zmanjšanje obrestne mere zaželeno, lahko zadevna država članica ali kdo tretji odobri pomoč za plačilo obresti, kolikor je to skladno s III-167. členom Ustave.

18. ČLEN

Pri svojih poslih financiranja banka upošteva naslednja načela:

- (1) Zagotavlja, da se sredstva uporabljajo kar najbolj racionalno v interesu Unije.

Posojila ali jamstva lahko odobrava le:

- a) kadar se pri naložbah podjetij iz proizvodnega sektorja izplačevanje obresti in amortizacije zagotavlja iz dobička iz poslovanja, pri drugih investicijah pa s prevzemom obveznosti države članice, v kateri poteka naložba, ali na kakšen drug način; in v primeru drugih naložb in

b) kadar izvajanje naložbe prispeva k povečanju ekonomske produktivnosti na splošno in spodbuja oblikovanje ali delovanje notranjega trga.

(2) Banka ne sme pridobiti deležev v podjetjih ali prevzeti odgovornosti pri njihovem poslovanju, razen če to ne zagotavlja zaščite njenih pravic pri povrnitvi terjatev.

Vendar Svet direktorjev v skladu z načeli, ki jih določi Svet guvernerjev na podlagi točke b) tretjega odstavka 7. člena tega statuta, ter kadar tako zahteva izvajanje poslov po III-394. členu Ustave, s kvalificirano večino določi pogoje za kapitalsko udeležbo v gospodarskih družbah, kolikor je to - praviloma kot dopolnilo posojilu ali jamstvu - potrebno zaradi financiranja naložbe ali programa.

(3) Svoje terjatve lahko odstopi na trgu kapitala in v ta namen lahko zahteva od dolžnikov, da izdajo obveznice ali druge vrednostne papirje.

(4) Banka ali države članice ne smejo postavljati pogojev, ki bi določali, da je treba posojene zneske porabiti v določeni državi članici.

(5) Kot pogoj za odobritev posojila lahko banka zahteva razpis mednarodnih natečajev.

(6) Banka ne sme niti v celoti niti delno financirati naložb, ki jim nasprotuje država članica, na ozemlju katere naj bi se izvajale.

(7) Banka lahko v dopolnilo svoji posojilni dejavnosti pod pogoji, ki jih s kvalificirano večino in v skladu s tem statutom določi Svet guvernerjev, zagotavlja storitve tehnične pomoči.

19. ČLEN

(1) Vsako podjetje ali oseba javnega ali zasebnega prava lahko banko neposredno zaprosi za financiranje. Prav tako se prošnje lahko naslovijo na banko bodisi prek Komisije ali države članice, na ozemlju katere bo naložba izvedena.

(2) Za prošnje, ki so naslovljene prek Komisije, se pridobi mnenje države članice, na ozemlju katere bo naložba izvedena. Za prošnje, naslovljene prek države članice, se pridobi mnenje Komisije. Prošnje, ki jih neposredno vložijo podjetja, se predložijo zadevni državi članici in Komisiji.

Zadevna država članica in Komisija pripravita mnenje najpozneje v dveh mesecih. Če banka v tem času ne dobi odgovora, se šteje, da glede zadevne naložbe ni ugovorov.

(3) Svet direktorjev odloča o poslih financiranja, ki mu jih predloži Upravni odbor.

(4) Upravni odbor preveri, ali so posli financiranja, ki so mu bili predloženi, v skladu s tem statutom, zlasti s 16. in 18. členom tega statuta. Če se Upravni odbor izreče za posel financiranja, predloži Svetu direktorjev ustrezen predlog. Kot pogoj za pozitivno mnenje lahko postavi zahteve, ki so po njegovem mnenju bistvene. Če se Upravni odbor izreče proti odobritvi financiranja, mora Svetu direktorjev predložiti vse ustrezne dokumente skupaj s svojim mnenjem.

(5) Če Upravni odbor poda negativno mnenje, lahko Svet direktorjev odobri zadevno financiranje le s soglasno odločitvijo.

- (6) Če Komisija poda negativno mnenje, lahko Svet direktorjev odobri zadevno financiranje le s soglasno odločitvijo; član Sveta direktorjev, ki je bil imenovan na predlog Komisije, se vzdrži glasovanja.
- (7) Če negativno mnenje podata Upravni odbor in Komisija, Svet direktorjev financiranja ne sme odobriti.
- (8) V slučaju, da je potrebno posel financiranja, povezan z odobreno naložbo, prestrukturirati zaradi zaščite pravic in interesov banke, Upravni odbor nemudoma sprejme nujne ukrepe, ki jih šteje za potrebne, in o katerih mora takoj poročati Svetu direktorjev.

20. ČLEN

- (1) Banka si na trgih kapitala sposoja potrebna sredstva za izvajanje svojih nalog.
- (2) Banka si na trgih kapitala držav članic lahko sposoja v skladu s predpisi, ki se uporabljajo za te trge.

Pristojni organi države članice s posebno ureditvijo v smislu prvega odstavka III-197. člena Ustave, lahko temu nasprotujejo le v primeru, da obstaja nevarnost resnih motenj na trgu kapitala te države.

21. ČLEN

(1) Banka lahko uporabi vsa sredstva, ki jih ne potrebuje neposredno za izpolnjevanje svojih obveznosti, pod naslednjimi pogoji:

- a) lahko vlaga na denarnih trgih;
- b) ob upoštevanju določb drugega odstavka 18.člena tega statuta lahko kupuje ali prodaja vrednostne papirje;
- c) lahko opravlja vse druge finančne posle v zvezi s svojimi cilji.

(2) Ne glede na določbe 23. člena tega statuta, banka pri upravljanju svojih naložb ne izvaja devizne arbitraže, ki ni neposredno potrebna za izvajanje njenega posojilnega poslovanja ali za izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz najetih posojil ali iz jamstev, ki jih je odobrila.

(3) Banka deluje na področjih iz tega člena v dogovoru s pristojnimi organi ali z nacionalno centralno banko zadevne države članice.

22. ČLEN

(1) Postopno se ustanovi rezervni sklad v višini do 10 % vpisanega kapitala. Če stanje obveznosti banke to upravičuje, lahko Svet direktorjev odloči, da se oblikujejo dodatne rezerve. Dokler rezervni sklad še ni v celoti oblikovan, se polni iz:

a) obresti za posojila, ki jih banka odobrava iz sredstev, ki jih države članice vplačujejo v skladu s 5. členom tega statuta;

b) obresti za posojila, ki jih banka odobrava iz prejetih vračil za dana posojila iz prejšnje točke,

kolikor niso te obresti potrebne za izpolnjevanje obveznosti banke in kritje njenih stroškov.

(2) Sredstva rezervnega sklada morajo biti naložena tako, da so kadar koli na razpolago za izpolnjevanje nalog sklada.

23. ČLEN

(1) Banka lahko kadar koli prenese svoja sredstva v valuti države članice, katere valuta ni euro, da bi lahko izvajala finančno poslovanje v skladu z nalogo iz III-394. člena Ustave in ob upoštevanju določb 21. člena tega statuta. Če banka razpolaga z denarnimi ali vnovčljivimi sredstvi v valuti, ki jo potrebuje, se takšnim prenosom čim bolj izogiba.

(2) Banka ne sme zamenjati svojih sredstev v valuti ene države članice, katere valuta ni euro, v valute tretjih držav brez privolitve te države članice.

(3) Banka lahko prosto razpolaga z delom svojega vplačanega kapitala in z devizami, izposojenimi na tretjih trgih.

(4) Države članice se zavezujejo dati dolžnikom banke na razpolago devize, potrebne za vračilo glavnice in obresti za posojila ter provizije za jamstva, ki jih je banka odobrila za izvedbo naložb na njihovem ozemlju.

24. ČLEN

Če država članica ne izpolnjuje obveznosti članstva iz tega statuta, zlasti obveznosti vplačila svojega deleža v vpisanem kapitalu ali izplačevanja najetih posojil, lahko Svet guvernerjev s kvalificirano večino odloči, da se odobravanje posojil ali jamstev tej državi članici ali njenim državljanom začasno ustavi.

Ta odločitev države članice ali njenih državljanov ne odvezuje obveznosti do banke.

25. ČLEN

(1) Če Svet guvernerjev odloči, da se poslovanje banke začasno ustavi, se morajo vse njene dejavnosti nemudoma ustaviti, razen tistih, ki so potrebne za zagotovitev pravilnega unovčenja, zaščite in ohranitve njenega premoženja ter za poravnavo njenih obveznosti.

(2) V primeru likvidacije Svet guvernerjev imenuje likvidatorje in jim da navodila za izvedbo likvidacije. Svet guvernerjev zagotovi zaščito pravic zaposlenih.

26. ČLEN

- (1) Banka ima v vseh državah članicah kar najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava notranja zakonodaja. Zlasti lahko pridobiva premičnine in nepremičnine ali z njimi razpolaga ter je lahko stranka v sodnem postopku.
- (2) Premoženje banke se ne more na kakršen koli način zaseči ali razlastiti.

27. ČLEN

- (1) Spore med banko na eni strani in njenimi upniki, dolžniki in drugimi osebami na drugi strani rešujejo pristojna nacionalna sodišča, razen kadar je bila pristojnost prenesena na Sodišče Evropske unije. Banka lahko v vsaki pogodbi predvidi arbitražo.
- (2) Banka ima naslov za vročitve v vsaki državi članici. Vendar pa lahko v vsaki pogodbi določi poseben naslov za vročitve.
- (3) Premoženje in sredstva banke so lahko predmet zasega ali prisilne izvršbe samo na podlagi odločbe sodišča.

28. ČLEN

- (1) Svet guvernerjev se lahko soglasno odloči ustanoviti hčerinske družbe ali druge subjekte, ki so finančno samostojne pravne osebe.

(2) Svet guvernerjev soglasno sprejme statute teles iz prejšnjega odstavka, ki opredeljujejo predvsem njihove cilje, sestavo, kapital, članstvo, kraj sedeža, finančne vire, načine posredovanja in pravila o revidiranju kakor tudi njihove odnose z organi banke.

(3) Banka lahko sodeluje pri upravljanju teh teles in prispeva v njihov vpisani kapital do višine, ki jo soglasno določi Svet guvernerjev.

(4) Za telesa iz prvega odstavka tega člena, kolikor se za njih uporablja pravo Unije, za člane njihovih organov pri opravljanju njihovih nalog ter za njihove zaposlene se uporablja Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije pod enakimi pogoji kot za banko.

Vendar pa se za tiste dividende, kapitalske donose ali druge oblike prihodkov iz takih teles, do katerih so upravičeni člani, razen Evropske unije in banke, še naprej uporabljajo davčne določbe ustrezne zakonodaje.

(5) Sodišče Evropske unije v mejah, določenih naknadno, odloča v sporih glede ukrepov, ki jih sprejemajo organi telesa za katerega se uporablja pravo Unije. Postopek zoper te ukrepe lahko sproži vsak član takega telesa ali pod pogoji, določenimi v III-365. členu Ustave, države članice.

(6) Svet guvernerjev lahko soglasno odloči, da se zaposlenim v telesih, za katere se uporablja pravo Unije, omogoči v skladu z ustreznimi internimi postopki dostop do sistemov, ki so skupni z banko.

6. PROTOKOL
O DOLOČITVI SEDEŽEV INSTITUCIJ
TER NEKATERIH ORGANOV, URADOV, AGENCIJ IN SLUŽB
EVROPSKE UNIJE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB UPOŠTEVANJU III-432. člena Ustave,

OB SKLICEVANJU IN POTRDITVI sklepa z dne 8. aprila 1965, vendar ne glede na odločitve glede sedeža institucij, organov, uradov, agencij in služb v prihodnosti –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo:

EDINI ČLEN

- (1) Evropski parlament ima sedež v Strasbourgu, kjer poteka 12 mesečnih plenarnih zasedanj, vključno s proračunskim zasedanjem. Dodatna plenarna zasedanja potekajo v Bruslju. Odbori Evropskega parlamenta se sestajajo v Bruslju. Generalni sekretariat Evropskega parlamenta in njegove službe ostanejo v Luxembourggu.
- (2) Svet ima sedež v Bruslju. V mesecu aprilu, juniju in oktobru so seje Sveta v Luxembourggu.
- (3) Komisija ima sedež v Bruslju. Službe, navedene v 7., 8. in 9. členu Sklepa z dne 8. aprila 1965, se nahajajo v Luxembourggu.
- (4) Sodišče Evropske unije ima sedež v Luxembourggu.

- (5) Evropska centralna banka ima sedež v Frankfurtu na Majni.
- (6) Računsko sodišče ima sedež v Luxembourggu.
- (7) Odbor regij ima sedež v Bruslju.
- (8) Ekonomsko-socialni odbor ima sedež v Bruslju.
- (9) Evropska investicijska banka ima sedež v Luxembourggu.
- (10) Europol ima sedež v Haagu.

7. PROTOKOL
O PRIVILEGIJAH
IN IMUNITETAH EVROPSKE UNIJE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB UPOŠTEVANJU, da skladno s III-434. členom Ustave Unija na ozemljih držav članic uživa privilegije in imunitete, ki jih potrebuje za opravljanje svojih nalog –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o Ustavi za Evropo in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo:

I. POGLAVJE

NEPREMIČNINE, SREDSTVA, PREMOŽENJE IN POSLOVANJE UNIJE

1. ČLEN

Prostori in stavbe Unije so nedotakljivi. Ne smejo se preiskovati, zaseči, zapleniti ali razlastiti. Nepremičnine in premoženje Unije ne morejo biti predmet upravnega ali sodnega prisilnega ukrepa brez dovoljenja Sodišča.

2. ČLEN

Arhivi Unije so nedotakljivi.

3. ČLEN

Unija, njena sredstva, prihodki in drugo premoženje so oproščeni vseh neposrednih davkov.

Vlade držav članic vsakokrat, ko je mogoče, sprejmejo ustrezne ukrepe za odpustitev ali vračilo zneskov posrednih davkov ali davkov na promet, ki so vključeni v ceno nepremičnine ali premičnine, če Unija za svoje službene potrebe izvede večje nakupe, katerih cena vključuje tovrstne davke. Vendar pa uporaba teh ukrepov ne sme povzročiti izkrivljanja konkurence v Uniji.

Ne odobri se oprostitev za davke in dajatve, ki so le plačilo za zagotavljanje javnih storitev.

4. ČLEN

Unija je oproščena vseh carin, prepovedi in omejitev pri uvozu in izvozu za predmete, namenjene službeni uporabi. Tako uvoženih predmetov se na ozemlju države, v katero so bili uvoženi, ne sme odplačno ali neodplačno odstopiti, razen pod pogoji, ki jih je odobrila vlada te države.

Unija je oproščena tudi vseh carin ter prepovedi in omejitev pri uvozu in izvozu za svoje publikacije.

II. POGLAVJE

KOMUNICIRANJE IN PREPUSTNICE

5. ČLEN

Pri uradnem komuniciranju in prenosu vseh svojih dokumentov uživajo institucije Unije na ozemlju vsake države članice tako obravnavanje, kakršno ta država daje diplomatskim predstavništvom.

Uradnega dopisovanja in drugega uradnega komuniciranja institucij Unije se ne sme cenzurirati.

6. ČLEN

Članom in uslužbencem institucij Unije lahko predsedniki teh institucij izdajo prepustnice v obliki, ki jo bo določila evropska uredba Sveta, sprejeta z navadno večino in ki jih organi držav članic priznajo kot veljavne potne dokumente. Te prepustnice se izdajo uradnikom in drugim uslužbencem pod pogoji, določenimi v kadrovskih predpisih za uradnike in pogojih za zaposlitev drugih uslužbencev Unije.

Komisija lahko sklepa sporazume, na podlagi katerih so te prepustnice priznane kot veljavni potni dokumenti na ozemlju tretjih držav.

III. POGLAVJE

ČLANI EVROPSKEGA PARLAMENTA

7. ČLEN

Prostega gibanja članov Evropskega parlamenta do kraja zasedanja Evropskega parlamenta ali nazaj se ne sme upravno ali kako drugače omejevati.

Člani Evropskega parlamenta uživajo pri carinskem in deviznem nadzoru:

- a) enake olajšave, kot jih njihove vlade podeljujejo visokim uradnikom, ko potujejo v tujino zaradi začasne uradne naloge;
- b) enake olajšave, kot jih vlade drugih držav članic podeljujejo predstavnikom tujih vlad na začasni uradni nalogi.

8. ČLEN

Zoper člana Evropskega parlamenta se ne sme začeti preiskave, ne sme biti priprt niti se zoper njega ne sme začeti sodnega postopka zaradi mnenja ali glasu, ki ga je izrekel pri opravljanju svojih dolžnosti.

9. ČLEN

Med zasedanjem Evropskega parlamenta njegovi člani:

- a) uživajo na ozemlju svoje države imunitete, priznane članom parlamenta te države;
- b) na ozemlju vseh drugih držav članic ne morejo biti pripti ali v sodnem postopku.

Za člane velja imuniteta tudi medtem, ko potujejo do kraja zasedanja Evropskega parlamenta in nazaj.

Kadar je član zaloten pri storitvi kaznivega dejanja, sklicevanje na imuniteto ni mogoče in Evropskemu parlamentu ne preprečuje uresničevanja pravice do odvzema imunitete svojemu članu.

IV. POGLAVJE

PREDSTAVNIKI DRŽAV ČLANIC, KI SODELUJEJO PRI DELU INSTITUCIJ UNIJE

10. ČLEN

Predstavniki držav članic, ki sodelujejo pri delu institucij Unije, njihovi svetovalci in tehnični strokovnjaki pri opravljanju svojih nalog in medtem, ko potujejo do kraja zasedanja in nazaj, uživajo običajne privilegije, imunitete in olajšave.

Ta člen se uporablja tudi za člane posvetovalnih organov Unije.

V. POGLAVJE

URADNIKI IN DRUGI USLUŽBENCI UNIJE

11. ČLEN

Na ozemlju vsake države članice in ne glede na njihovo državljanstvo, uradniki in drugi uslužbenci Unije:

- a) uživajo, ob upoštevanju določb Ustave, ki se nanašajo na odgovornost uradnikov in drugih uslužbencev do Unije, in ob upoštevanju pristojnosti Sodišča v sporih med Unijo in njenimi uradniki in drugimi uslužbenci, imuniteto pred sodnimi postopki za dejanja, storjena pri opravljanju uradnih dolžnosti, vključno z izgovorjenimi ali zapisanimi besedami. To imuniteto uživajo tudi po prenehanju funkcije;
- b) zanje ter za njihove zakonce in vzdrževane družinske člane ne veljajo niti omejitve glede priseljevanja niti formalnosti glede registriranja tujcev;
- c) uživajo enake olajšave, kot jih imajo običajno uradniki mednarodnih organizacij glede monetarnih ali deviznih predpisov;

- d) imajo pravico, da brez dajatev uvozijo pohištvo in druge predmete za osebno uporabo, ko prvič prevzemajo dolžnost v zadevni državi, in jih potem ob prenehanju dolžnosti v tej državi brez dajatev ponovno izvozijo; v obeh primerih pod pogoji, ki jih vlada države, v kateri uresničujejo to pravico, šteje za potrebne;
- e) imajo pravico uvoziti brez dajatev avtomobil za osebno uporabo, pridobljen v državi njihovega zadnjega prebivališča ali države njihovega državljanstva, pod pogoji, ki veljajo na domačem trgu te države, ter ga ponovno izvoziti brez dajatev, v obeh primerih pod pogoji, ki jih vlada države, v kateri uresničujejo to pravico, šteje za potrebne.

12. ČLEN

Uradniki in drugi uslužbenci Unije so dolžni plačevati davek v korist Unije od plač, mezd in prejemkov, ki jih prejemajo od Unije, v skladu s pogoji in postopki, ki jih določa evropski zakon. Ta zakon se sprejme po posvetovanju z zadevnimi institucijami.

Uradniki in drugi uslužbenci Unije so oproščeni nacionalnih davkov od plač, mezd in prejemkov, ki jih izplačuje Unija.

13. ČLEN

Pri izvajanju davka od dohodka, od premoženja in od dediščin ter pri uporabi konvencij o izogibanju dvojnega obdavčevanja, sklenjenih med državami članicami Unije, se za uradnike in druge uslužbence Unije, ki imajo izključno zaradi opravljanja svojih dolžnosti v službi Unije prebivališče na ozemlju države članice, ki ni država njihovega davčnega domicila v času, ko nastopijo službo pri Uniji, šteje tako v državi njihovega dejanskega prebivališča kot v državi njihovega davčnega domicila, da so obdržali domicil v slednji državi, če je ta država članica Unije. Ta določba se uporablja tudi za zakonca, kolikor ta sam ne opravlja pridobitne dejavnosti, in za vzdrževane otroke, za katere skrbijo osebe iz tega člena.

Premičnine oseb iz prejšnjega odstavka, ki so na ozemlju države bivanja, so v tej državi oproščene davka od dediščin. Pri odmeri tega davka se ob upoštevanju pravic tretjih držav in ob morebitni uporabi določb mednarodnih konvencij o dvojnem obdavčevanju šteje, da se take premičnine nahajajo na ozemlju države davčnega domicila.

Pri uporabi določb tega člena se ne upošteva domicil, pridobljen izključno zaradi opravljanja dolžnosti v službi drugih mednarodnih organizacij.

14. ČLEN

Sistem socialnovarstvenih dajatev za uradnike in druge uslužbence Unije določi evropski zakon. Ta zakon se sprejme po posvetovanju z zadevnimi institucijami.

15. ČLEN

Evropski zakon določi kategorije uradnikov in drugih uslužbencev Unije, za katere se v celoti ali delno uporabljajo določbe 11. člena, drugega odstavka 12. člena in 13. člena tega protokola. Ta zakon se sprejme po posvetovanju z zadevnimi institucijami.

Vladam držav članic se redno sporočajo imena, službeni položaji in naslovi uradnikov in drugih uslužbencev, vključenih v take kategorije.

VI. POGLAVJE

PRIVILEGIJI IN IMUNITETE PREDSTAVNIŠTEV TRETJIH DRŽAV PRI UNIJI

16. ČLEN

Država članica, na ozemlju katere ima Unija sedež, priznava predstavništvom tretjih držav, ki so akreditirane pri Uniji, običajne diplomatske privilegije in imunitete.

VII. POGLAVJE

SPLOŠNE DOLOČBE

17. ČLEN

Uradnikom in drugim uslužbencem Unije se priznajo privilegiji, imunitete in olajšave izključno v interesu Unije.

Vsaka institucija Unije mora uradniku ali drugemu uslužbencu odvzeti priznано imuniteto, kadar meni, da odvzem imunitete ni v nasprotju z interesi Unije.

18. ČLEN

Institucije Unije sodelujejo s pristojnimi organi zadevnih držav članic pri uporabi tega protokola.

19. ČLEN

11. do 14. člen in 17. člen tega protokola se uporabljajo za člane Komisije.

20. ČLEN

11. do 14. člen in 17. člen tega protokola se uporabljajo za sodnike, generalne pravobranilce, sodne tajnike in pomožne poročevalce Sodišča Evropske unije, ne glede na določbe 3. člena Protokola o statutu Sodišča Evropske unije, ki se nanaša na imuniteto sodnikov in generalnih pravobranilcev pred sodnimi postopki.

11. do 14. člen in 17. člen tega protokola se uporabljajo tudi za člane Računskega sodišča.

21. ČLEN

Ta protokol se uporablja tudi za Evropsko centralno banko, za člane njenih organov in zaposlene, ne glede na Protokol o statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke.

Poleg tega je Evropska centralna banka oproščena vseh davkov in podobnih dajatev ob povečanju svojega kapitala ter raznih formalnosti, ki so s tem lahko povezane v državi, v kateri ima banka sedež. Dejavnosti banke in njenih organov, ki se izvajajo v skladu s statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, niso predmet kakršnih koli prometnih davkov.

22. ČLEN

Ta protokol se uporablja tudi za Evropsko investicijsko banko, za člane njenih organov, njene zaposlene in za predstavnike držav članic, ki sodelujejo pri njenem delu, ne glede na Protokol o statutu banke.

Poleg tega je Evropska investicijska banka oproščena vseh davkov in podobnih dajatev ob povečanju svojega kapitala ter raznih formalnosti, ki so s tem lahko povezane v državi, v kateri ima banka sedež. Ob njenem prenehanju delovanja ali likvidaciji prav tako ni nikakršnih dajatev. Dejavnosti banke in njenih organov, ki se izvajajo v skladu z njenim statutom, pa tudi niso predmet kakršnih koli prometnih davkov.

8. PROTOKOL

O POGODBAH IN AKTIH O PRISTOPU KRALJEVINE DANSKE,
IRSKE IN ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKE BRITANIJE IN SEVERNE IRSKE,
HELENSKE REPUBLIKE, KRALJEVINE ŠPANIJE IN
PORTUGALSKE REPUBLIKE TER REPUBLIKE AVSTRIJE,
REPUBLIKE FINSKE IN KRALJEVINE ŠVEDSKE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB SKLICEVANJU NA DEJSTVO, da so Kraljevina Danska, Irska in Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske pristopile k Evropskim skupnostim 1. januarja 1973; da je Helenska republika pristopila k Evropskim skupnostim 1. januarja 1981; da sta Kraljevina Španija in Portugalska republika pristopili k Evropskim skupnostim 1. januarja 1986; da so Republika Avstrija, Republika Finska in Kraljevina Švedska k Evropskim skupnostim in Evropski uniji, ustanovljeni s pogodbo o Evropski uniji, pristopile 1. januarja 1995;

GLEDE NA TO, da je v drugem odstavku IV-437. člena Ustave predvidena razveljavitev pogodb o zgoraj omenjenih pristopih;

GLEDE NA TO, da mnoge določbe teh pristopnih pogodb in aktov, ki so priloženi k tem pogodbam o pristopu, ostajajo relevantne; da je v drugem odstavku IV-437. člena Ustave določeno, da morajo biti takšne določbe navedene v protokolu ali se je treba nanje v protokolu sklicevati, da bi ostale v veljavi in bi se njihovi pravni učinki ohranili;

GLEDE NA TO, da je treba te določbe ustrezno tehnično prilagoditi, če naj bodo združljive z Ustavo, ne da bi se s tem spremenili njihovi pravni učinki,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene k Pogodbi o Ustavi za Evropo in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo:

I. NASLOV

SKUPNE DOLOČBE

1. ČLEN

Pravice in obveznosti iz pristopnih pogodb iz točk a) do d) drugega odstavka IV-437. člena Ustave so začele učinkovati pod pogoji, določenimi v teh pogodbah, na naslednje datume:

- a) 1. januarja 1973 Pogodba o pristopu Kraljevine Danske, Irske in Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske;
- b) 1. januarja 1981 Pogodba o pristopu Helenske republike;
- c) 1. januarja 1986 Pogodba o pristopu Kraljevine Španije in Portugalske republike;
- d) 1. januarja 1995 Pogodba o pristopu Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske.

2. ČLEN

- (1) Države iz prejšnjega člena morajo pristopiti k naslednjim sporazumom in konvencijam, sklenjenim pred njihovim pristopom, kolikor taki sporazumi ali konvencije še vedno veljajo:
- a) k sporazumom ali konvencijam, ki so sklenjeni med drugimi državami članicami na temelju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo ali Pogodbe o Evropski uniji, ali ki so neločljivo povezani z doseganjem ciljev iz teh pogodb v zvezi z delovanjem Skupnosti ali Unije ali so povezani z njihovimi dejavnostmi;
  - b) k sporazumom ali konvencijam, ki jih druge države članice, ki ukrepajo skupaj z Evropskimi skupnostmi, sklenejo z eno ali več tretjimi državami ali mednarodno organizacijo ter k sporazumom, ki se na omenjene sporazume in konvencije navezujejo. Unija in druge države članice državam pristopnicam iz prejšnjega člena pri tem pomagajo.
- (2) Države pristopnice iz prejšnjega člena sprejmejo ustrezne ukrepe, kadar je potrebno, da svoj položaj v razmerju do mednarodnih organizacij in do mednarodnih sporazumov, katerih stranke so tudi Unija ali Evropska skupnost za atomsko energijo ali druge države članice, prilagodijo glede na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz njihovega pristopa.

3. ČLEN

Določbe aktov o pristopu, katerih namen ali učinek je, drugače kakor v obliki prehodnega ukrepa, razveljaviti ali spremeniti akte, ki so jih sprejele institucije, organi, uradi ali agencije Skupnosti ali Evropske unije, ustanovljene s Pogodbo o Evropski uniji, kakor jih razlagata Sodišče Evropskih skupnosti in Sodišče prve stopnje, ostanejo v veljavi ob upoštevanju drugega odstavka tega člena.

Te določbe imajo isto pravno naravo kakor akti, ki jih razveljavljajo ali spreminjajo, in zanje veljajo enaka pravila kot za omenjene akte.

4. ČLEN

Besedila aktov institucij, organov, uradov ali agencij Evropskih skupnosti ali Evropske unije, ustanovljenih s Pogodbo o Evropski uniji, ki so bila sprejeta pred pristopi iz 1. člena tega protokola in ki so bila naknadno sestavljena v angleškem in danskem jeziku, v grškem jeziku, v španskem in portugalskem jeziku ter v finskem in švedskem jeziku, so od datuma vsakokratnega pristopa iz 1. člena tega protokola verodostojna pod enakimi pogoji kakor besedila, sestavljena in verodostojna v drugih jezikih.

5. ČLEN

Z evropskim zakonom Sveta se lahko razveljavijo prehodne določbe iz tega protokola, ki se več ne uporabljajo. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

II. NASLOV

DOLOČBE IZ AKTA O POGOJIH PRISTOPA KRALJEVINE DANSKE, IRSKE IN ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKE BRITANIJE IN SEVERNE IRSKE

1. oddelek

Določbe o Gibraltarju

6. ČLEN

(1) Akti institucij, ki se nanašajo na proizvode iz Priloge I Ustave in na proizvode, za katere se zaradi izvajanja skupne kmetijske politike pri uvozu v Unijo uporabljajo posebna pravila, kot tudi akti o usklajevanju zakonodaj držav članic o prometnih davkih, se ne uporabljajo za Gibraltar, razen če Svet z evropskim sklepom ne odloči drugače. Svet odloča soglasno na predlog Komisije.

(2) Gibraltar obdrži položaj, ki je določen v VI. točki Priloge II¹ Akta o pogojih pristopa Kraljevine Danske, Irske in Združenega Kraljestva Velike Britanije in Severne Irske.

2. oddelek

Določbe o Ferskih otokih

7. ČLEN

Danski državljani s stalnim prebivališčem na Ferskih otokih se štejejo za državljane države članice v smislu Ustave šele od datuma, ko se Ustava začne uporabljati na omenjenih otokih.

3. oddelek

Določbe o Kanalskih otokih in otoku Man

8. ČLEN

(1) Pravila Unije o carinskih zadevah in količinskih omejitvah, predvsem carine, dajatve z enakim učinkom in skupna carinska tarifa, se na Kanalskih otokih in na otoku Man uporabljajo pod enakimi pogoji kakor v Združenem kraljestvu.

---

¹ UL L 73, 27.3.1972, str. 47.

(2) V zvezi s kmetijskimi proizvodi in z iz njih predelanimi proizvodi, za katere se uporablja poseben trgovinski režim, se za tretje države uporabljajo prelevmani in drugi uvozni ukrepi, ki so predpisani s predpisi Unije in ki jih uporablja Združeno kraljestvo.

Uporabljajo se tudi določbe predpisov Unije, ki so potrebne za omogočanje prostega pretoka in upoštevanja normalnih pogojev konkurence v trgovini s temi proizvodi.

Svet na predlog Komisije sprejme evropske uredbe ali sklepe, po katerih se na teh ozemljih uporabljajo predpisi iz tega in prejšnjega pododstavka.

9. ČLEN

Pravo Unije ne vpliva na pravice, ki jih uživajo prebivalci ozemelj iz prejšnjega člena v Združenem kraljestvu. Omenjene osebe pa ne uživajo ugodnosti predpisov prava Unije o prostem pretoku oseb in storitev.

10. ČLEN

Določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, ki se uporabljajo za osebe ali podjetja v smislu člena 196 omenjene pogodbe, se uporabljajo za te osebe ali podjetja, če so ustanovljena na ozemljih iz 8. člena tega protokola.

11. ČLEN

Oblasti ozemelj iz 8. člena tega protokola obravnavajo vse fizične in pravne osebe v Uniji enako.

12. ČLEN

Če med uporabo ureditev, opredeljenih v tem oddelku, v odnosih med Unijo in ozemlji iz 8. člena tega protokola nastopijo težave na eni izmed strani, Komisija brez odlašanja predlaga Svetu zaščitne ukrepe, ki se ji zdijo potrebni, in določi pogoje njihove uporabe.

Svet v enem mesecu sprejme ustrezne evropske uredbe ali sklepe.

13. ČLEN

Za namene tega oddelka so prebivalci Kanalskih otokov ali otoka Man britanski državljani, ki imajo to državljanstvo zaradi dejstva, da so sami, njihovi starši ali stari starši rojeni, posvojeni, naturalizirani ali prijavljeni na zadevnem otoku. Taka oseba pa se v ta namen ne šteje za prebivalca Kanalskih otokov ali otoka Man, če so ona sama, njeni starši ali stari starši rojeni, posvojeni, naturalizirani ali prijavljeni v Združenem kraljestvu. Prav tako se ne štejejo za prebivalce Kanalskih otokov ali otoka Man, če so imeli kadarkoli pet let običajno prebivališče v Združenem kraljestvu.

O upravnih ukrepih, potrebnih za identificiranje teh oseb, se obvesti Komisijo.

4. oddelek

Določbe o izvajanju politike industrializacije in gospodarskega razvoja na Irskem

14. ČLEN

Države članice se seznanjajo, da je irska vlada začela izvajati politiko industrializacije in gospodarskega razvoja, katere cilj je uskladitev življenjskih razmer na Irskem z razmerami v drugih državah članicah in odpravljanje podzaposlenosti ter postopna izravnava regionalnih razlik v stopnjah razvitosti.

Priznavajo, da je v njihovem skupnem interesu, da se cilji takšne politike dosežejo in se strinjajo, da je ustrezno priporočiti institucijam, da v ta namen uporabijo vsa sredstva in postopke, določene v Ustavi, predvsem s primerno uporabo virov Unije, ki so namenjeni uresničevanju njenih ciljev.

Države članice predvsem priznavajo, da bo pri uporabi III-167. in III-168. člena Ustave treba upoštevati cilje gospodarske rasti in izboljšanja življenjske ravni prebivalstva.

5. oddelek

Določbe o izmenjavi znanja s področja jedrske energije z Dansko

15. ČLEN

- (1) Od 1. januarja 1973 je znanje, ki je bilo v skladu s členom 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo posredovano državam članicam, osebam in podjetjem, na razpolago Danski, ki ga na svojem ozemlju omejeno razširja pod pogoji, določenimi v omenjenem členu.
- (2) Od 1. januarja 1973 Danska daje na razpolago Evropski skupnosti za atomsko energijo enako količino znanja iz področij navedenih v tretjem odstavku tega člena. To znanje se podrobno opredeli v dokumentu, ki se pošlje Komisiji. Komisija to znanje posreduje podjetjem v Skupnosti pod pogoji, določenimi v členu 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

- (3) Področja, na katerih Danska daje znanje na razpolago Skupnosti, so naslednja:
- a) DOR organsko hlajeni reaktor, ki uporablja težko vodo kot moderator;
  - b) DT-350, DK-400 visokotlačni reaktorji, ki uporabljajo težko vodo kot moderator;
  - c) visokotemperaturna plinska zanka;
  - d) sistem merilne opreme in posebna elektronska oprema;
  - e) zanesljivost;
  - f) fizika reaktorja, dinamika reaktorja in toplotna izmenjava;
  - g) preskušanje materialov in opreme v reaktorju.
- (4) Danska se zavezuje, da bo Komisiji posredovala vse znanje, ki dopolnjuje poročila, ki jih bo zlasti med obiski osebja Skupnosti ali osebja držav članic v centru Risö poslala pod pogoji, ki bodo določeni sporazumno za vsak primer posebej.

16. ČLEN

- (1) Na področjih, na katerih Danska daje znanje na razpolago Evropski skupnosti za atomsko energijo, pristojni organi na prošnjo podelijo licence po komercialnih pogojih državam članicam, osebam in podjetjem Skupnosti, če imajo izključne pravice iz patentov, prijavljenih v državah članicah in če do tretjih oseb nimajo obveznosti ali zavez glede podelitve ali ponudbe podelitve izključne ali delno izključne licence za pravice iz teh patentov.

(2) Kadar je izključna ali delno izključna licenca podeljena, Danska spodbuja in omogoča, da imetniki takšnih licenc po komercialnih pogojih podeljujejo podlicence državam članicam, osebam in podjetjem Skupnosti.

Takšne izključne ali delno izključne licence se podeljujejo po običajnih komercialnih pogojih.

6. oddelek

Določbe o izmenjavi znanja s področja jedrske energije z Irsko

17. ČLEN

(1) Od 1. januarja 1973 je znanje, ki je bilo v skladu s členom 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo posredovano državam članicam, osebam in podjetjem, na razpolago Irski, ki ga na svojem ozemlju omejeno razširja pod pogoji, določenimi v omenjenem členu.

(2) Od 1. januarja 1973 Irska znanje, pridobljeno na jedrskem področju na Irskem, ki se razširja omejeno, daje na razpolago Evropski skupnosti za atomsko energijo, če ne gre za znanje s strogo komercialno uporabnostjo. Komisija to znanje posreduje podjetjem v Skupnosti pod pogoji, določenimi v členu 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

(3) Znanje iz prvega in drugega odstavka tega člena zadeva predvsem študije za razvoj energijskega sektorja in dela z radio-izotopi ter njihovo uporabo v medicini, vključno s problematiko zaščite pred sevanjem.

18. ČLEN

(1) Na področjih, na katerih Irska daje znanje na razpolago Evropski skupnosti za atomsko energijo, pristojni organi na prošnjo podelijo licence po komercialnih pogojih državam članicam, osebam in podjetjem Skupnosti, če imajo izključne pravice iz patentov, prijavljenih v državah članicah in če do tretjih oseb nimajo obveznosti ali zavez glede podelitve ali ponudbe podelitve izključne ali delno izključne licence za pravice iz teh patentov.

(2) Kadar je izključna ali delno izključna licenca podeljena, Irska spodbuja in omogoča, da imetniki takšnih licenc po komercialnih pogojih podeljujejo podlicence državam članicam, osebam in podjetjem Skupnosti.

Takšne izključne ali delno izključne licence se podeljujejo po običajnih komercialnih pogojih.

7. oddelek

Določbe o izmenjavi znanja s področja jedrske energije
Združenim kraljestvom

19. ČLEN

- (1) Od 1. januarja 1973 je znanje, ki je bilo v skladu s členom 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo posredovano državam članicam, osebam in podjetjem, na razpolago Združenemu kraljestvu, ki ga na svojem ozemlju omejeno razširja pod pogoji, določenimi v omenjenem členu.
- (2) S pristopom 1. januarja 1973 Združeno kraljestvo daje na razpolago Evropski skupnosti za atomsko energijo enako količino znanja iz področij, naštetih v seznamu v Prilogi¹ k Protokolu št. 28 Akta o pogojih pristopa Kraljevine Danske, Irske in Združenega Kraljestva Velike Britanije in Severne Irske. To znanje se podrobno opredeli v dokumentu, ki se pošlje Komisiji. Komisija to znanje posreduje podjetjem v Skupnosti pod pogoji, določenimi v členu 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

---

¹ UL L 73, 27.3.1972, str. 84.

(3) Glede na večji interes Skupnosti na nekaterih področjih Združeno kraljestvo daje poseben poudarek posredovanju znanja z naslednjih področij:

- a) raziskave in razvoj hitrih reaktorjev (vključno z varnostjo);
- b) temeljne raziskave (ki se uporabljajo za vse vrste reaktorjev);
- c) varnost reaktorjev (razen hitrih reaktorjev);
- d) metalurgija, jeklo, cirkonijeve zlitine in beton;
- e) združljivost strukturnih materialov;
- f) proizvodnja poskusnih goriv;
- g) termohidrodinamika;
- h) merilna oprema.

20. ČLEN

(1) Na področjih, na katerih Združeno kraljestvo daje znanje na razpolago Evropski skupnosti za atomsko energijo, pristojni organi na prošnjo podelijo licence po komercialnih pogojih državam članicam, osebam in podjetjem Skupnosti, če imajo izključne pravice iz patentov, prijavljenih v državah članicah Skupnosti in če do tretjih oseb nimajo obveznosti ali zavez glede podelitve ali ponudbe podelitve izključne ali delno izključne licence za pravice iz teh patentov.

(2) Kadar je izključna ali delno izključna licenca podeljena, Združeno kraljestvo spodbuja in omogoča, da imetniki takšnih licenc po komercialnih pogojih podeljujejo podlicence državam članicam, osebam, družbam in podjetjem Skupnosti.

Takšne izključne ali delno izključne licence se podeljujejo po običajnih komercialnih pogojih.

III. NASLOV

DOLOČBE IZ AKTA O POGOJIH PRISTOPA HELENSKE REPUBLIKE

1. oddelek

Določbe o oprostitvah carin, ki jih Grčija dovoli pri uvozu
določenega blaga

21. ČLEN

Helenski republiki III-151. člen Ustave ne preprečuje, da bi ohranila izjeme, dodeljene pred 1. januarjem 1979 na podlagi:

- a) Zakona 4171/61 (splošni ukrepi za razvojno pomoč gospodarstvu države),
- b) Uredbe z zakonsko močjo 2687/53 (naložbe in zaščita tujega kapitala),

- c) Zakona 289/76 (spodbude za pospeševanje razvoja obmejnih regij in urejanje vseh ustreznih vprašanj),

do izteka veljavnosti sporazumov, ki jih je helenska vlada sklenila z upravičenci iz teh ukrepov.

2. oddelek

Določbe o obdavčenju

22. ČLEN

Akti iz točke II.2 Priloge VIII¹ k Aktu o pogojih pristopa Helenske republike se uporabljajo glede Helenske republike pod pogoji, določenimi v navedeni prilogi, z izjemo sklicevanja na točki 9 in 18b te priloge.

3. oddelek

Določbe o bombažu

23. ČLEN

- (1) Ta oddelek zadeva nemikan ali nečesan bombaž, ki sodi pod tarifno podštevilko 520 100 kombinirane nomenklature.

---

¹ UL L 291, 19.11.1979, str. 163.

- (2) V Uniji se uvede sistem, katerega namen je predvsem:
- a) podpora proizvodnji bombaža v tistih regijah Unije, kjer je ta pomembna za kmetijsko gospodarstvo;
  - b) omogočanje, da zadevni proizvajalci zaslužijo primeren dobiček;
  - c) uravnoteženje trga s strukturnimi izboljšavami na ravni nabave blaga in trženja.
- (3) Sistem iz prejšnjega odstavka vključuje odobritev pomoči za proizvodnjo.
- (4) Da bi proizvajalcem bombaža omogočili koncentracijo dobave in prilagajanje proizvodnje tržnim zahtevam, se uvede sistem, ki bo pospeševal oblikovanje skupin proizvajalcev in federacij takšnih skupin.

Takšen sistem bo urejal dodeljevanje pomoči za spodbujanje oblikovanja in lajšanje delovanja skupin proizvajalcev.

Skupine, ki lahko koristijo ugodnosti tega sistema, morajo:

- a) biti ustanovljene na pobudo proizvajalcev samih;
  - b) nuditi zadostno jamstvo za trajanje in učinkovitost njihovega delovanja;
  - c) biti priznane v zadevnih državah članicah.
- (5) Sistem trgovanja Unije s tretjimi državami ne sme biti prizadet. Predvsem v ta namen ne smejo biti uvedeni ukrepi za omejevanje uvoza.

(6) Evropski zakon Sveta določi potrebne prilagoditve sistema, uvedenega v skladu s tem oddelkom.

Svet na predlog Komisije sprejme evropske uredbe in sklepe, s katerimi določi splošna pravila, ki so potrebna za izvajanje določb tega oddelka.

Svet odloča po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

4. oddelek

Določbe o gospodarskem in industrijskem razvoju Grčije

24. ČLEN

Države članice se seznanjajo, da je helenska vlada začela izvajati politiko industrializacije in gospodarskega razvoja, katere cilj je uskladitev življenjskih razmer v Grčiji z razmerami v drugih državah članicah in odpravljanje podzaposlenosti ter postopna izravnava regionalnih razlik v stopnjah razvitosti.

Priznavajo, da je v njihovem skupnem interesu, da se cilji takšne politike dosežejo.

V ta namen institucije uporabijo vsa sredstva in postopke, določene v Ustavi, predvsem s primerno uporabo virov Unije, ki so namenjeni uresničevanju njenih ciljev.

Države članice predvsem priznavajo, da bo pri uporabi III-167. in III-168. člena Ustave treba upoštevati cilje gospodarske rasti in izboljšanja življenjske ravni prebivalstva.

5. oddelek

Določbe o izmenjavi znanja s področja jedrske energije z Grčijo

25. ČLEN

- (1) Od 1. januarja 1981 je znanje, ki je bilo v skladu s členom 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo posredovano državam članicam, osebam in podjetjem, na razpolago Helenski republiki, ki ga na svojem ozemlju omejeno razširja pod pogoji, določenimi v omenjenem členu.
- (2) Od 1. januarja 1981 Helenska republika znanje, pridobljeno na jedrskem področju v Grčiji, ki se razširja omejeno, daje na razpolago Evropski skupnosti za atomsko energijo, če ne gre za znanje s strogo komercialno uporabnostjo. Komisija to znanje posreduje podjetjem v Skupnosti pod pogoji, določenimi v členu 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (3) Znanje iz prvega in drugega odstavka tega člena zadeva predvsem:
- a) študije o uporabi radioizotopov na naslednjih področjih: medicina, kmetijstvo, entomologija in varstvo okolja;
  - b) uporabo jedrske tehnologije v arheometriji;
  - c) razvoj elektronskih medicinskih naprav;
  - d) razvoj postopkov za iskanje radioaktivnih rud.

26. ČLEN

(1) Na področjih, na katerih Helenska republika daje znanje na razpolago Evropski skupnosti za atomsko energijo, pristojni organi na prošnjo podelijo licence po komercialnih pogojih državam članicam, osebam in podjetjem Skupnosti, če imajo izključne pravice iz patentov, prijavljenih v državah članicah Skupnosti in če do tretjih oseb nimajo obveznosti ali zavez glede podelitve ali ponudbe podelitve izključne ali delno izključne licence za pravice iz teh patentov.

(2) Kadar je izključna ali delno izključna licenca podeljena, Helenska republika spodbuja in omogoča, da imetniki takšnih licenc po komercialnih pogojih podeljujejo podlicence državam članicam, osebam in podjetjem Skupnosti.

Takšne izključne ali delno izključne licence se podeljujejo po običajnih komercialnih pogojih.

IV. NASLOV

DOLOČBE IZ AKTA O POGOJIH PRISTOPA KRALJEVINE ŠPANIJE IN PORTUGALSKE REPUBLIKE

1. oddelek

Finančne določbe

27. ČLEN

Lastna sredstva, ki izvirajo iz davka na dodano vrednost, se izračunajo in preverijo, kot če bi bili Kanarski otoki ter Ceuta in Melilla vključeni na področje ozemeljske uporabe Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero.

2. oddelek Določbe o patentih

28. ČLEN

Določbe španske nacionalne zakonodaje o dokaznem bremenu, ki so bile sprejete na podlagi določil odstavka 2 Protokola št. 8 Akta o pogojih pristopa Kraljevine Španije in Portugalske republike, se ne uporabljajo, če se proti imetniku drugega patenta za postopek za izdelavo proizvoda, ki je popolnoma enak tistemu, ki je bil izdelan na podlagi tožnikovega patentiranega postopka, sproži postopek za ugotavljanje kršitev, če je bil ta drugi patent podeljen pred 1. januarjem 1986.

V primerih, ko se ne uporablja prevalitev dokaznega bremena, Kraljevina Španija še naprej zahteva, da kršitev dokaže imetnik patenta. V vseh teh primerih Kraljevina Španija uporablja sodni postopek, imenovan "odvzem-opis".

"Odvzem-opis" pomeni postopek, ki je del sistema, omenjenega v prvem in drugem odstavku tega člena, po katerem lahko vsakdo, ki ima pravico sprožiti postopek zaradi kršitve patenta, po pridobitvi sodnega naloga na podlagi svoje zahteve, zahteva natančen opis spornih postopkov, ki ga v prostorih domnevnega kršitelja pripravi sodni izvršitelj ob pomoči strokovnjakov, predvsem s fotokopiranjem tehnične dokumentacije, z ali brez dejanskega odvzema. Ta sodni nalog lahko odredi plačilo varščine, namenjene kritju morebitne odškodnine domnevnemu kršitelju za primer škode, ki jo povzroči "odvzem-opis".

29. ČLEN

Določbe portugalske nacionalne zakonodaje o dokaznem bremenu, ki so bile sprejete na podlagi določil odstavka 2 Protokola št. 19 Akta o pogojih pristopa Kraljevine Španije in Portugalske republike, se ne uporabljajo, če se proti imetniku drugega patenta za postopek za izdelavo proizvoda, ki je popolnoma enak tistemu, ki je bil izdelan na podlagi tožnikovega patentiranega postopka, sproži postopek za ugotavljanje kršitev, če je bil ta drugi patent podeljen pred 1. januarjem 1986.

V primerih, ko se ne uporablja prevalitev dokaznega bremena, Portugalska republika še naprej zahteva, da kršitev dokaže imetnik patenta. V vseh teh primerih Portugalska republika uporablja sodni postopek, imenovan "odvzem-opis".

"Odvzem-opis" pomeni postopek, ki je del sistema iz prvega in drugega odstavka, po katerem lahko vsakdo, ki ima pravico sprožiti postopek zaradi kršitve patenta, po pridobitvi sodnega naloga na podlagi svoje zahteve, zahteva natančen opis spornih postopkov, ki ga v prostorih domnevnega kršitelja pripravi sodni izvršitelj ob pomoči strokovnjakov, predvsem s fotokopiranjem tehnične dokumentacije, z ali brez dejanskega odvzema. Ta sodni nalog lahko odredi plačilo varščine, namenjene kritju morebitne odškodnine domnevnemu kršitelju za primer škode, ki jo povzroči "odvzem-opis".

3. oddelek

Določbe o mehanizmu dodatnih odgovornosti v okviru sporazumov o ribolovu, ki jih je Unija sklenila s tretjimi državami

30. ČLEN

- (1) Vzpostavljen je poseben sistem za izvajanje delovnih postopkov, ki se opravljajo kot dodatek k ribolovnim dejavnostim plovil, ki plovejo pod zastavo države članice v vodah pod suverenostjo ali v pristojnosti tretje države, v okviru odgovornosti, določenih s sporazumi o ribolovu, ki jih je Unija sklenila z zadevnimi tretjimi državami.
- (2) Delovni postopki, ki bi se lahko izvajali dodatno ob ribolovnih dejavnostih pod pogoji in v mejah iz tretjega in četrtega odstavka tega člena, se nanašajo na:
- a) predelavo ribiških proizvodov na ozemlju zadevne tretje države, ki so jih ujela plovila, ki plujejo pod zastavo države članice v vodah te tretje države, v okviru ribolovnih dejavnosti na podlagi sporazuma o ribolovu za dajanje teh proizvodov na trg Unije pod tarifnimi oznakami iz tretjega poglavja skupne carinske tarife;
  - b) nakladanje ali pretovarjanje ribiških proizvodov iz tretjega poglavja skupne carinske tarife na plovila, ki plujejo pod zastavo države članice, ki se opravlja v okviru dejavnosti, določenih v takšnem sporazumu o ribolovu, za njihov prevoz in morebitno predelavo za dajanje na trg Unije.

(3) Uvoz v Unijo tistih proizvodov, ki so bili predmet delovnih postopkov iz prejšnjega odstavka, se opravlja z upoštevanjem delne ali popolne opustitve dajatev skupne carinske tarife ali na podlagi posebnega sistema dajatev, pod pogoji in v letno določenih mejah dodatnosti glede na obseg ribolovnih možnosti, ki izhajajo iz zadevnih sporazumov in iz njihovih spremljajočih podrobnosti.

(4) Evropski zakon ali okvirni zakon določi splošna pravila za izvajanje tega sistema, predvsem merila za določanje in porazdeljevanje zadevnih količin.

Podrobna pravila za izvajanje tega sistema in zadevne količine se sprejmejo po postopku iz člena 37 Uredbe (ES) št. 104/2000.

4. oddelek

Določbe o Ceuti in o Melilli

1. pododdelek

Splošne določbe

31. ČLEN

(1) Ustava in akti institucij se uporabljajo za Ceuto in Melillo ob upoštevanju izjem iz drugega in tretjega odstavka tega člena ter drugih določb tega oddelka.

(2) Pogoji, pod katerimi se določbe Ustave o prostem pretoku blaga ter akti institucij o carinski zakonodaji in trgovinski politiki uporabljajo za Ceuto in Melillo, so določeni v 3. pododdelku tega oddelka.

(3) Ne glede na posebne določbe 32. člena tega protokola se akti institucij o skupni kmetijski politiki in skupni ribiški politiki ne uporabljajo za Ceuto in Melillo.

(4) Na zahtevo Kraljevine Španije se lahko z evropskim zakonom ali okvirnim zakonom Sveta:

- a) Ceuta in Melilla vključita v carinsko območje Unije;
- b) določijo ustrezni ukrepi za razširitev uporabe veljavnih določb prava Unije tudi na Ceuto in Melillo.

Na predlog, ki ga Komisija da na lastno pobudo, ali na zahtevo države članice, lahko Svet po potrebi sprejme evropski zakon ali okvirni zakon o potrebnih prilagoditvah ureditve, ki se uporablja za Ceuto in Melillo.

Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

2. pododdelek

Določbe glede skupne ribiške politike

32. ČLEN

- (1) Ob upoštevanju drugega odstavka tega člena in ne glede na 3. pododdelek se skupna ribiška politika ne uporablja niti za Ceuto niti za Melillo.
- (2) Svet na predlog Komisije z večino sprejme evropske zakone, okvirne zakone, uredbe ali sklepe, s katerimi:
  - a) določi strukturne ukrepe, ki se lahko sprejmejo v korist Ceute in Melille;
  - b) določi ustrezne podrobnosti za popolno ali delno upoštevanje interesov Ceute in Melille pri sprejemanju aktov, ki jih sprejme zaradi pogajanj Unije z namenom obnovitve ali sklenitve sporazumov o ribolovu s tretjimi državami, ter specifičnih interesov Ceute in Melille v okviru mednarodnih konvencij o ribištvu, katerih pogodbenica je Unija.
- (3) Svet na predlog Komisije sprejme evropske zakone, okvirne zakone, uredbe ali sklepe, ki določajo, kadar je primerno, možnosti in pogoje za obojestranski dostop do ribolovnih območij in njihovih virov. Svet odloča soglasno.

(4) Evropski zakoni in okvirni zakoni iz drugega in tretjega odstavka tega člena se sprejmejo po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

3. pododdelek

Določbe o prostem pretoku blaga,
carinski zakonodaji in trgovinski politiki

33. ČLEN

- (1) Izdelki s poreklom iz Ceute in Melille ter izdelki, ki so uvoženi v Ceuto in Melillo iz tretjih držav po aranžmajih, ki se zanje tam uporabljajo, se ne štejejo za blago, ki izpolnjuje pogoje iz prvega do tretjega odstavka III-151. člena Ustave, kadar so sproščeni v prosti promet na carinskem območju Unije.
- (2) Carinsko območje Unije ne vključuje Ceute in Melille.
- (3) Razen če ta pododdelek ne določa drugače, se akti institucij o carinski zakonodaji za zunanjo trgovino uporabljajo pod enakimi pogoji za trgovino med carinskim območjem Unije na eni strani ter Ceuto in Melillo na drugi.
- (4) Razen če ta pododdelek ne določa drugače, se akti institucij o skupni trgovinski politiki, bodisi avtonomni bodisi pogodbeni, ki so neposredno povezani z uvozom ali izvozom blaga, ne uporabljajo za Ceuto in Melillo.
- (5) Razen če ta naslov ne določa drugače, uporablja Unija v trgovini s Ceuto in Melillo za proizvode iz I. Priloge k Ustavi splošno ureditev, ki jo uporablja v zunanji trgovini.

34. ČLEN

Ob upoštevanju 35. člena tega protokola se odpravijo carine pri uvozu izdelkov s poreklom iz Ceute in Melille v carinsko območje Unije.

35. ČLEN

(1) Ribiški proizvodi iz tarifnih števil 03.01, 03.02, 03.03, 16.04, 16.05 ter podštevil 05.11.91 in 23.01.20 skupne carinske tarife s poreklom iz Ceute in Melille v mejah tarifnih kvot, izračunanih za proizvode na podlagi povprečnih količin, ki so bile dejansko dobavljene v letih 1982, 1983 in 1984, so upravičeni do oprostitve carin na celotnem carinskem območju Unije.

Sprostitev proizvodov, uvoženih v carinsko območje Unije v okviru tarifnih kvot, v prosti promet je pogojena z upoštevanjem pravil skupne ureditve trgov in zlasti referenčnih cen.

(2) Svet na predlog Komisije vsako leto sprejme evropske uredbe ali sklepe o odprtju in dodelitvi tarifnih kvot v skladu z natančnimi pravili iz prejšnjega odstavka.

36. ČLEN

(1) Če bi izvajanje 34. člena tega protokola lahko povzročilo znatno povečanje uvoza določenih proizvodov s poreklom iz Ceute in Melille, ki bi lahko vplivalo na proizvajalce v Uniji, lahko Svet na predlog Komisije sprejme evropske uredbe ali sklepe, s katerimi določi posebne pogoje za dostop teh proizvodov na carinsko območje Unije.

(2) Če zaradi neuporabe skupne trgovinske politike in skupne carinske tarife za uvoz surovin ali vmesnih proizvodov v Ceuto in Melillo uvoz proizvoda s poreklom iz Ceute in Melille povzroči ali bi lahko povzročil resno škodo proizvodni dejavnosti v eni ali več državah članicah, lahko Komisija na zahtevo države članice ali na lastno pobudo ustrezno ukrepa.

37. ČLEN

Carine na uvoz proizvodov s poreklom s carinskega območja Unije v Ceuto in Melillo ter dajatve z enakim učinkom se odpravijo.

38. ČLEN

Carine in dajatve z enakim učinkom kot takšne carine ter trgovinska ureditev, ki se pri uvozu v Ceuto in Melillo uporabljajo za blago iz tretje države, ne smejo biti manj ugodne kakor tiste, ki jih uporablja Unija v skladu s svojimi mednarodnimi zavezami ali preferencialnimi ureditvami za zadevno tretjo državo, če ta država za uvoz iz Ceute in Melille zagotavlja enako obravnavo, kakor jo zagotavlja Uniji. Ureditev, ki se uporablja za uvoz v Ceuto in Melillo za blago iz takšne tretje države, pa ne sme biti ugodnejša od tiste, ki se uporablja za uvoz proizvodov s poreklom s carinskega območja Unije.

39. ČLEN

Svet na predlog Komisije sprejme evropske uredbe ali sklepe, s katerimi določi pravila za izvajanje tega pododdelka ter predvsem pravila o poreklu, ki se uporabljajo za trgovino iz 34. in 35. ter 37. člena tega protokola, vključno z določbami o ugotavljanju istovetnosti izdelkov s poreklom in o nadzoru porekla.

Ta pravila vključujejo zlasti določbe o označevanju in/ali etiketiranju izdelkov, pogojih za registracijo plovil, uporabi pravil o mešanem poreklu za ribiške proizvode ter določbe, ki omogočajo določitev porekla izdelkov.

5. oddelek

Določbe o regionalnem razvoju Španije

40. ČLEN

Države članice se seznanjajo, da je španska vlada začela izvajati politiko regionalnega razvoja, ki je namenjena predvsem spodbujanju gospodarske rasti manj razvitih regij in območij v Španiji.

Države članice priznavajo, da je doseganje ciljev te politike v njihovem skupnem interesu.

Da bi se španski vladi olajšalo izpolniti to nalogo, se strinjajo, da je ustrezno priporočiti institucijam, da v ta namen uporabijo vsa sredstva in postopke, določene v Ustavi, predvsem s primerno uporabo virov Unije, ki so namenjeni uresničevanju njenih ciljev.

Države članice predvsem priznavajo, da bo pri uporabi III-167. in III-168. člena Ustave treba upoštevati cilje gospodarske rasti in izboljšanja življenjske ravni prebivalstva v manj razvitih regijah in območjih v Španiji.

6. oddelek

Določbe o gospodarskem in industrijskem razvoju Portugalske

41. ČLEN

Države članice se seznanjajo, da je portugalska vlada začela izvajati politiko industrializacije in gospodarskega razvoja, katere cilj je uskladitev življenjskih razmer na Portugalskem z razmerami v drugih državah članicah in odpravljanje podzaposlenosti ter postopna izravnava regionalnih razlik v stopnjah razvitosti.

Države članice priznavajo, da je doseganje ciljev te politike v njihovem skupnem interesu.

Priznavajo, da je ustrezno priporočiti institucijam, da v ta namen uporabijo vsa sredstva in postopke, določene v Ustavi, predvsem s primerno uporabo virov Unije, ki so namenjeni uresničevanju njenih ciljev.

Države članice predvsem priznavajo, da bo pri uporabi III-167. in III-168. člena Ustave treba upoštevati cilje gospodarske rasti in izboljšanja življenjske ravni prebivalstva.

7. oddelek

Določbe o izmenjavi znanja s področja jedrske energije s Kraljevino Španijo

42. ČLEN

- (1) Od 1. januarja 1986 je znanje, ki je bilo v skladu s členom 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo posredovano državam članicam, osebam in podjetjem, na razpolago Kraljevini Španiji, ki ga na svojem ozemlju omejeno razširja pod pogoji, določenimi v omenjenem členu.
- (2) Od 1. januarja 1986 Kraljevina Španija znanje, pridobljeno na jedrskem področju v Španiji, ki se razširja omejeno, daje na razpolago Evropski skupnosti za atomsko energijo, če ne gre za znanje s strogo komercialno uporabnostjo. Komisija to znanje posreduje podjetjem v Skupnosti pod pogoji, določenimi v členu 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (3) Znanje iz prvega in drugega odstavka tega člena zadeva predvsem:
  - a) jedrsko fiziko (nizke in visoke energije);

-) varstvo pred sevanji;
- c) uporabo izotopov, predvsem stabilnih;
- d) raziskovalne reaktorje in ustrezna goriva;
- e) raziskave na področju gorivnega ciklusa (predvsem pridobivanje in predelava revne uranove rude; optimizacija gorivnih elementov za energijske reaktorje).

43. ČLEN

(1) Na področjih, na katerih Kraljevina Španija daje znanje na razpolago Evropski skupnosti za atomsko energijo, pristojni organi na prošnjo podelijo licence po komercialnih pogojih državam članicam, osebam in podjetjem Skupnosti, če imajo izključne pravice iz patentov, prijavljenih v državah članicah in če do tretjih oseb nimajo obveznosti ali zavez glede podelitve ali ponudbe podelitve izključne ali delno izključne licence za pravice iz teh patentov.

(2) Kadar je izključna ali delno izključna licenca podeljena, Kraljevina Španija spodbuja in omogoča, da imetniki takšnih licenc po komercialnih pogojih podeljujejo podlicence državam članicam, osebam in podjetjem Skupnosti.

Takšne izključne ali delno izključne licence se podeljujejo po običajnih komercialnih pogojih.

8. oddelek

Določbe o izmenjavi znanja s področja jedrske energije
s Portugalsko republiko

44. ČLEN

- (1) Od 1. januarja 1986 je znanje, ki je bilo v skladu s členom 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo posredovano državam članicam, osebam in podjetjem, na razpolago Portugalski republiki, ki ga na svojem ozemlju omejeno razširja pod pogoji, določenimi v omenjenem členu.
- (2) Od 1. januarja 1986 Portugalska republika znanje, pridobljeno na jedrskem področju na Portugalskem, ki se razširja omejeno, daje na razpolago Evropski skupnosti za atomsko energijo, če ne gre za znanje s strogo komercialno uporabnostjo. Komisija to znanje posreduje podjetjem v Skupnosti pod pogoji, določenimi v členu 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (3) Znanje iz prvega in drugega odstavka tega člena zadeva predvsem:
- a) dinamiko reaktorja;
  - b) varstvo pred sevanji;
  - c) uporabo jedrskih merilnih tehnik (na industrijskem, kmetijskem, arheološkem in geološkem področju);

- d) atomsko fiziko (učinkovito merjenje presekov, cevne tehnike);
- e) ekstraktivno metalurgijo urana.

45. ČLEN

(1) Na področjih, na katerih Portugalska republika daje znanje na razpolago Evropski skupnosti za atomsko energijo, pristojni organi na prošnjo podelijo licence po komercialnih pogojih državam članicam, osebam in podjetjem Skupnosti, če imajo izključne pravice iz patentov, prijavljenih v državah članicah in če do tretjih oseb nimajo obveznosti ali zavez glede podelitve ali ponudbe podelitve izključne ali delno izključne licence za pravice iz teh patentov.

(2) Kadar je izključna ali delno izključna licenca podeljena, Portugalska republika spodbuja in omogoča, da imetniki takšnih licenc po komercialnih pogojih podeljujejo podlicence državam članicam, osebam in podjetjem Skupnosti.

Takšne izključne ali delno izključne licence se podeljujejo po običajnih komercialnih pogojih.

V. NASLOV

DOLOČBE IZ AKTA O POGOJIH PRISTOPA
REPUBLIKE AVSTRIJE,
REPUBLIKE FINSKE IN KRALJEVINE ŠVEDSKE1. oddelek
Finančne določbe

46. ČLEN

Lastna sredstva, ki izvirajo iz davka na dodano vrednost, se izračunajo in preverijo, kot če bi bili Ålandski otoki vključeni na področje ozemeljske uporabe Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero.

2. oddelek

Določbe o kmetijstvu

47. ČLEN

Kjer se zaradi pristopa pojavijo resnejše težave, ki ostajajo tudi po polni uporabi določb 48. člena tega protokola ter preostalih ukrepov, ki izhajajo iz obstoječih pravil Unije, Komisija lahko sprejme evropski sklep, s katerim dovoli Finski dodelitev državnih pomoči proizvajalcem, da bi tako olajšala njeno polno vključitev v skupno kmetijsko politiko.

48. ČLEN

- (1) Komisija sprejme evropske sklepe, s katerimi dovoli Finski in Švedski dodeljevanje dolgoročnih državnih pomoči, da bi tako zagotovila ohranjanje kmetijske dejavnosti v specifičnih regijah. Te regije se morajo ujemati s kmetijskimi območji severno od 62. vzporednika in z nekaterimi mejnimi področji južno od tega vzporednika, ki so prizadeta zaradi podobnih podnebnih razmer, kar kmetijsko dejavnost še posebej otežuje.
- (2) Regije iz prejšnjega odstavka določi Komisija, ki pri tem upošteva zlasti naslednje:
  - a) nizko gostoto naseljenosti prebivalstva;
  - b) delež kmetijskih zemljišč glede na celotno površino območja;

c) delež kmetijskih zemljišč, namenjenih poljščinam za prehrano ljudi, glede na površino uporabljanega kmetijskega območja.

(3) Državne pomoči iz prvega odstavka tega člena se lahko navezujejo na stvarne dejavnike v proizvodnji, kakor so hektarske površine kmetijskih zemljišč ali število glav živine ob upoštevanju ustreznih omejitev skupnih ureditev trga, kakor tudi tradicionalne strukture proizvodnje vsakega gospodarstva, ne smejo pa:

- a) se navezovati na prihodnjo proizvodnjo;
- b) ali privedi do povečanja proizvodnje ali splošne ravni pomoči, ugotovljene v referenčnem obdobju pred 1. januarjem 1995, ki ga določi Komisija.

Te pomoči so lahko diferencirane glede na regije.

Te pomoči je treba dodeliti zlasti zaradi:

- a) ohranjanja tradicionalne primarne proizvodnje in predelave, ki po naravi ustrezata podnebnim razmeram zadevnih regij;
- b) izboljšanja proizvodnih struktur, trženja in predelave kmetijskih proizvodov;
- c) lažje prodaje omenjenih proizvodov;
- d) zagotavljanja varovanja okolja in ohranjanja podeželja.

49. ČLEN

(1) Pomoči iz 47. in 48. člena tega protokola in vsaka druga državna pomoč, za katero je v okviru tega naslova potrebno dovoljenje Komisije, se prigrasijo Komisiji. Pomoči se ne morejo odobriti, dokler to dovoljenje ni izdano.

(2) Kar zadeva pomoči, predvidene v prejšnjem členu, Komisija po 1. januarju 1996 vsako peto leto Svetu predloži poročilo o:

- a) izdanih dovoljenjih,
- b) rezultatih pomoči, ki so bile dodeljene na podlagi teh dovoljenj.

Pri pripravi omenjenega poročila države članice, ki so prejele taka dovoljenja, Komisiji pravočasno sporočijo podatke o učinkih dodeljenih pomoči, pri čemer prikažejo razvoj kmetijstva, ki so ga ugotovile v zadevnih regijah.

50. ČLEN

Na področju pomoči, ki jih predvidevata III-167. in III-168. člen Ustave:

- a) izmed pomoči, ki se izvajajo v Avstriji, na Finskem in na Švedskem pred 1. januarjem 1995, se kot obstoječe pomoči v smislu prvega odstavka III-168. člena Ustave štejejo le tiste, o katerih je bila Komisija uradno obveščena pred 30. aprilom 1995;
- b) za obstoječe pomoči in načrte v zvezi z dodeljevanjem ali spreminjanjem pomoči, o katerih je bila Komisija uradno obveščena pred 1. januarjem 1995, se šteje, da je bilo uradno obvestilo opravljeno na ta dan.

51. ČLEN

- (1) Razen če v posebnih primerih ni določeno drugače, Svet na predlog Komisije sprejme potrebne evropske uredbe ali sklepe za izvajanje tega oddelka.
- (2) Z evropskim zakonom Sveta se lahko prilagodijo določbe iz tega oddelka, ki bi se izkazale za potrebne kot posledica sprememb prava Unije. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

52. ČLEN

- (1) Če so v Avstriji, na Finskem in na Švedskem potrebni prehodni ukrepi za olajšanje prehoda iz sedanje ureditve na ureditev, ki je rezultat izvajanja skupnih ureditev trga pod pogoji iz Akta o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske, se taki ukrepi sprejmejo skladno s postopkom iz člena 38 Uredbe 136/66/EGS ali, če je primerno, skladno z ustreznimi členi drugih uredb o skupni ureditvi kmetijskih trgov. Ti ukrepi se lahko sprejmejo v obdobju, ki se izteče 31. decembra 1997, njihova uporaba pa je omejena s tem datumom.
- (2) Z Evropskim zakonom Sveta se obdobje iz prejšnjega odstavka lahko podaljša. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

53. ČLEN

Za ribiške proizvode se uporabljata 51. in 52. člen tega protokola.

3. oddelek

Določbe o prehodnih ukrepih

54. ČLEN

Akti, navedeni v točkah VII.B.I, VII.D.1, VII.D.2.c, IX.2.b, c, f, g, h, i, j, l, m, n, x, y, z in aa, X.a, b in c Priloge XV¹ k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske, se za Avstrijo, Finsko in Švedsko uporabljajo pod pogoji, določenimi v tej prilogi.

Sklicevanje v točki IX.2.x Priloge XV iz prejšnjega odstavka na določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, zlasti na člena 90 in 91, je treba razumeti kot sklicevanje na določbe Ustave, zlasti na prvi in drugi odstavek III-170. člena Ustave.

---

¹ UL C 241, 29.8.1994, str. 322.

4. oddelek

Določbe o uporabi nekaterih aktov

55. ČLEN

1. Vse odločbe o posamičnih izjemah in odločbe o negativnih izvidih, ki sta jih pred 1. januarjem 1995 sprejela Nadzorni organ Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA) ali Komisija v skladu s členom 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) ali členom 1 Protokola 25 k omenjenemu sporazumu in zadevajo primere, ki zaradi pristopa sodijo v okvir člena 81 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ostanejo za namene III-161. člena Ustave v veljavi do izteka v njih določenega roka ali dokler Komisija v skladu s pravom Unije ne sprejme ustrezno utemeljenega drugačnega evropskega sklepa.
2. Vse odločbe, ki jih je Nadzorni organ EFTA pred 1. januarjem 1995 sprejel v skladu s členom 61 Sporazuma EGP in ki zaradi pristopa sodijo v okvir člena 87 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ostanejo za namene III-167. člena Ustave v veljavi, razen če Komisija v skladu s III-168. členom Ustave ne sprejme drugačnega evropskega sklepa. Ta odstavek se ne uporablja za odločbe, za katere se uporablja postopek iz člena 64 Sporazuma EGP.
3. Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena ostanejo odločbe Nadzornega organa EFTA v veljavi po 1. januarju 1995, razen če Komisija v skladu s pravom Unije ne sprejme ustrezno utemeljenega drugačnega sklepa.

5. oddelek
Določbe o Ålandskih otokih

56. ČLEN

Določbe Ustave ne izključujejo uporabe določb, ki so na Ålandskih otokih veljale 1. januarja 1994 in zadevajo:

- a) nediskriminatorne omejitve pravice fizičnih oseb, ki nimajo "hembygdsrätt/kotiseutuoikeus" (regijskega državljanstva) Ålandskih otokov, in pravnih oseb do pridobivanja in posedovanja nepremičnin na Ålandskih otokih brez dovoljenja pristojnih organov teh otokov;
- b) nediskriminatorne omejitve pravice fizičnih oseb do ustanavljanja in pravice do opravljanja storitev, ki nimajo "hembygdsrätt/kotiseutuoikeus" (regijskega državljanstva) Ålandskih otokov, in pravnih oseb, brez dovoljenja pristojnih organov teh otokov.

57. ČLEN

(1) Ozemlje Ålandskih otokov – ki se šteje za tretje ozemlje v smislu tretje alineje člena 3(1) Direktive Sveta 77/388/EGS in za nacionalno ozemlje, ki je izključeno iz področja ozemeljske uporabe direktiv o usklajevanju trošarin v smislu člena 2 Direktive Sveta 92/12/EGS – se izvzame iz področja ozemeljske uporabe prava Unije, ki zadeva usklajevanje zakonodaj držav članic o prometnih davkih in trošarinah ter drugih oblikah posrednega obdavčenja.

Ta odstavek se ne uporablja za določbe Direktive Sveta 69/335/EGS glede dajatev na kapital.

(2) Namen izjeme iz prejšnjega odstavka je ohranjanje lokalnega gospodarstva Ålandskih otokov, ki bo sposobno za preživetje, in ne sme negativno vplivati na interese Unije niti na njene skupne politike. Če Komisija meni, da določbe iz prejšnjega odstavka niso več upravičene, zlasti kar zadeva pošteno konkurenco ali lastna sredstva, predloži Svetu ustrezne predloge, ki potrebne akte sprejme v skladu z ustreznimi členi Ustave.

58. ČLEN

Republika Finska zagotavlja enako obravnavanje vseh fizičnih in pravnih osebe držav članic na Ålandskih otokih.

59. ČLEN

Določbe tega oddelka se uporabljajo v luči Izjave o Ålandskih otokih, ki prevzema brez spremembe njihovega pravnega učinka preambulo iz Protokola št. 2 k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske.

6. oddelek
Določbe o Laponcih

60. ČLEN

Ne glede na določbe Ustave se Laponcem lahko podelijo izključne pravice do reje severne jelenjadi na območjih, ki jih tradicionalno naseljujejo Laponci.

61. ČLEN

Ta oddelek je mogoče razširiti tako, da se upošteva nadaljnji razvoj izključnih pravic Laponcev, ki so povezane z njihovim tradicionalnim načinom življenja. Potrebne spremembe tega oddelka se sprejmejo z evropskim zakonom Sveta. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Odborom regij.

62. ČLEN

Določbe tega oddelka se uporabljajo v luči Izjave o Laponcih, ki prevzema brez spremembe njihovega pravnega učinka preambulo iz Protokola št. 3 k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske.

7. oddelek
Posebne določbe v okviru strukturnih skladov
na Finskem in na Švedskem

63. ČLEN

Regije, ki jih zajema Cilj spodbujanja razvoja in strukturnega prilagajanja regij z izjemno nizko gostoto prebivalstva, načeloma so ali spadajo v regije na ravni NUTS II z gostoto prebivalstva 8 prebivalcev na km² ali manj. Pomoč Unije se lahko ob upoštevanju zahteve o koncentraciji razširi tudi na manjša sosednja in bližnja območja, ki izpolnjujejo isto merilo gostote prebivalstva. Regije in območja, na katere se nanaša ta člen, so naštetih v Prilogi 1¹ Protokola št. 6 k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske.

---

¹ UL C 241, 29.8.1994, str. 355.

8. oddelek

Določbe o železniškem in kombiniranem prevozu v Avstriji

64. ČLEN

- (1) Za namene tega oddelka se uporabljajo naslednje opredelitve:
- a) "težko tovorno vozilo" pomeni vsako motorno vozilo z največjo dovoljeno težo nad 7,5 ton, registrirano v državi članici, ki je namenjeno prevozu blaga ali priklopnikov, vključno s polpriklopnimi vlečnimi vozili, in priklopnike z največjo dovoljeno težo nad 7,5 ton, ki jih vlečejo motorna vozila, registrirana v državi članici, z največjo dovoljeno težo 7,5 ton ali manj;
  - b) "kombinirani prevoz" pomeni prevoz blaga s težkimi tovornimi vozili ali nakladalnimi enotami, ki dopolnjujejo del vožnje po železnici in začnejo ali zaključijo vožnjo po cesti, pri čemer tranzitni promet nikakor ne sme potekati prek avstrijskega ozemlja na poti do ali od železniškega terminala samo po cesti.
- (2) Za ukrepe v zvezi z opravljanjem železniškega in kombiniranega prevoza prek avstrijskega ozemlja se uporabljajo 65. do 71. člen tega protokola.

65. ČLEN

Unija in zadevne države članice v okviru svojih pristojnosti sprejmejo in tesno usklajujejo ukrepe za razvoj in pospeševanje železniškega in kombiniranega prevoza za prevoz blaga prek Alp.

66. ČLEN

Pri določanju smernic, opredeljenih v III-247. členu Ustave, Unija zagotovi, da so osi, določene v Prilogi 1¹ Protokola št. 9 k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske, del vseevropskega omrežja za železnice in kombinirani prevoz ter se priznavajo kot projekti v skupnem interesu.

67. ČLEN

Unija in zadevne države članice v okviru svojih pristojnosti izvajajo ukrepe, navedene v Prilogi 2² Protokola št. 9 k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske.

68. ČLEN

Unija in zadevne države članice si po najboljših močeh prizadevajo, da razvijejo in uporabljajo dodatne železniške zmogljivosti iz Priloge 3³ Protokola št. 9 k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske.

---

¹ UL C št. 241, z dne 29.8.1994, str. 364.

² UL C št. 241, z dne 29.8.1994, str. 365.

³ UL C št. 241, z dne 29.8.1994, str. 367.

69. ČLEN

Unija in zadevne države članice sprejmejo ukrepe za povečevanje železniškega in kombiniranega prevoza. Po potrebi in ob upoštevanju določb Ustave se takšni ukrepi določijo po posvetovanju z železniškimi družbami in drugimi ponudniki železniških storitev. Prednost imajo tisti ukrepi, ki so navedeni v določbah prava Unije o železnicah in kombiniranem prevozu. Pri izvajanju ukrepov je treba posebno pozornost nameniti konkurenčnosti, učinkovitosti in preglednosti stroškov železniškega in kombiniranega prevoza. Zadevne države članice si predvsem prizadevajo sprejeti ukrepe, ki bodo zagotovili konkurenčnost cen kombiniranega prevoza s cenami drugih načinov prevoza. Pomoč, dodeljena v ta namen, je skladna s pravom Unije.

70. ČLEN

Unija in zadevne države članice v primeru resnih motenj železniškega tranzita, kot so naravne nesreče, sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo pretok prometa. Prednost ima občutljivo blago, npr. pokvarljiva hrana.

71. ČLEN

Komisija preuči delovanje tega oddelka skladno s postopkom, določenim v drugem odstavku 73. člena tega protokola.

72. ČLEN

- (1) Ta člen se uporablja za prevoze blaga po cesti na vožnjah, opravljenih na ozemlju Skupnosti.
- (2) Na vožnjah, ki vključujejo prevoz blaga po cesti prek Avstrije, se ureditev, določena za prevoz za lastni račun ter za prevoz za najem ali plačilo v Prvi Direktivi Sveta z dne 23. julija 1962 in v Uredbi Sveta (EGS) št. 881/92, uporablja skladno z določbami tega člena.
- (3) Do 1. januarja 1998 se uporabljajo naslednje določbe:
  - a) skupne emisije NO_x iz težkih tovornih vozil, ki vozijo prek Avstrije, se zmanjšajo za 60 % v obdobju od 1. januarja 1992 do 31. decembra 2003, skladno s tabelo v Prilogi 4;
  - b) zmanjšanja skupnih emisij NO_x iz težkih tovornih vozil se upravljajo skladno s sistemom z ekotočk. Po tem sistemu dobi vsako težko tovorno vozilo na poti prek Avstrije število ekotočk, ki ustreza njegovim emisijam NO_x (odobreno po vrednosti Skladnosti proizvodnje (COP) ali homologacijske vrednosti). Metoda izračuna in določanja takšnih točk je opisana v Prilogi 5;
  - c) če število voženj prek države v letu preseže referenčno številko, določeno za leto 1991, za več kot 8%, Komisija skladno s postopkom, določenim v členu 16, sprejme potrebne ukrepe v skladu z odstavkom 3 Priloge 5;

- d) Republika Avstrija skladno s Prilogo 5 izda in pravočasno da na voljo kartice ekotočk, ki so potrebne za upravljanje sistema ekotočk za težka tovorna vozila, ki peljejo prek Avstrije;
- e) Komisija razdeli ekotočke državam članicam v skladu z določbami, ki se sprejmejo v skladu s sedmim odstavkom tega člena.

(4) Pred 1. januarjem 1998 Svet na podlagi poročila Komisije preuči delovanje določb o prevozu blaga prek Avstrije. Pregled se opravi skladno z osnovnimi načeli prava Skupnosti, kot so pravilno delovanje notranjega trga, predvsem prosti pretok blaga in storitev, varstvo okolja v interesu Skupnosti kot celoti in varnost v prometu. Če Svet na predlog Komisije in po posvetu z Evropskim parlamentom soglasno ne sklene drugače, se prehodno obdobje podaljša do 1. januarja 2001, v tem času pa se uporabljajo določbe prejšnjega odstavka.

(5) Pred 1. januarjem 2001 Komisija v sodelovanju z Evropsko agencijo za okolje pripravi znanstveno študijo o stopnji, ki jo je doseglo zmanjševanje onesnaženosti, določeno v točki a) tretjega odstavka tega člena. Če Komisija ugotovi, da je bil cilj trajno dosežen, se določbe iz tretjega odstavka tega člena s 1. januarjem 2001 prenehajo uporabljati. Če Komisija ugotovi, da ta cilj ni bil trajno dosežen, lahko Svet skladno s III-240. členom Ustave sprejme ukrepe v okviru Skupnosti, ki bodo zagotovili enakovredno varstvo okolja, predvsem pa 60-odstotno zmanjšanje onesnaževanja. Če Svet takšnih ukrepov ne sprejme, se prehodno obdobje avtomatsko podaljša za končno obdobje treh let, v katerem se uporabljajo določbe iz tretjega odstavka tega člena.

- (6) Ob izteku prehodnega obdobja se v celoti uporablja pravni red ES.
- (7) Komisija skladno s postopkom iz člena 16 sprejme podrobne ukrepe za postopke v zvezi s sistemom ekotočk, razdeljevanjem ekotočk in tehničnimi vprašanji glede uporabe tega člena; ti ukrepi začnejo veljati 1. januarja 1995.

Ukrepi iz prejšnjega pododstavka zagotavljajo, da se za sedanje države članice ohrani dejansko stanje, ki izhaja iz uporabe Uredbe Sveta (EGS) št. 3637/92 in upravnega dogovora, podpisanega dne 23. decembra 1992, ki določa začetek veljavnosti in postopke za uvajanje sistema ekotočk iz Sporazuma o tranzitu. Storjeno bo vse potrebno, da se zagotovi, da bo Grčiji dodeljen delež ekotočk, ki bo ustrezno upošteval potrebe te države na tem področju.

73. ČLEN

- (1) Komisiji pomaga odbor.
- (2) Ob sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 3 in 7 Sklepa 1999/468/ES.
- (3) Odbor sprejme svoj poslovnik.

9. oddelek

Določbe o uporabi posebnih avstrijskih izrazov v nemškem jeziku v okviru Evropske unije

74. ČLEN

- (1) Posebni avstrijski izrazi v nemškem jeziku, ki jih vsebuje avstrijski pravni red in se nahajajo v Prilogi k Protokolu št. 10 k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske, imajo enak status in se lahko uporabljajo z enakim pravnim učinkom kakor ustrezni izrazi, uporabljeni v Nemčiji, ki so naštetih v tej prilogi.

- (2) V nemški različici novih pravnih aktov se posebni avstrijski izrazi, omenjeni v Prilogi k Protokolu št. 10 k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske, dodajo v primerni obliki k ustreznim izrazom, uporabljanim v Nemčiji.

9. PROTOKOL
O POGODBI TER AKTU O PRISTOPU ČEŠKE REPUBLIKE,
REPUBLIKE ESTONIJE, REPUBLIKE CIPER, REPUBLIKE
LATVIJE, REPUBLIKE LITVE, REPUBLIKE MADŽARSKE, REPUBLIKE MALTE,
REPUBLIKE POLJSKE,
REPUBLIKE SLOVENIJE IN SLOVAŠKE REPUBLIKE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB SKLICEVANJU NA DEJSTVO, da so 1. maja 2004 Češka republika, Republika Estonija, Republika Ciper, Republika Latvija, Republika Litva, Republika Madžarska, Republika Malta, Republika Poljska, Republika Slovenija in Slovaška republika pristopile k Evropskima skupnostima in k Evropski uniji, ustanovljeni s Pogodbo o Evropski uniji;

GLEDE NA TO, da točka e) drugega odstavka IV-437. člena Ustave predvideva razveljavitev Pogodbe z dne 16. aprila 2003 o zgoraj omenjenih pristopih;

GLEDE NA TO, da mnoge določbe Akta, ki je priloga k tej pogodbi o pristopu, ostajajo relevantne; da drugi odstavek IV-437. člena Ustave določa, da morajo biti takšne določbe navedene v protokolu ali se je treba nanje v protokolu sklicevati, da bi ostale v veljavi in bi se njihovi pravni učinki ohranili;

GLEDE NA TO, da je treba te določbe ustrezno tehnično prilagoditi, če naj bodo združljive z Ustavo, ne da bi se s tem spremenili njihovi pravni učinki –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene k Pogodbi o Ustavi za Evropo in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo:

PRVI DEL
DOLOČBE V ZVEZI Z AKTOM O PRISTOPU Z DNE 16. APRILA 2003

I. NASLOV
NAČELA

1. ČLEN

V tem protokolu:

- a) izraz "Akt o pristopu z dne 16. aprila 2003" pomeni Akt o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in o prilagoditvah pogodb, na katerih temelji Evropska unija;
- b) izraza "Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti" ("Pogodba ES") in "Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo" ("Pogodba Euratom") pomenita ti pogodbi, kakor sta bili dopolnjeni ali spremenjeni s pogodbami ali drugimi akti, ki so začeli veljati pred 1. majem 2004;

- c) izraz "Pogodba o Evropski uniji" ("Pogodba EU") pomeni to pogodbo, kakor je bila dopolnjena ali spremenjena s pogodbami ali drugimi akti, ki so začeli veljati pred 1. majem 2004;
- d) izraz "Skupnost" pomeni eno oziroma obe skupnosti iz točke b) tega člena;
- e) izraz "sedanje države članice" pomeni naslednje države članice: Kraljevino Belgijo, Kraljevino Dansko, Zvezno republiko Nemčijo, Helensko republiko, Francosko republiko, Kraljevino Španijo, Irsko, Italijansko republiko, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Kraljevino Nizozemsko, Republiko Avstrijo, Portugalsko republiko, Republiko Finsko, Kraljevino Švedsko, Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske;
- f) izraz "nove države članice" pomeni naslednje države članice: Češko republiko, Republiko Estonijo, Republiko Ciper, Republiko Latvijo, Republiko Litvo, Republiko Madžarsko, Republiko Malto, Republiko Poljsko, Republiko Slovenijo in Slovaško republiko.

2. ČLEN

Pravice in obveznosti iz točke e) drugega odstavka IV-437. člena Ustave, ki izhajajo iz Pogodbe o pristopu Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike, so začele učinkovati v skladu s pogoji, določenimi z omenjeno pogodbo, od 1. maja 2004.

3. ČLEN

(1) Določbe schengenskega pravnega reda, kakor so vključene v okvir Unije s protokolom, ki je priložen Pogodbi o Ustavi za Evropo (v nadaljevanju "Schengenski protokol"), in akti, ki temeljijo na njem oziroma so z njim kako drugače povezani, naštetih v Prilogi I Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003, kakor tudi vsi nadaljnji takšni akti, ki so sprejeti pred 1. majem 2004, so zavezujoči in se uporabljajo v novih državah članicah od 1. maja 2004.

(2) Določbe schengenskega pravnega reda, kakor so vključene v okvir Unije, in določbe aktov, ki na njih temeljijo oziroma so z njim kako drugače povezane in jih prejšnji odstavek ne zajema, so zavezujoče za nove države članice od 1. maja 2004, vendar se v novi državi članici uporabljajo šele na podlagi ustreznega evropskega sklepa Sveta, ki se sprejme po preveritvi v skladu s schengenskimi postopki ocenjevanja, da so v tej novi državi članici izpolnjeni vsi potrebni pogoji za uporabo vseh delov zadevnega pravnega reda.

Svet odloča po posvetovanju z Evropskim parlamentom s soglasjem svojih članov, ki predstavljajo vlade držav članic, za katere določbe iz tega odstavka že veljajo, in predstavnika vlade države članice, za katero se morajo določbe še uveljaviti. Člani Sveta, ki predstavljajo vladi Irske in Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, sodelujejo pri teh odločitvah, kolikor te zadevajo določbe schengenskega pravnega reda in aktov, ki na njem temeljijo, ali so z njim kako drugače povezane, v katerih ti državi članici sodelujeta.

(3) Sporazumi, ki jih v skladu s 6. členom Schengenskega protokola sklene Svet, so od 1. maja 2004 zavezujoči za nove države članice.

- (4) Nove države članice morajo v zvezi s tistimi konvencijami ali instrumenti s področja pravosodja in notranjih zadev, ki so neločljivo povezani z doseganjem ciljev Pogodbe EU:
- a) pristopiti k tistim, ki so jih sedanje države članice do 1. maja 2004 odprle za podpis, in k tistim, ki jih je Svet pripravil v skladu z naslovom VI Pogodbe EU in jih državam članicam priporočil v sprejetje;
  - b) uvesti upravne in druge ukrepe, take kot so jih do 1. maja 2004 sprejele sedanje države članice ali Svet, da bi olajšale dejansko sodelovanje med institucijami in organizacijami držav članic na področju pravosodja in notranjih zadev.

4. ČLEN

Vse nove države članice od 1. maja 2004 sodelujejo v ekonomski in monetarni uniji kot države članice s posebno ureditvijo v smislu III-197. člena Ustave.

5. ČLEN

(1) Nove države članice, ki so z Aktom o pristopu z dne 16. aprila 2003 pristopile k sklepom in sporazumom, ki so jih sprejeli predstavniki vlad in držav članic v okviru Sveta, morajo pristopiti k vsem drugim sporazumom, ki so jih sedanje države članice sklenile v zvezi z delovanjem Unije ali ki so povezani z njenimi dejavnostmi.

(2) Nove države članice morajo pristopiti h konvencijam iz člena 293 Pogodbe ES in k tistim, ki so neločljivo povezane z doseganjem ciljev iz Pogodbe ES, če še vedno veljajo, ter tudi k protokolom o razlagi omenjenih konvencij s strani Sodišča, ki so jih podpisale sedanje države članice, in morajo v ta namen z njimi začeti pogajanja zaradi potrebnih prilagoditev le-teh.

6. ČLEN

(1) Nove države članice morajo pod pogoji iz tega protokola pristopiti k sporazumom ali konvencijam, ki so jih sedanje države članice in Unija ali Evropska skupnost za atomsko energijo sklenile skupaj ali jih skupaj začasno uporabljajo, ter k sporazumom, ki so jih sklenile te države in so povezani z omenjenimi sporazumi ali konvencijami.

Pristop novih držav članic k sporazumom ali konvencijam iz četrtega odstavka tega člena, kakor tudi k sporazumom z Belorusijo, Kitajsko, Čilom, Mercosurjem in Švico, ki so jih Skupnost in sedanje države članice sklenile ali podpisale skupaj, se opravi s sklenitvijo protokola k tem sporazumom ali konvencijam med Svetom, ki nastopa soglasno v imenu držav članic, in zadevno tretjo državo ali državami ali mednarodno organizacijo. Ta postopek ne vpliva na pristojnosti Unije ali Evropske skupnosti za atomsko energijo in ne vpliva na porazdelitev pristojnosti med njima in državami članicami glede sklenitve takšnih sporazumov v prihodnje ali glede katerih koli drugih sprememb, ki niso povezane s pristopom. Na podlagi pogajalskih smernic, ki jih s soglasjem odobri Svet, in ob posvetovanju z odborom, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic, se o teh protokolih v imenu držav članic pogaja Komisija. Komisija Svetu predloži osnutke protokolov v sklenitev.

- (2) Ob pristopu k sporazumom in konvencijam iz prejšnjega odstavka pridobijo nove države članice iste pravice in obveznosti iz teh sporazumov in konvencij, kot jih imajo sedanje države članice.
- (3) Nove države članice morajo pod pogoji iz tega protokola pristopiti k Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru¹ v skladu s členom 128 Sporazuma.
- (4) Od 1. maja 2004 in po potrebi, dokler niso sklenjeni potrebni protokoli iz prvega odstavka tega člena, nove države članice uporabljajo določbe sporazumov, ki so jih skupaj sklenile sedanje države članice in Skupnost z Alžirijo, Armenijo, Azerbajdžanom, Bolgarijo, Egiptom, Gruzijo, Hrvaško, Izraelom, Jordanijo, Južno Afriko, Južno Korejo, Kazahstanom, Kirgizistanom, Libanonom, Marokom, Mehiko, Moldavijo, Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Romunijo, Rusko federacijo, San Marinom, Sirijo, Tunizijo, Turčijo, Turkmenistanom, Ukrajino in Uzbekistanom, kakor tudi določbe drugih sporazumov, ki so jih sedanje države članice in Skupnost skupaj sklenile pred 1. majem 2004.

Vse prilagoditve teh sporazumov se uredijo s protokoli, ki se sklenejo z državami sopogodbenicami skladno z določbami drugega pododstavka prvega odstavka tega člena. Če protokoli do 1. maja 2004 niso sklenjeni, Unija, Evropska skupnost za atomsko energijo in države članice v okviru svojih pristojnosti sprejmejo potrebne ukrepe za ureditev tega stanja.

- (5) Od 1. maja 2004 nove države članice uporabljajo dvostranske sporazume in dogovore o tekstilu, ki jih je Skupnost sklenila s tretjimi državami.

---

¹ UL L št. 1, z dne 3.1.1994, str. 3.

Količinske omejitve, ki jih Unija uporablja za uvoz tekstilnih izdelkov in oblačil, se prilagodijo tako, da se upošteva pristop novih držav članic.

Če spremembe dvostranskih sporazumov in dogovorov o tekstilu ne začnejo veljati do 1. maja 2004, Unija sprejme potrebne prilagoditve svojih pravil za uvoz tekstilnih izdelkov in oblačil iz tretjih držav, da bi se upošteval pristop novih držav članic.

(6) Količinske omejitve, ki jih Unija uporablja za uvoz jekla in izdelkov iz jekla, se prilagodijo na podlagi uvoza izdelkov iz jekla s poreklom iz zadevnih držav dobaviteljic v nove države članice v letih neposredno pred podpisom pristopne pogodbe.

(7) Sporazume o ribolovu, ki so jih nove države članice sklenile s tretjimi državami pred 1. majem 2004, upravlja Unija.

Pravice in obveznosti novih držav članic, ki izhajajo iz teh sporazumov, ostanejo v obdobju, v katerem se določbe teh sporazumov prehodno ohranjajo, nespremenjene.

Čim prej, vsekakor pa pred potekom sporazumov iz prvega pododstavka tega odstavka, Svet na predlog Komisije za vsak posamezni primer sprejme ustrezne evropske sklepe o nadaljevanju ribolovne dejavnosti, ki izhaja iz teh sporazumov, vključno z možnostjo podaljševanja nekaterih sporazumov za obdobje največ enega leta.

(8) Z učinkom od 1. maja 2004 nove države članice odstopijo od sporazumov o prosti trgovini, sklenjenih s tretjimi državami, vključno s Srednjeevropskim sporazumom o prosti trgovini.

Kolikor sporazumi med eno ali več novimi državami članicami na eni strani in eno ali več tretjimi državami na drugi strani niso združljivi z obveznostmi, ki izhajajo iz Ustave in zlasti iz tega protokola, nove države članice ukrenejo vse potrebno, da odpravijo ugotovljene neskladnosti. Če se nova država članica sooča s težavami pri prilagoditvi sporazuma, ki ga je pred pristopom sklenila z eno ali več tretjimi državami, od tega sporazuma odstopi v skladu s pogoji, določenimi v sporazumu.

(9) Nove države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, kadar je to potrebno, da svoj položaj v razmerju do mednarodnih organizacij in do mednarodnih sporazumov, katerih stranka je tudi Unija ali Evropska skupnost za atomsko energijo ali druge države članice, prilagodijo glede na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz njihovega pristopa k Uniji.

Še zlasti s 1. majem 2004 ali kakor hitro po tem dnevu je to mogoče odstopijo od mednarodnih sporazumov o ribolovu in izstopijo iz mednarodnih ribolovnih organizacij, katerih stranka je tudi Unija, razen če se njihovo članstvo nanaša na zadeve, ki niso povezane z ribolovom.

7. ČLEN

Akti, ki so jih sprejele institucije in na katere se nanašajo prehodne določbe iz tega protokola, ohranijo svojo pravno naravo; zlasti se še naprej uporabljajo postopki za spremembe omenjenih aktov.

8. ČLEN

Določbe Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003, katerih namen ali učinek je, drugače kakor v obliki prehodnega ukrepa, razveljaviti ali spremeniti akte, ki so jih sprejele institucije, organi, uradi ali agencije Skupnosti ali Evropske unije, ustanovljene s Pogodbo o Evropski uniji, kakor jih razlagata Sodišče Evropskih skupnosti in Sodišče prve stopnje, ostanejo v veljavi ob upoštevanju drugega odstavka tega člena.

Te določbe imajo isto pravno naravo kakor akti, ki jih razveljavljajo ali spreminjajo, in zanje veljajo enaka pravila kot za omenjene akte.

9. ČLEN

Besedila aktov institucij, organov, uradov ali agencij Skupnosti ali Evropske unije, ustanovljene s Pogodbo o Evropski uniji, in besedila aktov Evropske centralne banke, ki so bila sprejeta pred 1. majem 2004 in ki so bila sestavljena v češkem, estonskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, poljskem, slovaškem in slovenskem jeziku, so od tega dne verodostojna pod enakimi pogoji kakor besedila, sestavljena in verodostojna v drugih jezikih.

10. ČLEN

Evropski zakon Sveta lahko razveljavi prehodne določbe iz tega protokola, ki se več ne uporabljajo. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

11. ČLEN

Pri uporabi Ustave in aktov, ki so jih sprejele institucije, veljajo izjeme, predvidene v tem protokolu kot prehodni ukrep.

II. NASLOV TRAJNE DOLOČBE

12. ČLEN

Prilagoditve aktov, naštetih v Prilogi III k Aktu o pristopu z dne 16. aprila 2003, ki so potrebne zaradi pristopa, se oblikujejo skladno s smernicami iz omenjene priloge in v skladu s postopkom ter pod pogoji iz 36. člena tega protokola.

13. ČLEN

Ukrepi, naštetih v Prilogi IV k Aktu o pristopu z dne 16. aprila 2003, se uporabijo pod pogoji, ki jih določa omenjena priloga.

14. ČLEN

Svet lahko z evropskim zakonom sprejme prilagoditve določb tega protokola glede skupne kmetijske politike, ki bi se izkazale za potrebne zaradi spremembe prava Unije. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

III. NASLOV

ZAČASNE DOLOČBE

15. ČLEN

Ukrepi, navedeni v Prilogah V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII in XIV k Aktu o pristopu z dne 16. aprila 2003, se za nove države članice uporabljajo pod pogoji, določenimi v teh prilogah.

16. ČLEN

(1) Prihodek, določen kot "dajatve skupne carinske tarife in druge dajatve" iz člena 2(1)(b) Sklepa Sveta 2000/597/ES, Euratom z dne 29. septembra 2000 o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti¹ ali ustrezna določba katerega koli sklepa, ki ga nadomesti, vključuje carinske dajatve izračunane na podlagi stopenj iz skupne carinske tarife in iz katere koli tarifne koncesije glede skupne carinske tarife, ki jo Unija uporablja za trgovino novih držav članic s tretjimi državami.

(2) Usklajena osnova za odmero DDV in osnova BND (bruto nacionalnega dohodka) za vsako novo državo članico iz členov 2(1)(c) in (d) Sklepa 2000/597/ES, Euratom je za leto 2004 enaka dvema tretjinama letne osnove. Osnova BND za vsako novo državo članico, ki se upošteva pri izračunu financiranja popravka proračunskega neravnovesja v dobro Združenega kraljestva iz člena 5(1) Sklepa 2000/597/ES, je prav tako enaka dvema tretjinama letne osnove.

---

¹ UL L št. 253, z dne 7.10.2000, str. 42.

(3) Za namene določitve zamrznjene stopnje v skladu s členom 2(4)(b) Sklepa 2000/597/ES, Euratom za leto 2004, se omejene osnove za DDV za nove države članice izračunajo na podlagi dveh tretjin njihove neomejene osnove za DDV in dveh tretjin njihovega BND.

17. ČLEN

(1) Proračun Unije za proračunsko leto 2004 se je s spremembo proračuna, ki je začel veljati s 1. majem 2004, prilagodil tako, da se je upošteval pristop novih držav članic.

(2) Dvanajst mesečnih dvanajstin DDV in prihodki na osnovi BND, ki jih nove države članice vplačajo v skladu s spremembo proračuna iz prejšnjega odstavka, ter retroaktivna prilagoditev mesečnih dvanajstin za obdobje od januarja do aprila 2004, ki se uporabi le za sedanje države članice, se pretvorijo v osmine, ki predstavljajo prevzete obveznosti za obdobje od maja do decembra 2004. Retroaktivne prilagoditve, ki izhajajo iz morebitnih naknadnih sprememb proračuna v letu 2004, se prav tako pretvorijo v enake dele, ki predstavljajo prevzete obveznosti v preostanku leta.

18. ČLEN

Unija na prvi delovni dan vsakega meseca izplača Češki, Cipru, Malti in Sloveniji kot postavko porabe iz proračuna Unije eno osmino od 1. maja 2004 dalje v letu 2004 ter eno dvanajstino v letih 2005 in 2006 od naslednjih zneskov začasnih proračunskih kompenzacij:

	2004	2005	2006
	(v milijonih eurov, po cenah iz leta 1999)		
Češka	125,4	178,0	85,1
Ciper	68,9	119,2	112,3
Malta	37,8	65,6	62,9
Slovenija	29,5	66,4	35,5.

19. ČLEN

Unija na prvi delovni dan vsakega meseca izplača Češki, Estoniji, Cipru, Latviji, Litvi, Madžarski, Malti, Poljski, Sloveniji in Slovaški kot postavko porabe iz proračuna Unije eno osmino od 1. maja 2004 dalje v letu 2004 ter eno dvanajstino v letih 2005 in 2006 od naslednjih zneskov posebnega povračila za krepitev denarnega toka:

	2004	2005	2006
	(v milijonih eurov, po cenah iz leta 1999)		
Češka	174,7	91,55	91,55
Estonija	15,8	2,9	2,9
Ciper	27,7	5,05	5,05
Latvija	19,5	3,4	3,4
Litva	34,8	6,3	6,3
Madžarska	155,3	27,95	27,95
Malta	12,2	27,15	27,15
Poljska	442,8	550,0	450,0
Slovenija	65,4	17,85	17,85
Slovaška	63,2	11,35	11,35.

1 milijarda eurov za Poljsko in 100 milijonov eurov za Češko, ki so vključeni v posebno povračilo za krepitev denarnega toka, se upoštevajo pri vseh izračunih razdelitve sredstev iz strukturnih skladov za leta 2004, 2005 in 2006.

20. ČLEN

(1) Spodaj naštete nove države članice vplačajo v Raziskovalni sklad za premog in jeklo iz Sklepa 2002/234/ESPJ predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 27. februarja 2002 o finančnih posledicah izteka Pogodbe o ESPJ in o Raziskovalnem skladu za premog in jeklo¹ naslednje zneske:

	(v milijonih eurov, po tekočih cenah)
Češka	39,88
Estonija	2,5
Latvija	2,69
Madžarska	9,93
Poljska	92,46
Slovenija	2,36
Slovaška	20,11.

---

¹ UL L 79, 22.3.2002, str. 42.

(2) Prispevek v Raziskovalni sklad za premog in jeklo se opravi v štirih obrokih z začetkom v letu 2006 in se vplača kot sledi, vedno na prvi delovni dan prvega meseca v letu:

2006:	15 %
2007:	20 %
2008:	30 %
2009:	35 %.

21. ČLEN

(1) Če ta protokol ne določa drugače, se po 31. decembru 2003 preneha prevzemati finančne obveznosti v okviru programa Phare¹, programa Phare za čezmejno sodelovanje², predpristopnih sredstev za Ciper in Malto³, programa ISPA⁴ in programa SAPARD⁵ v korist novih držav članic. Nove države članice se od 1. januarja 2004 glede odhodkov v okviru prvih treh postavk finančnega načrta, kot je opredeljen v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 6. maja 1999⁶, obravnavajo enako kot sedanje države članice, ob upoštevanju posamičnih spodaj naštetih specifikacij in izjem ali drugačnih določb tega protokola. Maksimalne dodatne odobrene pravice za širitev za postavke 1, 2, 3 in 5 finančnega načrta so navedene v Prilogi XV Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003. Vendar se v okviru proračuna za leto 2004 pred pristopom zadevne države članice ne sme prevzeti nikakršnih finančnih obveznosti za katerikoli program ali agencijo.

---

¹ Uredba (EGS) št. 3906/89 (UL C št. 375, z dne 23.12.1989, str. 11).

² Uredba (ES) št. 2760/98 (UL L št. 345, z dne 19.12.1998, str. 49).

³ Uredba (ES) št. 555/2000 (UL L št. 68, z dne 16.3.2000, str. 3).

⁴ Uredba (ES) št. 1267/1999 (UL L št. 161, z dne 26.6.1999, str. 73).

⁵ Uredba (ES) št. 1268/1999 (UL L št. 161, z dne 26.6.1999, str. 87).

⁶ Medinstitucionalni sporazum z dne 6. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in izboljšanju proračunskega postopka (UL C št. 172, z dne 18.6.1999, str. 1).

(2) Prejšnji odstavek se v skladu s členi 2(1), 2(2) in 3(3) Uredbe Sveta (ES) št. 1258/1999 z dne 17. maja 1999 o financiranju skupne kmetijske politike¹ ne uporablja za odhodke Jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, ki bodo v skladu z 2. členom tega protokola upravičeni do financiranja s strani Skupnosti šele od 1. maja 2004.

Vendar pa se prejšnji odstavek v skladu s členom 47a Uredbe Sveta (ES) št. 1257/1999 z dne 17. maja 1999 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS) ter o spremembi in razveljavitvi določenih uredb² uporablja za odhodke za razvoj podeželja v okviru Jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, ob upoštevanju pogojev iz spremembe te uredbe iz Priloge II k Aktu o pristopu z dne 16. aprila 2003.

(3) Ob upoštevanju zadnjega stavka prvega odstavka tega člena nove države članice od 1. januarja 2004 sodelujejo v programih in agencijah Unije pod enakimi pogoji kot sedanje države članice, s financiranjem iz splošnega proračuna Unije.

(4) Če so potrebni ukrepi za olajšanje prehoda iz predpristopne ureditve na ureditev, ki izhaja iz uporabe tega člena, potrebne ukrepe sprejme Komisija.

---

¹ UL L št. 160, z dne 26.6.1999, str. 103.

² UL L št. 160, z dne 26. 6. 1999, str. 80.

22. ČLEN

(1) Od 1. maja 2004 z javnimi razpisi, oddajanjem naročil in izplačili predpristopne pomoči v okviru programa Phare, programa Phare za čezmejno sodelovanje ter predpristopnih sredstev za Ciper in Malto upravljajo izvajalske agencije v novih državah članicah.

V skladu z merili in pogoji iz Priloge k Uredbi Sveta (ES) št. 1266/1999 z dne 21. junija 1999 o usklajevanju pomoči državam prosilkam v okviru predpristopne strategije in o spremembah Uredbe (EGS) št. 3906/89¹ po pozitivni oceni razširjenega decentraliziranega izvajalskega sistema (EDIS) Komisija sprejme evropske sklepe o opustitvi ex-ante nadzora Komisije nad javnimi razpisi in oddajanjem naročil.

Če ti sklepi o opustitvi ex-ante nadzora niso sprejeti pred 1. majem 2004, pogodbe, podpisane med 1. majem 2004 in dnem, ko Komisija sprejme sklepe, niso upravičene do predpristopne pomoči.

Če sklepi Komisije o opustitvi ex-ante nadzora niso sprejeti do 1. maja 2004 iz razlogov, ki jih ni mogoče pripisati novi državi članici, pa lahko Komisija v ustrezno utemeljenih primerih izjemoma dopusti, da so pogodbe podpisane med 1. majem 2004 in datumom teh sklepov upravičene do predpristopne pomoči in da se v omejenem obdobju nadaljuje izvajanje predpristopne pomoči, ob upoštevanju ex-ante nadzora Komisije nad javnimi razpisi in oddajanjem naročil.

---

¹ UL L št. 232, z dne 2.9.1999, str. 34.

- (2) Za skupne proračunske obveznosti prevzete pred 1. majem 2004 v okviru predpristopnih finančnih instrumentov iz prejšnjega odstavka, vključno s sklepanjem in registracijo posamičnih pravnih zavez in plačil opravljenih po 1. maju 2004, se še naprej uporabljajo pravila in uredbe o predpristopnih instrumentih financiranja in se do zaključka zadevnih programov in projektov zaračunajo ustreznim proračunskim poglavjem. Ne glede na to se postopki javnih naročil po 1. maju 2004 vodijo v skladu z ustreznimi akti Unije.
- (3) Zadnje programiranje za predpristopno pomoč iz prvega odstavka tega člena se izvede v zadnjem polnem letu pred 1. majem 2004. Pogodbe za oddajo naročil v okviru teh programov bo treba skleniti v dveh letih in izplačila bo treba izvesti, kot to določa finančni memorandum¹, običajno do konca tretjega leta po zavezi. Roka za oddajo naročil ni mogoče podaljšati. Izjemoma in v ustrezno utemeljenih primerih se lahko odobri omejeno podaljšanje roka za izplačila.
- (4) Da bi se zagotovilo potrebno postopno ukinjanje predpristopnih finančnih instrumentov iz prvega odstavka tega člena in programa ISPA ter gladek prehod od pravil, ki so se uporabljala pred 1. majem 2004, k tistim, ki se uporabljajo po tem dnevu, lahko Komisija sprejme vse ustrezne ukrepe, da se v obdobju največ petnajst mesecev po 1. maju 2004 zagotovi ohranitev potrebnih statutarnih uslužbencev v novih državah članicah. V tem obdobju uradniki, ki so bili na delovna mesta v novih državah članicah razporejeni pred 1. majem 2004 in ki morajo po tem dnevu ostati v službi v teh državah,

---

¹ Smernice Phare (SEC (1999) 1596, posodobljene dne 6. 9. 2002 s C 3303/2).

delajo izjemoma v istih finančnih in materialnih pogojih, kot jih je uporabljala Komisija pred 1. majem 2004 v skladu s Prilogo X h Kadrovskim predpisom za uradnike in pogojem zaposlovanja drugih uslužbencev Evropskih skupnosti iz Uredbe (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68¹. Odhodki za poslovanje, potrebni za upravljanje s predpristopno pomočjo, vključno s plačami za drugo osebje, se za celotno leto 2004 in do konca julija 2005 krijejo iz postavke "podporni odhodki za ukrepe" (nekdanji del B proračuna) ali iz ustreznih postavk zadevnih predpristopnih proračunov za finančne instrumente iz prvega odstavka tega člena in za program ISPA.

(5) Če projektov, odobrenih v skladu z Uredbo (ES) št. 1258/1999, ni več mogoče financirati v okviru tega instrumenta, se jih lahko vključi v programiranje za razvoj podeželja in se jih financira iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada. Če so s tem v zvezi potrebni posebni prehodni ukrepi, jih Komisija sprejme v skladu s postopki iz člena 50(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1260/1999 z dne 21. junija 1999 o splošnih določbah o Strukturnih skladih².

23. ČLEN

(1) Med 1. majem 2004 in koncem leta 2006 Unija zagotavlja novim državam članicam začasno finančno pomoč, v nadaljnjem besedilu "prehodni vir", za razvoj in okrepitev njihove upravne usposobljenosti za izvajanje in izvrševanje prava Unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo in za podporo izmenjavi najboljših praks.

---

¹ UL L št. 56, z dne 4.3.1968, str. 1.

² UL L št. 161, z dne 26.6.1999, str. 1.

(2) Pomoč je namenjena stalni potrebi po okrepitvi institucionalne usposobljenosti na določenih področjih z ukrepi, ki jih ni mogoče financirati iz strukturnih skladov, predvsem na naslednjih področjih:

- a) pravosodje in notranje zadeve (okrepitev pravosodnega sistema, kontrola na zunanjih mejah, strategija za boj proti korupciji, okrepitev kazenskega pregona);
- b) finančni nadzor;
- c) varstvo finančnih interesov Unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo in boj proti goljufijam;
- d) notranji trg, vključno s carinsko unijo;
- e) okolje;
- f) veterinarske službe in okrepitev upravne usposobljenosti v zvezi z varnostjo hrane;
- g) upravne in nadzorne strukture za razvoj kmetijstva in podeželja, vključno z integriranim administrativnim in kontrolnim sistemom (IACS);
- h) jedrska varnost (okrepitev učinkovitosti in sposobnosti organov za jedrsko varnost in organizacij za tehnično podporo ter javnih agencij za ravnanje z odpadki);

- i) statistika;
  - j) okrepitev javne uprave v skladu s potrebami, opredeljenimi v izčrpnem spremljevalnem poročilu Komisije, za katere se ne uporabljajo strukturni skladi.
- (3) Pomoč v okviru prehodnega vira se sprejme v skladu s postopkom iz člena 8 Uredbe Sveta (EGS) št. 3906/89 z dne 18. decembra 1989 o gospodarski pomoči nekaterim državam Srednje in Vzhodne Evrope¹.
- (4) Program se izvaja v skladu s členom 53(1)(a) in (b) finančne uredbe, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti², ali z evropskim zakonom, ki jo nadomesti. Za projekte tesnega medinstitucionalnega sodelovanja med javnimi upravami z namenom vzpostavljanja institucij se še naprej uporablja postopek zbiranja ponudb preko mreže kontaktnih točk v državah članicah, kot ga predvidevajo okvirni sporazumi s sedanjimi državami članicami za predpristopno pomoč.

Odobrene pravice za prevzem obveznosti za prehodni vir po cenah iz 1999 so 200 milijonov eurov v letu 2004, 120 milijonov eurov v letu 2005 in 60 milijonov eurov v letu 2006. Letne pravice za prevzem obveznosti odobri organ, pristojen za proračun, v mejah finančnega načrta, kakor je opredeljen z Medinstitucionalnim sporazumom z dne 6. maja 1999.

---

¹ UL L št. 375, z dne 23.12.1989, str. 11.

² Uredba (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L št. 248, z dne 16.9.2002, str. 1).

24. ČLEN

(1) Kot začasni instrument se ustanovi schengenski vir za pomoč upravičenim državam članicam med 1. majem 2004 in koncem leta 2006 pri financiranju ukrepov na novih zunanjih mejah Unije za izvajanje schengenskega pravnega reda in kontrole na zunanjih mejah.

Da se odpravi pomanjkljivosti, ki so bile identificirane med pripravami za sodelovanje v schengnu, so do financiranja iz schengenskega vira upravičene naslednje vrste ukrepov:

- a) naložbe v izgradnjo, obnovo ali posodobitev infrastrukture mejnih prehodov in drugih objektov na mejnih prehodih;
- b) naložbe v kakršnokoli opremo (npr. laboratorijsko opremo, naprave za odkrivanje, strojno in programsko opremo za schengenski informacijski sistem - SIS II, prevozna sredstva);
- c) usposabljanje mejnih straž;
- d) prispevek k stroškom za logistiko in obratovanje.

(2) V okviru schengenskega vira se upravičnim državam članicam, ki so našete spodaj, v obliki nepovratnih pavšalnih plačil dajo na razpolago naslednji zneski:

	2004	2005	2006
	(v milijonih eurov, po cenah iz leta 1999)		
Estonija	22,9	22,9	22,9
Latvija	23,7	23,7	23,7
Litva	44,78	61,07	29,85
Madžarska	49,3	49,3	49,3
Poljska	93,34	93,33	93,33
Slovenija	35,64	35,63	35,63
Slovaška	15,94	15,93	15,93

(3) Za izbiro in izvajanje posameznih operacij v skladu s tem členom so odgovorne upravičene države članice. Prav tako so odgovorne za usklajevanje uporabe schengenskega vira s pomočjo iz drugih instrumentov Unije, za zagotavljanje združljivosti s politikami in ukrepi Unije ter upoštevanje finančne uredbe, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti, ali evropskega zakona, ki jo nadomesti.

Nepovratna pavšalna plačila se porabijo v treh letih od prvega izplačila in morebitna neporabljena ali neupravičeno porabljena sredstva se povrnejo Komisiji. Najkasneje šest mesecev po izteku triletnega roka upravičene države članice predložijo izčrpno poročilo o porabi nepovratnih pavšalnih plačil vključno z izkazi, ki opravičujejo odhodke.

Upravičena država izvršuje to odgovornost ne glede na odgovornost Komisije za izvajanje proračuna Unije in v skladu z določbami omenjene finančne uredbe ali evropskega zakona, ki jo nadomesti, ki se uporabljajo za decentralizirano upravljanje.

(4) Preko urada za boj proti goljufijam (OLAF) Komisija ohrani pravico preverjanja. Komisija in Računsko sodišče lahko v skladu z ustreznimi postopki izvajata preglede na kraju samem.

(5) Komisija lahko sprejme potrebne tehnične določbe za delovanje schengenskega vira.

25. ČLEN

Zneski iz 18., 19., 23. in 24. člena tega protokola se vsako leto prilagodijo v okviru tehničnih prilagoditev iz odstavka 15 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 6. maja 1999.

26. ČLEN

(1) Če se do konca obdobja, ki traja največ tri leta po 1. maju 2004, v katerem koli gospodarskem sektorju pojavijo resne težave, ki bi utegnile trajati dalj časa ali ki bi lahko resno poslabšale gospodarske razmere na določenem območju, lahko nova država članica zaprosi za dovoljenje za sprejetje zaščitnih ukrepov, da bi nastale razmere popravila in da bi ta sektor prilagodila gospodarstvu notranjega trga.

V enakih razmerah lahko vsaka sedanja država članica zaprosi za dovoljenje za sprejetje zaščitnih ukrepov glede ene ali več novih držav članic.

(2) Na prošnjo zadevne države članice Komisija po hitrem postopku sprejme evropske uredbe ali sklepe s katerimi določi zaščitne ukrepe, ki so po njenem mnenju potrebni, ter podrobno opredeli pogoje in način njihovega izvajanja.

V resnih gospodarskih težavah in na izrecno prošnjo zadevne države članice Komisija odloči v petih delovnih dneh po prejemu prošnje, ki so ji priloženi ustrezni podatki. Tako sprejeti ukrepi se začnejo uporabljati takoj, upoštevajo interese vseh zadevnih strank in nimajo za posledico mejnih kontrol.

(3) Ukrepi, dovoljeni na podlagi prejšnjega odstavka, lahko vsebujejo izjeme od pravil, predvidenih z Ustavo in zlasti s tem protokolom v takšnem obsegu in za toliko časa, kolikor je nujno potrebno za doseganje ciljev iz prvega odstavka tega člena. Prednost imajo ukrepi, ki kar najmanj ovirajo delovanje notranjega trga.

27. ČLEN

Če nova država članica ni izpolnila zavez, ki jih je prevzela v okviru pristopnih pogajanj, vključno z obveznostmi v vseh sektorskih politikah, povezanih z gospodarskimi aktivnostmi s čezmejnimi učinki, in je s tem povzročila hujšo nepravilnost v delovanju notranjega trga ali grozečo nevarnost take nepravilnosti, lahko Komisija do konca obdobja, ki lahko traja največ tri leta po 1. maju 2004, na utemeljeno prošnjo države članice ali na lastno pobudo sprejme evropske uredbe ali sklepe s katerimi določi ustrezne ukrepe.

Ukrepi so sorazmerni, prednost pa imajo tisti, ki kar najmanj ovirajo delovanje notranjega trga in, kjer je to primerno, uporaba obstoječih sektorskih zaščitnih mehanizmov. Ti zaščitni ukrepi se ne smejo uveljavljati kot sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikritega omejevanja trgovine med državami članicami. Ukrepi se ohranijo le toliko časa, kolikor je to nujno potrebno, in bodo v vsakem primeru ukinjeni, ko bo ustrezna zaveza izpolnjena. Dokler ustrezne zaveze niso izpolnjene, pa se ukrepi lahko uporabljajo tudi po izteku obdobja, ki je določeno v prejšnjem odstavku. Ob upoštevanju napredka zadevne nove države članice pri izpolnjevanju zavez lahko Komisija ukrepe ustrezno prilagodi. Pred preklicem evropskih uredb ali sklepov, s katerimi so bili določeni zaščitni ukrepi, Komisija pravočasno obvesti Svet in ustrezno upošteva morebitne pripombe Sveta v tej zvezi.

28. ČLEN

Če v novi državi članici obstajajo hujše pomanjkljivosti ali grozi nevarnost takih pomanjkljivosti pri prenosu, stanju izvajanja ali uporabi okvirnih sklepov ali drugih ustreznih zavez, instrumentov sodelovanja in sklepov o vzajemnem priznavanju na področju kazenskega prava iz Naslova VI Pogodbe EU in direktiv ter uredb o vzajemnem priznavanju v civilnih zadevah iz Naslova IV Pogodbe ES ter evropskih zakonov in okvirnih zakonov, sprejetih na podlagi 3. in 4. oddelka IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave, lahko Komisija do konca obdobja, ki lahko traja največ tri leta od 1. maja 2004, na utemeljeno prošnjo države članice ali na lastno pobudo in po posvetovanju z državami članicami, sprejme evropske uredbe ali sklepe, s katerimi določi ustrezne ukrepe ter podrobno opredeli pogoje in način njihovega izvajanja.

Ne glede na nadaljevanje tesnega pravosodnega sodelovanja so ti ukrepi lahko sprejeti v obliki začasne odložitve izvajanja ustreznih določb in sklepov v odnosih med novo državo članico in katerokoli drugo oz. drugimi državami članicami. Ukrepi se ohranijo le toliko časa, kolikor je to nujno potrebno, in bodo v vsakem primeru ukinjeni, ko bodo pomanjkljivosti odpravljene. Dokler te pomanjkljivosti niso odpravljene, pa se ukrepi lahko uporabljajo tudi po izteku obdobja, ki je določeno v prejšnjem odstavku. Ob upoštevanju ukrepa, s katerim nova država članica popravi opredeljene pomanjkljivosti, lahko Komisija po posvetovanju z državami članicami ukrepe ustrezno prilagodi. Pred preklicem zaščitnih ukrepov Komisija pravočasno obvesti Svet in ustrezno upošteva morebitne pripombe Sveta v tej zvezi.

29. ČLEN

Da pravilno delovanje notranjega trga ne bi bilo ovirano, izvrševanje nacionalnih predpisov novih držav članic v prehodnih obdobjih iz Prilog od V do XIV k Aktu o pristopu z dne 16. aprila 2003 ne sme imeti za posledico mejnih kontrol med državami članicami.

30. ČLEN

Če so potrebni prehodni ukrepi za olajšanje prehoda iz obstoječe ureditve v novih državah članicah na ureditev, ki izhaja iz uporabe skupne kmetijske politike pod pogoji iz tega protokola, Komisija sprejme take ukrepe v skladu s postopkom iz člena 42(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1260/2001 z dne 19. junija 2001 o skupni ureditvi trgov za sladkor¹ ali, če je to primerno, iz ustreznih členov drugih uredb o skupni organizaciji kmetijskih trgov ali evropskih zakonov, ki jih bodo nadomestili, ali v skladu z ustreznim postopkom, kot je opredeljen v veljavni zakonodaji. Prehodni ukrepi iz tega člena se lahko sprejmejo v obdobju treh let od 1. maja 2004 in njihova uporaba je omejena na to obdobje. Z evropskim zakonom Sveta se to obdobje lahko podaljša. Svet odloča soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

31. ČLEN

Če so potrebni prehodni ukrepi za olajšanje prehoda iz obstoječe ureditve v novih državah članicah na ureditev, ki izhaja iz uporabe veterinarskih in fitosanitarnih pravil Unije, Komisija sprejme take ukrepe v skladu z ustreznim postopkom, kot je opredeljen v veljavni zakonodaji. Ti ukrepi se sprejmejo v obdobju treh let od 1. maja 2004 in njihova uporaba je omejena na to obdobje.

32. ČLEN

(1) Mandat novih članov odborov, skupin in drugih organov, ki so naštetih v Prilogi XVII Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003, se izteče hkrati z mandatom članov, ki opravljajo funkcijo 1. maja 2004.

---

¹ UL L št. 178, z dne 30.6.2001, str. 1.

(2) Mandat novih članov odborov in skupin, ki jih ustanovi Komisija in ki so naštetih v Prilogi XVII Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003, se izteče hkrati z mandatom članov, ki opravljajo funkcijo 1. maja 2004.

IV. NASLOV

UPORABA AKTOV INSTITUCIJ

33. ČLEN

Od 1. maja 2004 se šteje, da so direktive in odločbe iz člena 249 Pogodbe ES in člena 161 Pogodbe Euratom naslovljene na nove države članice, če so bile omenjene direktive in odločbe naslovljene na vse sedanje države članice. Z izjemo direktiv in odločb, ki začnejo veljati skladno s členoma 254(1) in 254(2) Pogodbe ES, se šteje, da so bile te direktive in odločbe novim državam članicam notificirane 1. maja 2004.

34. ČLEN

Nove države članice izvajajo ukrepe, potrebne za to, da od 1. maja 2004 upoštevajo določbe direktiv in odločb iz člena 249 Pogodbe ES in člena 161 Pogodbe Euratom, če v prilogah iz 15. člena ali v kateri koli določbi tega protokola ni predviden drugačen rok.

35. ČLEN

Razen če ni določeno drugače, Svet na predlog Komisije sprejme potrebne evropske uredbe in sklepe za izvajanje določb iz Prilog III in IV Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 iz 12. in 13. člena tega protokola.

36. ČLEN

(1) Če je treba akte institucij zaradi pristopa prilagoditi pred 1. majem 2004 in če ta protokol potrebnih prilagoditev ne predvideva, se te prilagoditve opravijo skladno s postopkom iz drugega odstavka tega člena. Prilagoditve začnejo veljati 1. maja 2004.

(2) Svet na predlog Komisije oziroma Komisija, glede na to, katera od teh dveh institucij je sprejela izvorne akte, v ta namen sprejme potrebne akte.

37. ČLEN

O določbah zakonov in drugih predpisov za zagotovitev varovanja zdravja delavcev in prebivalstva na ozemljih novih držav članic pred nevarnostmi ionizirajočega sevanja te države v skladu s členom 33 Pogodbe Euratom obvestijo Komisijo v treh mesecih po 1. maju 2004.

DRUGI DEL

DOLOČBE O PROTOKOLIH,
PRILOŽENIH AKTU O PRISTOPU Z DNE 16. APRILA 2003

I. NASLOV

PREHODNE DOLOČBE O EVROPSKI INVESTICIJSKI BANKI

38. ČLEN

Kraljevina Španija plača znesek v višini 309 686 775 eurov, kot svoj delež kapitala, vplačanega za povečanje vpisanega kapitala. Ta prispevek se vplača v osmih enakih obrokih, ki zapadejo 30. septembra 2004, 30. septembra 2005, 30. septembra 2006, 31. marca 2007, 30. septembra 2007, 31. marca 2008, 30. septembra 2008 in 31. marca 2009.

Kraljevina Španija v osmih enakih obrokih, ki zapadejo na zgornje datume, prispeva k rezervam in rezervacijam v višini rezerv ter tudi k znesku, ki bo šele odobren za rezerve in rezervacije in ki ga določa saldo bilance uspeha na koncu meseca aprila 2004, kot je bil prikazan v bilanci banke, z zneski v višini 4,1292 % rezerv in rezervacij.

39. ČLEN

S 1. majem 2004 nove države članice vplačajo naslednje zneske, ki ustrezajo njihovim deležem vplačanega vpisanega kapitala, kot je opredeljen v 4. členu Statuta Evropske investicijske banke:

Poljska	170 563 175 eurov
Češka	62 939 275 eurov
Madžarska	59 543 425 eurov
Slovaška	21 424 525 eurov
Slovenija	19 890 750 eurov
Litva	12 480 875 eurov
Ciper	9 169 100 eurov
Latvija	7 616 750 eurov
Estonija	5 882 000 eurov
Malta	3 490 200 eurov

Ti prispevki se vplačajo v osmih enakih obrokih, ki zapadejo 30. septembra 2004, 30. septembra 2005, 30. septembra 2006, 31. marca 2007, 30. septembra 2007, 31. marca 2008, 30. septembra 2008 in 31. marca 2009.

40. ČLEN

Nove države članice v osmih enakih obrokih, ki zapadejo na datume iz prejšnjega člena, prispevajo k rezervam in rezervacijam v višini rezerv, ter tudi k znesku, ki bo šele odobren za rezerve in rezervacije in ki ga določa saldo bilance uspeha na koncu meseca aprila 2004, kot je bil prikazan v bilanci Evropske investicijske banke, z zneski, ki ustrezajo naslednjim odstotkom rezerv in rezervacij:

Poljska	2,2742 %
Češka	0,8392 %
Madžarska	0,7939 %
Slovaška	0,2857 %
Slovenija	0,2652 %
Litva	0,1664 %
Ciper	0,1223 %
Latvija	0,1016 %
Estonija	0,0784 %
Malta	0,0465 %

41. ČLEN

Kraljevina Španija in nove države članice kapital in plačila iz 38., 39. in 40. člena tega protokola vplačajo v gotovini v eurih, razen če svet guvernerjev soglasno določi posebno ureditev.

II. NASLOV

DOLOČBE O PRESTRUKTURIRANJU ČEŠKE JEKLARSKE INDUSTRIJE

42. ČLEN

(1) Ne glede na III-167. in III-168. člen Ustave se državna pomoč, ki jo je podelila Češka v namene prestrukturiranja določenim delom češke jeklarske industrije od 1997 do 2003, šteje za združljivo z notranjim trgov pod pogojem, da:

- a) se obdobje iz člena 8(4) Protokola 2 o proizvodih ESPJ k Evropskemu sporazumu o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Češko republiko na drugi strani¹ podaljša do 1. maja 2004;
- b) se v celotnem obdobju 2002- 2006 spoštuje pogoje, ki so določeni v načrtu za prestrukturiranje, na podlagi katerega je bila veljavnost zgornjega protokola podaljšana;
- c) se izpolni pogoje, ki so določeni v tem naslovu, in
- d) se češki jeklarski industriji od 1. maja 2004 ne izplača nobene državne pomoči za prestrukturiranje.

---

¹ UL L št. 360, z dne 31.12.1994, str. 2.

- (2) Prestrukturiranje češkega jeklarskega sektorja, kot je opisano v posameznih poslovnih načrtih podjetij, ki so našeta v Prilogi 1 k Protokolu št. 2 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 (v nadaljevanju "upravičena podjetja"), in skladno s pogoji iz tega naslova se konča najkasneje 31. decembra 2006 (v nadaljnjem besedilu "konec obdobja prestrukturiranja").
- (3) Le upravičena podjetja so upravičena do državne pomoči v okviru češkega programa za prestrukturiranje jeklarstva.
- (4) Upravičeno podjetje ne sme:
- a) v primeru združitve s podjetjem, ki ni vključeno v Prilogo 1 k Protokolu št. 2 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003, prenesti koristi od pomoči, ki je bila podeljena upravičenemu podjetju;
  - b) prevzeti sredstev podjetja, ki ni vključeno v Prilogo 1 k Protokolu št. 2 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 in ki je v obdobju do 31. decembra 2006 v stečajju.
- (5) Vsaka naknadna privatizacija kateregakoli upravičenega podjetja spoštuje pogoje in načela o rentabilnosti, državnih pomočeh in zmanjšanju zmogljivosti, ki so opredeljeni v tem naslovu.

(6) Skupna pomoč za prestrukturiranje, ki se podeli upravičenim podjetjem, se določi z utemeljitvami v odobrenem češkem načrtu za prestrukturiranje jeklarstva in v posamičnih poslovnih načrtih, kakor jih je odobrila Svet. V vsakem primeru pa je izplačana pomoč v obdobju 1997-2003 omejena na največji znesek 14 147 425 201 CZK. Od te skupne vsote prejme Nová Huť največ 5 700 075 201 CZK, Vítkovice Steel prejme največ 8 155 350 000 CZK in Válcovny Plechu Frýdek Místek prejme največ 292 000 000 CZK, v odvisnosti od zahtev iz odobrenega načrta za prestrukturiranje. Ta pomoč se podeli le enkrat. Češka jeklarski industriji v namene prestrukturiranja ne podeli nobenih nadaljnjih pomoči.

(7) Neto zmanjšanje zmogljivosti, ki ga doseže Češka za končne proizvode v obdobju 1997-2006 je 590 000 ton.

Zmanjšanje zmogljivosti se meri le na podlagi trajnega zapiranja proizvodnih zmogljivosti s takim fizičnim uničenjem, da njihovo delovanje ni več mogoče. Stečaj jeklarskega podjetja se ne šteje za zmanjšanje zmogljivosti.

Zgornja stopnja neto zmanjšanja zmogljivosti skupaj s katerikoli drugim zmanjšanjem zmogljivosti, ki je opredeljeno kot potrebno v programih za prestrukturiranje, se dosežejo skladno s časovnim razporedom v Prilogi 2 k Protokolu št. 2 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003.

(8) Češka do pristopa v skladu s pravnim redom Unije odstrani trgovinske ovire na trgu premoga, kar omogoči češkim jeklarskim podjetjem dostop do premoga po mednarodnih tržnih cenah.

- (9) Izvede se poslovni načrt za upravičeno podjetje Nová Hut', predvsem:
- a) obrat Vysoké Pece Ostrava (VPO) se s pridobitvijo polnega lastništva prenese v organizacijski okvir Nová Hut'. Za združitev se določi ciljni datum, vključno z določitvijo odgovornosti za njegovo izvedbo;
  - b) Prizadevanja za prestrukturiranje se osredotočijo na naslednje:
    - 1. razvoj Nová Hut' iz proizvodno naravnane v tržno naravnano in izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti njenega poslovnega upravljanja, vključno z večjo preglednostjo stroškov;
    - 2. Nová Hut' bo morala spremeniti svojo ponudbo in se preusmeriti na trge z večjo dodano vrednostjo;
    - 3. Nová Hut' mora izvesti potrebne investicije, da bi se v kratkem času po podpisu Pogodbe o pristopu doseglo boljšo kakovost končnih izdelkov;
  - c) Izvede se prestrukturiranje zaposlovanja. Do 31. decembra 2006 se na podlagi konsolidiranih podatkov zadevnih upravičenih podjetij doseže ravni produktivnosti, primerljive s tistimi, ki jih dosegajo jeklarske skupine v Uniji;

d) skladnost s pravnim redom Skupnosti na okoljevarstvenem področju začne veljati s 1. majem 2004. Naložbe, potrebne za ta namen se upoštevajo v poslovnem načrtu. V skladu s poslovnim načrtom se do 1. novembra 2007 izvede tudi potrebne bodoče naložbe v zvezi z IPPC, da bi se zagotovilo upoštevanje Direktive Sveta 96/61/ES z dne 24. septembra 1996 o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja¹.

(10) Izvede se poslovni načrt za upravičeno podjetje Vítkovice Steel, predvsem:

a) najkasneje do 31. decembra 2006 se Duo Mill dokončno zapre. V primeru, da podjetje kupi strateški investitor, se sklene kupno pogodbo s pogojem zaprtja do tega datuma;

b) prizadevanja za prestrukturiranje se osredotočijo na naslednje:

1. povečanje neposredne prodaje in večje osredotočenje na zmanjšanje stroškov, kar je bistveno za bolj učinkovito poslovno upravljanje;
2. prilagoditev povpraševanju na trgu in preusmeritev na trge proizvodov z višjo dodano vrednostjo;
3. prenos predlaganih naložb v sekundarnem procesu izdelave jekla iz leta 2004 v leto 2003, da bi podjetje lahko konkuriralo predvsem po kakovosti in ne po ceni;

---

¹ UL L št. 257, z dne 10. 10. 1996, str. 26.

- c) Skladnost s pravnim redom Skupnosti na okoljevarstvenem področju se uresničuje z 1. majem 2004. Naložbe, potrebne za ta namen, se upoštevajo v poslovnem načrtu, tako kot tudi bodoče naložbe, ki bodo potrebne v zvezi z bodočimi naložbami v IPPC.
- (11) Izvede se poslovni načrt za upravičeno podjetje Válcovny Plechu Frýdek Místek (VPFM), predvsem:
- a) do konca leta 2004 se dokončno zapreta valjarni št. 1 in 2;
- b) prizadevanja za prestrukturiranje se osredotočijo na naslednje:
1. izvedejo se potrebne investicije, da bi se v kratkem času po podpisu Pogodbe o pristopu doseglo boljšo kakovost končnih izdelkov;
  2. dajanje prednosti izvajanju opredeljenih ključnih možnosti za povečanje dobička (vključno s prestrukturiranjem zaposlovanja, zmanjšanjem stroškov, izboljšanjem donosnosti in preusmeritvijo distribucije).
- (12) Z vsemi naknadnimi spremembami v splošnem načrtu za prestrukturiranje in v posamičnih načrtih se mora strinjati Komisija in, kadar je to primerno, tudi Svet.
- (13) Prestrukturiranje se izvede v pogojih popolne preglednosti in na podlagi načel zdravega tržnega gospodarstva.

- (14) Komisija in Svet pred in po 1. maju 2004 do konca obdobja prestrukturiranja v skladu z petnajstim do osemnajstim odstavkom tega člena natančno spremljata izvajanje prestrukturiranja in izpolnjevanje pogojev iz tega naslova o rentabilnosti, državnih pomočeh in zmanjšanju zmogljivosti. V ta namen Komisija poroča Svetu.
- (15) Komisija in Svet spremljata kazalce prestrukturiranja iz Priloge 3 Protokola št. 2 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003. Sklicevanja v tej prilogi na odstavek 16 Protokola se štejejo kot sklicevanja na šestnajsti odstavek tega člena.
- (16) Spremljanje vključuje neodvisno ocenjevanje, ki se izvede v letih 2003, 2004, 2005 in 2006. Komisijin preizkus rentabilnosti je pomemben element pri oceni, da so izpolnjeni pogoji za rentabilnost.
- (17) Češka bo v celoti sodelovala sodeluje s Komisijo v zvezi z vsemi ureditvami za spremljanje:
Predvsem velja:
- a) Češka Komisiji najkasneje do 15. marca in 15. septembra v vsakem letu do konca obdobja prestrukturiranja predloži šestmesečna poročila o prestrukturiranju upravičenih podjetij,
  - b) če Komisija ne odloči drugače, prvo poročilo prispe v Komisijo do 15. marca 2003 in zadnje poročilo do 15. marca 2007,

- c) poročila vsebujejo vse podatke, ki so potrebni za spremljanje procesa prestrukturiranja in za spremljanje zmanjševanja in uporabe zmogljivosti, in zagotavljajo zadostne finančne podatke, ki omogočajo oceno ali so izpolnjeni pogoji in zahteve, ki jih vsebuje ta naslov. Poročila vsebujejo najmanj podatke, navedene v prilogi 4 protokola št. 2 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003, za katere si Komisija pridržuje pravico spremembe skladno z izkušnjami, ki jih je pridobila v procesu spremljanja. Poleg posamičnih poslovnih poročil upravičenih podjetij se pripravi tudi poročilo o splošnem položaju češkega jeklarskega sektorja, vključno z makroekonomskim razvojem v letih neposredno pred podpisom Pogodbe o pristopu,
- d) Češka obveže upravičena podjetja, da razkrijejo vse ustrezne podatke, ki bi se jih v drugih okoliščinah lahko štelo za zaupne. V svojem poročanju Svetu Komisija zagotovi, da se ne razkrije zaupnih informacij, ki zadevajo posamezna podjetja.

(18) Komisija lahko kadar koli pooblasti neodvisnega svetovalca, da oceni rezultate spremljanja, izvede potrebne preiskave in poroča Komisiji in Svetu.

(19) Če Komisija na podlagi poročil iz sedemnajstega odstavka tega člena ugotovi, da je prišlo do znatnih odstopanj od finančnih podatkov, na katerih je bila narejena ocena rentabilnosti, lahko od Češke zahteva, da sprejme ustrezne ukrepe za okrepitev ukrepov za prestrukturiranje zadevnih upravičenih podjetij.

(20) Če spremljanje pokaže:

- a) da pogoji za prehodne ureditve iz tega naslova niso bili izpolnjeni ali
- b) da obveznosti, prevzete v okviru podaljšanja obdobja, v katerem lahko Češka izjemoma podeli državno pomoč za prestrukturiranje svoje jeklarske industrije v skladu z Evropskim sporazumom o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Češko na drugi strani¹, niso bile izpolnjene ali
- c) da je Češka v obdobju prestrukturiranja jeklarske industrije in predvsem upravičenim podjetjem podelila dodatne nezdružljive državne pomoči,

prehodne ureditve iz tega naslova ne veljajo.

Komisija naredi vse potrebno, da se od zadevnih podjetij zahteva povrnitev vseh pomoči, ki so bile podeljene s kršenjem pogojev iz tega naslova.

---

¹ UL L št. 360, z dne 31.12.1994, str. 2.

III. NASLOV

DOLOČBE O SUVERENIH CONAH ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKE BRITANIJE IN SEVERNE IRSKE NA CIPRU

43. ČLEN

- (1) Suvereni coni sta vključeni v carinsko ozemlje Unije in v ta namen se akti carinske in skupne trgovinske politike Unije, ki so naštetih v Prvem delu Priloge k Protokolu št. 3 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 skupaj s spremembami iz te priloge, uporabljajo za suvereni coni. V tej prilogi se sklicevanje na "ta protokol" šteje kot sklicevanje na ta naslov.
- (2) Akti Unije o prometnem davku, trošarinah in drugih oblikah posredne obdavčitve, naštetih v Drugem delu Priloge k Protokolu št. 3 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003, se uporabljajo za suvereni coni skupaj s spremembami iz te priloge in z ustreznimi določbami, ki se uporabljajo za Ciper v skladu s tem protokolom.
- (3) Akti Unije, naštetih v Tretjem delu Priloge k Protokolu št. 3 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003, se spremenijo v skladu s to prilogo, da se Združenemu kraljestvu omogoči ohraniti oprostitve od dajatev in davkov na dobave svojim silam in pripadajočemu osebju, ki jih predvideva Pogodba o ustanovitvi Republike Ciper (v nadaljevanju "Pogodba o ustanovitvi").

44. ČLEN

Za suvereni con se uporabljajo III-225. do III-232. člen Ustave skupaj z določbami sprejetimi na njihni podlagi in določbe, sprejete v skladu s točko b) četrtega odstavka III-278. člena Ustave.

45. ČLEN

Osebe, ki prebivajo ali delajo na ozemlju suverenih con in za katere se v skladu z aranžmaji, sklenjenimi na podlagi Pogodbe o ustanovitvi, in pripadajočo izmenjavo not z dne 16. avgusta 1960 uporablja zakonodaja o socialni varnosti Republike Ciper, se za namene Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti¹, obravnavajo, kot da prebivajo, ali kot da so zaposleni na ozemlju Republike Ciper.

46. ČLEN

- (1) Republik Ciper ni treba izvajati pregledov oseb, ki prehajajo njene celinske in morske meje s suverenima conama, in za te osebe se ne uporabljajo omejitve Unije za prehod zunanjih meja.
- (2) Združeno kraljestvo izvršuje kontrolo oseb, ki prehajajo zunanje meje suverenih con, v skladu z zavezami iz Četrtega dela Priloge k Protokolu št. 3 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003.

---

¹ UL L št. 149, z dne 5.7.1971, str. 2.

47. ČLEN

Svet lahko, da zagotovi učinkovito izvajanje ciljev tega naslova, na predlog Komisije sprejme evropski sklep, ki spremeni 43. do 46. člen tega protokola, vključno s Prilogo k Protokolu št. 3 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003, ali za suvereni cona pod pogoji, ki jih določi, uporablja druge določbe Ustave in akte Unije. Svet odloča soglasno. Preden predstavi predlog, se Komisija posvetuje z Združenim kraljestvom in Republiko Ciper.

48. ČLEN

- (1) Pod pogoji iz drugega odstavka tega člena je Združeno kraljestvo odgovorno za izvajanje tega naslova v suverenih conah, zlasti:
- a) je Združeno kraljestvo odgovorno za uporabo ukrepov Unije, ki so določeni v tem naslovu na področju carin, posredne obdavčitve in skupne trgovinske politike v zvezi z blagom, ki vstopi ali zapusti ozemlje otoka Ciper preko pristanišča ali letališča v suverenih conah Združenega kraljestva;
  - b) se carinske kontrole blaga, ki ga sile Združenega kraljestva uvažajo na ali izvažajo iz otoka Ciper preko pristanišča ali letališča Republike Ciper, lahko izvršujejo v suverenih conah Združenega kraljestva;

- c) je Združeno kraljestvo odgovorno za izdajanje dovoljenj, odobritev ali potrdil, ki se jih lahko zahteva v skladu z ukrepi Unije glede blaga, ki ga sile Združenega kraljestva uvažajo ali izvažajo z otoka Ciper.
- (2) Republika Ciper je odgovorna za upravljanje in izplačilo morebitnih sredstev Unije, do katerih so upravičene osebe iz suverenih con Združenega kraljestva zaradi uporabe skupne kmetijske politike v suverenih conah v skladu s 44. členom tega protokola, in Republika Ciper glede teh odhodkov odgovarja Komisiji.
- (3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena lahko Združeno kraljestvo na pristojne organe Republike Ciper v skladu z aranžmaji, sklenjenimi na podlagi Pogodbe o ustanovitvi, prenese izvajanje dolžnosti držav članic, ki jim jih nalagajo določbe 43. do 46. člena tega protokola.
- (4) Združeno kraljestvo in Republika Ciper sodelujeta pri zagotavljanju učinkovitega izvajanja tega naslova v suverenih conah Združenega kraljestva in, če je to primerno, skleneta nadaljnje aranžmaje glede prenosa izvajanja katerih koli določb iz 43. do 46. člena tega protokola. Kopija takih aranžmajev se predloži Komisiji.

49. ČLEN

Edini namen ureditve iz tega naslova je ureditev posebnega položaja suverenih con Združenega kraljestva na Cipru. Ta ureditev se ne uporablja za druga ozemlja ter v svoji celoti ali s svojim delom ne sme predstavljati precedensa za druge posebne ureditve, ki že obstajajo ali bi se jih lahko predvidelo za kakšno drugo evropsko ozemlje iz IV-440. člena Ustave.

50. ČLEN

Komisija vsakih pet let od 1. maja 2004 poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju določb tega naslova.

51. ČLEN

Določbe tega naslova se uporabljajo v luči Izjave o suverenih conah Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske na Cipru, ki prevzema preambulo iz Protokola št. 3 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 ne da bi s tem spreminjala njene pravne učinke.

IV. NASLOV

DOLOČBE O JEDRSKI ELEKTRARNI IGNALINA V LITVI

52. ČLEN

Ob priznavanju pripravljenosti Unije, da zagotovi zadostno dodatno pomoč naporom Litve za razgradnjo Jedrske elektrarne Ignalina, in ob poudarku tega izraza solidarnosti se je Litva zavezala, da pred letom 2005 zapre Enoto 1 Jedrske elektrarne Ignalina in do 31. decembra 2009 Enoto 2 te elektrarne ter ju nato razgradi.

53: ČLEN

(1) Med obdobjem 2004–2006 Unija zagotovi Litvi dodatno finančno pomoč v podporo njenim naporom za razgradnjo Jedrske elektrarne Ignalina in da se sooči s posledicami zaprtja in razgradnje te elektrarne (v nadaljevanju "načrt Ignalina").

(2) Ukrepi iz načrta Ignalina se sprejmejo in izvajajo v skladu z določbami iz Uredbe Sveta (EGS) št. 3906/89 z dne 18. decembra 1989 o gospodarski pomoči nekaterim državam Srednje in Vzhodne Evrope¹.

---

¹ UL L št. 375, z dne 23.12.1989, str. 11.

- (3) Načrt Ignalina med drugim vključuje: ukrepe v podporo razgradnji Jedrske elektrarne Ignalina; ukrepe za sanacijo okolja v skladu s pravnim redom Unije in posodobitev obstoječih zmogljivosti proizvodnje, ki so potrebne za nadomestitev proizvodnih zmogljivosti dveh reaktorjev Jedrske elektrarne Ignalina; in druge ukrepe, ki izvirajo iz odločitve o zaprtju in razgradnji te elektrarne in ki prispevajo k potrebnem prestrukturiranju, sanaciji okolja in posodobitvi proizvodnje energije in sektorjev prenosa in distribucije, kakor tudi k večji varnosti dobave energije in k izboljšanju energetske učinkovitosti v Litvi.
- (4) Načrt Ignalina vključuje ukrepe, ki v obdobju pred zaprtjem in med razgradnjo omenjenih reaktorskih enot omogočajo podporo uslužbencem elektrarne, da se obdrži visoka raven varnosti obratovanja v Jedrski elektrarni Ignalina.
- (5) V obdobju 2004 - 2006 bo načrt Ignalina znašal 285 milijonov eurov odobrenih pravic za prevzem obveznosti, ki se bodo odobrile v enakih letnih tranšah.
- (6) Prispevek v skladu z načrtom Ignalina lahko za določene ukrepe znaša do 100 % skupnih izdatkov. Storiti je treba vse potrebno, da se nadaljuje postopek sofinanciranja, ki je bil določen v predpristopni pomoči za litovske napore razgradnje, kakor tudi, da se pritegne sofinanciranje iz drugih virov, kjer je to ustrezno.
- (7) Pomoč iz načrta Ignalina ali njeni deli se lahko dajo na razpolago kot prispevek Unije Mednarodnemu podpornemu skladu za razgradnjo Ignaline, ki ga upravlja Evropska banka za obnovo in razvoj.

- (8) Javna pomoč iz nacionalnih, mednarodnih virov ali virov Unije:
- a) za sanacijo okolja v skladu s pravnim redom Unije in ukrepi posodobitve litovske Termoelektrarne v kraju Elektrenai kot ključni nadomestitvi proizvodnih zmogljivosti dveh reaktorjev Jedrske elektrarne Ignalina in
  - b) za razgradnjo Jedrske elektrarne Ignalina je združljiva z notranjim trgom, kot to določa Ustava.
- (9) Javna pomoč iz nacionalnih, mednarodnih virov ali virov Unije, ki je podpora litovskim naporom, da se soočijo s posledicami zaprtja in razgradnje Jedrske elektrarne Ignalina je lahko, od primera do primera, združljiva - v skladu z Ustavo - z notranjim trgom, še posebej javna pomoč dodeljena za večjo varnost dobave energije.

54. ČLEN

- (1) Ob priznavanju, da je razgradnja Jedrske elektrarne Ignalina dolgoročne narave in predstavlja za Litvo izredno finančno breme, ki ni sorazmerno z njeno velikostjo in gospodarsko močjo, Unija v solidarnosti z Litvo, zagotovi zadostno dodatno pomoč za napore razgradnje po letu 2006.

(2) Načrt Ignalina v ta namen neprekinjeno poteka in se nadaljuje tudi po letu 2006. Izvedbene določbe za podaljšani načrt Ignalina se sprejmejo v skladu s postopkom iz 35. člena tega protokola in začnejo veljati najkasneje na dan izteka veljavnosti finančnega načrta, kot je opredeljen v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 6. maja 1999.

(3) Načrt Ignalina, ki je podaljšan v skladu z določbami prejšnjega odstavka, temelji na istih elementih in načelih, kot so opisani v 53. členu tega protokola.

(4) Povprečna skupna sredstva, ki se odobrijo v obdobju naslednjega finančnega načrta za podaljšani načrt Ignalina, morajo biti zadostna. Načrtovanje teh virov je utemeljeno na dejanskih plačilih in absorpcijski sposobnosti.

55. ČLEN

Če je dobava energije v Litvi motena, se do 31. decembra 2012 ne glede na določbe 52. člena tega protokola uporablja splošna zaščitna klavzula iz 26. člena tega protokola.

56. ČLEN

Ta naslov se uporablja v luči Izjave o Jedrski elektrarni Ignalina v Litvi, ki prevzema preambulo iz Protokola št. 4 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 ne da bi s tem spreminjala njene pravne učinke.

V. NASLOV

DOLOČBE O TRANZITU OSEB PO KOPNEM MED OBMOČJEM KALININGRADA IN
DRUGIMI DELI RUSKE FEDERACIJE

57. ČLEN

Pravila in ureditve Unije o tranzitu oseb po kopnem med območjem Kaliningrada in drugimi deli Ruske federacije in še posebej Uredba Sveta (ES) št. 693/2003 z dne 14. aprila 2003 o ustanovitvi posebnega Poenostavljenega tranzitnega dokumenta (FTD), Poenostavljenega železniškega tranzitnega dokumenta (FRTD) in o spremembah Skupnih konzularnih navodil in Skupnega priročnika¹ same po sebi ne odložijo ali preprečijo polnega sodelovanja Litve v schengenskem pravnem redu, vključno z odstranitvijo kontrole na notranjih mejah.

58. ČLEN

Unija pomaga Litvi pri izvajanju pravil in ureditev za tranzit oseb med območjem Kaliningrada in ostalimi deli Ruske federacije, da bi Litva čim hitreje polno sodelovala v območju Schengna. Unija Litvi pomaga pri upravljanju tranzita oseb med območjem Kaliningrada in drugimi deli Ruske federacije in zlasti nosi vse dodatne stroške, ki nastanejo z izvajanjem posebnih določb pravnega reda Unije o tem tranzitu.

---

¹ UL L št. 99, z dne 17.4.2003, str. 8.

59. ČLEN

Ne glede na suverene pravice Litve vsak nadaljnji akt o tranzitu oseb med območjem Kaliningrada in drugimi deli Ruske federacije sprejme Svet na predlog Komisije. Svet odloča soglasno.

60. ČLEN

Ta naslov se uporablja v luči Izjave o tranzitu oseb po kopnem med območjem Kaliningrada in drugimi deli Ruske federacije, ki prevzema preambulo iz Protokola št. 5 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 ne da bi s tem spreminjala njene pravne učinke.

VI. NASLOV

DOLOČBE O PRIDOBITVI SEKUNDARNIH PREBIVALIŠČ NA MALTI

61. ČLEN

Ob upoštevanju zelo omejenega števila prebivališč na Malti in velike omejenosti razpoložljivih zazidljivih zemljišč, ki zadostujejo le za zadovoljitev osnovnih potreb izhajajočih iz demografskega razvoja sedanjih prebivalcev, lahko Malta na podlagi nediskriminacije ohrani v veljavi pravila iz Zakona o nepremičnem premoženju (pridobitev s strani nerezidentov) (Poglavje 246) glede pridobitve in posesti nepremičnin za sekundarna prebivališča s strani državljanov držav članic, ki so na Malti zakonito prebivali manj kot pet let.

Malta uporablja postopek dovoljenja za pridobitev nepremičnin na Malti za sekundarna prebivališča, ki temelji na objavljenih, objektivnih, trajnih in preglednih merilih. Ta merila se uporabljajo nediskriminatorno in ne razlikujejo med državljani Malte in drugih držav članic. Malta zagotavlja, da se državljanov držav članic v nobenem primeru ne obravnava bolj restriktivno od državljanov tretjih držav.

Dovoljenje se dá v primeru, da vrednost posamične nepremičnine, ki jo je kupil državljan države članice, presega prage iz malteške zakonodaje, t.j. 30 000 malteških lir za stanovanja ter 50.000 malteških lir za druge vrste nepremičnin (razen stanovanj in nepremičnin zgodovinskega pomena). Malta lahko prage iz te zakonodaje spremeni tako, da odražajo spremembe cen na nepremičninskem trgu na Malti.

VII. NASLOV

DOLOČBE O SPLAVU NA MALTI

62. ČLEN

Nobena določba iz Pogodbe o Ustavi za Evropo ali iz pogodb in aktov, ki jo spreminjajo ali prilagajajo, ne vpliva na uporabo nacionalne zakonodaje o splavu na ozemlju Malte.

VIII. NASLOV

DOLOČBE O PRESTRUKTURIRANJU POLJSKE
JEKLARSKE INDUSTRIJE

63. ČLEN

(1) Ne glede na III-167. in III-168. člen Ustave se državna pomoč, ki jo je podelila Poljska v namene prestrukturiranja določenim delom poljske jeklarske industrije, šteje za združljivo z notranjim trgov, pod pogojem, da:

- a) se obdobje iz člena 8(4) Protokola 2 o proizvodih ESPJ k Evropskemu sporazumu o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Poljsko na drugi strani¹ podaljša do 1. maja 2004;

---

¹ UL L št. 348, z dne 31.12.1993, str. 2.

- b) se v celotnem obdobju 2002-2006 spoštuje pogoje, ki so določeni v načrtu za prestrukturiranje, na podlagi katerega je bila veljavnost zgornjega protokola podaljšana;
- c) so izpolnjeni pogoji, ki so določeni v tem naslovu in
- d) se poljski jeklarski industriji od 1. maja 2004 ne izplača nobene državne pomoči za prestrukturiranje.

(2) Prestrukturiranje poljskega jeklarskega sektorja, kot je opisano v posameznih poslovnih načrtih podjetij, ki so naštet v Prilogi 1 k Protokolu št. 8 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 (v nadaljevanju "upravičena podjetja"), in skladno s pogoji iz tega naslova se konča najkasneje 31. decembra 2006 (v nadaljnjem besedilu "konec obdobja prestrukturiranja").

(3) Le upravičena podjetja so upravičena do državne pomoči v okviru poljskega programa za prestrukturiranje jeklarstva.

(4) Upravičeno podjetje ne sme:

- a) v primeru združitve s podjetjem, ki ni vključeno v Prilogo 1 k Protokolu št. 8 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003, prenesti koristi od pomoči, ki je bila podeljena upravičenemu podjetju;
- b) prevzeti sredstev podjetja, ki ni vključeno v Prilogo 1 k Protokolu št. 8 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 in ki je v obdobju do 31. decembra 2006 v stečaju.

(5) Vsaka naknadna privatizacija kateregakoli upravičenega podjetja se izvede ob upoštevanju potrebe po transparentnosti in spoštuje pogoje in načela o rentabilnosti, državnih pomočeh in zmanjšanju zmogljivosti, ki so opredeljeni v tem naslovu. S prodajo podjetja ali posamičnih sredstev se ne podeli nobene nadaljnje državne pomoči.

(6) Pomoč za prestrukturiranje, ki se podeli upravičenim podjetjem, se določi z utemeljitvami v odobrenem poljskem načrtu za prestrukturiranje jeklarstva in v posamičnih poslovnih načrtih, kakor jih je odobril Svet. V nobenem primeru pa izplačana pomoč v obdobju 1997-2003 in njen skupni znesek ne presegajo 3 387 070 000 PLN.

Od te skupne vsote:

- a) glede Polskie Huty Stali (v nadaljnjem besedilu "PHS") že dodeljena pomoč za prestrukturiranje ali pomoč, ki še bo podeljena, od leta 1997 do konca leta 2003 ne presega 3.140.360.000 PLN. V obdobju 1997-2001 je PHS prejel že 62 360 000 PLN pomoči za prestrukturiranje; v letih 2002 in 2003 v odvisnosti od zahtev iz odobrenega načrta za prestrukturiranje prejme nadaljnjo pomoč za prestrukturiranje, ki ne preseže 3 078 000 000 PLN (ki se v celoti izplača v letu 2002, če je podaljšanje obdobja spregleda iz Protokola 2 Evropskega sporazuma o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Poljsko na drugi strani odobreno do konca leta 2002, oz. v letu 2003);

- b) glede Huta Andrzej S.A., Huta Bankowa Sp. z o.o., Huta Batory S.A., Huta Buczek S.A., Huta L.W. Sp. z o.o., Huta Łabędy S.A. in Huta Pokój S.A. (v nadaljnjem besedilu "druga upravičena podjetja") že dodeljena pomoč za prestrukturiranje ali pomoč, ki bo še podeljena, od leta 1997 do konca leta 2003 ne presega 246 710 000 PLN. Ta podjetja so v obdobju 1997-2001 že prejela 37 160 000 PLN pomoči za prestrukturiranje; v odvisnosti od zahtev iz odobrenega načrta za prestrukturiranje prejmejo nadaljnjo pomoč za prestrukturiranje, ki ne preseže 210 210 000 PLN (od katerih 182 170 000 PLN v letu 2002 in 27 380 000 PLN v letu 2003, če je podaljšanje obdobja spregleda iz Protokola 2 Evropskega sporazuma o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Poljsko na drugi strani odobreno do konca leta 2002, oz. drugače 210 210 000 PLN v letu 2003).

Poljska svoji jeklarski industriji v namene prestrukturiranja ne podeli nobenih nadaljnjih pomoči.

- (7) Neto zmanjšanje zmogljivosti, ki ga doseže Poljska za končne proizvode v obdobju 1997-2006 je najmanj 1 231 000 ton. Ta skupna vsota vključuje neto zmanjšanje zmogljivosti za najmanj 715 000 ton letno za vroče valjane izdelke in 716 000 ton letno za hladno valjane izdelke ter povečanje največ 200 000 ton letno za druge končne proizvode.

Zmanjšanje zmogljivosti se meri le na podlagi trajnega zapiranja proizvodnih zmogljivosti s takim fizičnim uničenjem, da njihovo delovanje ni več mogoče. Stečaj jeklarskega podjetja se ne šteje za zmanjšanje zmogljivosti.

Neto zmanjšanja zmogljivosti iz Priloge 2 Protokola št. 8 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 so najmanjša zmanjšanja in dejanska neto zmanjšanja, ki jih je treba doseči, in njihovi časovni okviri se določijo na podlagi poljskega dokončnega programa prestrukturiranja in posamičnih poslovnih načrtov v okviru Evropskega sporazuma o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Poljsko na drugi strani, ob upoštevanju cilja do 31. decembra 2006 zagotoviti rentabilnost upravičenih podjetij.

(8) Izvede se poslovni načrt za upravičeno podjetje PHS, predvsem:

a) prizadevanja za prestrukturiranje se osredotočijo na naslednje:

1. reorganiziranje proizvodne zmogljivosti PHS po izdelkih in zagotovitev funkcionalne horizontalne organizacije (nabava, proizvodnja, prodaja);
2. vzpostavitev poenotene poslovodne strukture PHS, kar bo omogočilo popolni izkoristek sinergij v postopku konsolidacije;
3. razvoj strateške osredotočenosti PHS od proizvodno naravnane v tržno naravnano;
4. izboljšava učinkovitosti in uspešnosti poslovnega upravljanja PHS in zagotovitev boljšega nadzora neposredne prodaje;
5. PHS na podlagi zdravih gospodarskih razlogov ponovno pregleda strategijo oddeljenih (spin-off) podjetij in, če je to primerno, storitve ponovno integrira v matično podjetje;

6. PHS spremeni svojo ponudbo, zmanjša presežne zmogljivosti za dolge vmesne proizvode in se nasploh preusmeri na trge proizvodov z višjo dodano vrednostjo;
  7. PHS investira, da bi dosegel boljšo kakovost končnih izdelkov; posebna pozornost se posveti doseganju kakovosti 3-Sigma v obratu PHS v Krakovu do datuma iz časovnega razporeda za izvajanje programa za prestrukturiranje PHS in najkasneje do konca leta 2006;
- b) v obdobju prestrukturiranja PHS maksimizira prihranke stroškov s povečanjem energetske učinkovitosti, z izboljšano nabavo in z zagotavljanjem ravni produktivnosti, ki je primerljiva z ravni v Uniji;
  - c) izvede se prestrukturiranje zaposlovanja; do 31. decembra 2006 se na podlagi konsolidiranih podatkov, ki vključujejo posredno zaposlenost v storitvenih podjetjih v popolni lasti, doseže ravni produktivnosti, primerljive s tistimi, ki jih dosegajo jeklarske skupine v Uniji;
  - d) vsaka privatizacija se izvede ob spoštovanju potrebe po transparentnosti in v celoti upošteva tržno vrednost PHS. S prodajo se ne podeli nobene nadaljnje državne pomoči.
- (9) Izvede se poslovni načrt za druga upravičena podjetja, predvsem:
- a) za vsa druga upravičena podjetja se napor za prestrukturiranje osredotočijo na naslednje:

1. razvoj strateške usmeritve od proizvodno naravnane v tržno naravnano;
  2. izboljšava učinkovitosti in uspešnosti poslovnega upravljanja podjetij in zagotovitev boljšega nadzora neposredne prodaje;
  3. ponovni pregled strategije oddeljenih (spin-off) podjetij na podlagi zdravih gospodarskih razlogov in, če je to primerno, ponovna integracija storitev v matična podjetja;
- b) glede Huta Bankowa se izvede program za zmanjševanje stroškov;
- c) glede Huta Buczek se pridobi potrebna finančna pomoč posojilodajalcev in lokalnih finančnih institucij in se izvede program za zmanjševanje stroškov, vključno z zmanjšanjem stroškov naložb s prilagoditvijo obstoječih proizvodnih zmogljivosti;
- d) glede Huta Łabędy se izvede program za zmanjševanje stroškov in zmanjša odvisnost od rudarske industrije;
- e) glede Huta Pokój v hčerinskih podjetjih se doseže mednarodne standarde produktivnosti, prihranke pri porabi energije in se odreče predlaganim investicijam v oddelku za predelavo in konstrukcijo;
- f) glede Huta Batory se doseže sporazum o reprogramiranju vračila dolgov in investicijskih posojilih s posojilodajalci in finančnimi institucijami. Podjetje prav tako zagotovi znatno dodatno zmanjšanje stroškov, povezano s prestrukturiranjem zaposlovanja in izboljšanjem donosov;

- g) glede Huta Andrzej se z izpogajanjem sporazuma med trenutnimi posojilodajalci podjetja, dolgoročnimi posojilodajalci, komercialnimi posojilodajalci in finančnimi institucijami zagotovi trdne finančne osnove za njegov razvoj. Izvesti je treba dodatne investicije v valjarno in program zmanjšanja osebja;
- h) glede Huta L.W. se izvede investicije v zvezi s projektom podjetja glede valjarn, z dvižno opremo in z okoljevarstvenim ugledom. Podjetje prav tako doseže s prestrukturiranjem zaposlovanja in zmanjšanjem stroškov za zunanje storitve višje ravni produktivnosti.
- (10) Z vsemi naknadnimi spremembami v splošnem načrtu za prestrukturiranje in v posamičnih načrtih se mora strinjati Komisija in, kadar je to primerno, tudi Svet.
- (11) Prestrukturiranje se izvede v pogojih popolne preglednosti in na podlagi načel zdravega tržnega gospodarstva.
- (12) Komisija in Svet pred in po 1. maju 2004 do konca obdobja prestrukturiranja v skladu s trinajstim do osemnajstim odstavkom tega člena natančno spremljata izvajanje prestrukturiranja in izpolnjevanje pogojev iz tega naslova o rentabilnosti, državnih pomočeh in zmanjšanju zmogljivosti. V ta namen Komisija poroča Svetu.
- (13) Poleg spremljanja državnih pomoči Komisija in Svet spremljata kazalce prestrukturiranja iz Priloge 3 Protokola št. 8 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003. Sklicevanja na odstavek 14 Protokola v tej prilogi se štejejo za sklicevanja na štirinajsti odstavek tega člena.

(14) Spremljanje vključuje neodvisno ocenjevanje, ki se izvede v letih 2003, 2004, 2005 in 2006. Uporabi se Komisijin preizkus rentabilnosti in kot del ocenjevanja se meri produktivnost.

(15) Poljska v celoti spoštuje vse ureditve za spremljanje, predvsem:

- a) Poljska Komisiji najkasneje do 15. marca in 15. septembra v vsakem letu do konca obdobja prestrukturiranja predloži šestmesečna poročila o prestrukturiranju upravičenih podjetij;
- b) če Komisija ne odloči drugače, prvo poročilo prispe v Komisijo do 15. marca 2003 in zadnje poročilo do 15. marca 2007;
- c) Poročila vsebujejo vse podatke, ki so potrebni za spremljanje procesa prestrukturiranja, za spremljanje državnih pomoči ter za spremljanje zmanjševanja in uporabe zmogljivosti, in zagotavljajo zadostne finančne podatke, ki omogočajo oceno, ali so izpolnjeni pogoji in zahteve, ki jih vsebuje ta naslov. Poročila vsebujejo vsaj podatke iz Priloge 4 Protokola št. 8 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003, za katere si Komisija pridržuje pravico spremembe skladno z izkušnjami, ki jih je pridobila v procesu spremljanja. V Prilogi 4 Protokola št. 8 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 se sklicevanje na odstavek 14 Protokola šteje za sklicevanje na štirinajsti odstavek tega člena. Poleg posamičnih poslovnih poročil upravičenih podjetij se pripravi tudi poročilo o splošnem položaju poljskega jeklarskega sektorja, vključno z zadnjim makroekonomskim razvojem;

- d) Poljska mora prav tako priskrbeti vse dodatne informacije, ki so potrebne za neodvisno ocenjevanje iz prejšnjega odstavka ;
- e) Poljska zahteva od upravičenih podjetij, da razkrijejo vse ustrezne podatke, ki bi se v drugih okoliščinah lahko šteli za zaupne. V svojem poročanju Svetu Komisija zagotovi, da se ne razkrije zaupnih informacij, ki zadevajo posamezna podjetja.

(16) Komisija lahko kadar koli pooblasti neodvisnega svetovalca, da oceni rezultate spremljanja, izvede potrebne preiskave in poroča Komisiji in Svetu.

(17) Če Komisija na podlagi spremljanja ugotovi, da je prišlo do znatnih odstopanj od finančnih podatkov, na katerih je bila narejena ocena rentabilnosti, lahko od Poljske zahteva, da sprejme ustrezne ukrepe za okrepitev ali spremembo ukrepov za prestrukturiranje zadevnih upravičenih podjetij.

(18) Če spremljanje pokaže:

- a) da pogoji za prehodne ureditve iz tega naslova niso bili izpolnjeni ali
- b) da obveznosti, prevzete v okviru podaljšanja obdobja, v katerem lahko Poljska izjemoma podeli državno pomoč za prestrukturiranje svoje jeklarske industrije v skladu z Evropskim sporazumom o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Poljsko na drugi strani, niso bile izpolnjene, ali

- c) da je Poljska v obdobju prestrukturiranja jeklarski industriji in predvsem upravičenim podjetjem podelila dodatne nezdružljive državne pomoči,

prehodne ureditve iz tega naslova ne veljajo.

Komisija naredi vse potrebno, da se od zadevnih podjetij zahteva povrnitev vseh pomoči, ki so bile podeljene s kršenjem pogojev iz tega naslova.

IX. NASLOV

DOLOČBE O ENOTI 1 IN ENOTI 2 JEDRSKE ELEKTRARNE BOHUNICE V1 NA SLOVAŠKEM

64. ČLEN

Slovaška se je zavezala, da bo najkasneje do 31. decembra 2006 zaprla Enoto 1 Jedrske elektrarne Bohunice V1 in do 31. decembra 2008 Enoto 2 te elektrarne in ju nato razgradila.

65. ČLEN

(1) Med obdobjem 2004 - 2006 Unija zagotovi Slovaški finančno pomoč v podporo njenim naporom za razgradnjo in soočenje s posledicami zaprtja in razgradnje Enote 1 in Enote 2 Jedrske elektrarne Bohunice V1 (v nadaljevanju "pomoč").

- (2) Pomoč se določi in izvaja v skladu z določbami iz Uredbe Sveta (EGS) št. 3906/89 z dne 18. decembra 1989 o gospodarski pomoči nekaterim državam Srednje in Vzhodne Evrope¹.
- (3) V obdobju 2004 - 2006 pomoč znaša 90 milijonov eurov odobrenih pravic za prevzem obveznosti, ki se bodo odobrile v enakih letnih tranšah.
- (4) Pomoč ali njeni deli se lahko dajo na razpolago kot prispevek Unije k Mednarodnemu podpornemu skladu za razgradnjo jedrske elektrarne Bohunice, ki ga upravlja Evropska banka za obnovo in razvoj.

66. ČLEN

Unija priznava, da se mora razgradnja Jedrske elektrarne Bohunice V1 nadaljevati preko finančnega načrta, določenega v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 6. maja 1999, in da to prizadevanje predstavlja Slovaški znatno finančno breme. Odločitev o nadaljevanju pomoči Unije po letu 2006 na tem področju bo upoštevala to stanje.

67. ČLEN

Določbe tega naslova se uporabljajo v luči Izjave o Enoti 1 in Enoti 2 Jedrske elektrarne Bohunice V1 na Slovaškem, ki prevzema preambulo iz Protokola št. 9 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 ne da bi s tem spreminjala njene pravne učinke.

---

¹ UL L št. 375, z dne 23.12.1989, str. 11.

X. NASLOV

DOLOČBE O CIPRU

68. ČLEN

- (1) Uporaba pravnega reda Skupnosti in Unije se odloži na tistih območjih Republike Ciper, ki niso pod dejanskim nadzorom Vlade Republike Ciper.
- (2) Svet na podlagi predloga Komisije odloči o umiku odložitve iz prejšnjega odstavka. Svet odloča soglasno.

69. ČLEN

- (1) Svet na podlagi predloga Komisije opredeli pogoje, pod katerimi se določbe prava Unije uporabljajo za črto med območji iz prejšnjega člena in območji, ki so pod dejanskim nadzorom Vlade Republike Ciper. Svet odloča soglasno.
- (2) Meja med Vzhodno suvereno cono in območji iz prejšnjega člena se za namene Dela IV Priloge k Protokolu št. 3 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 o suverenih conah Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske na Cipru v času trajanja odložitve uporabe pravnega reda Skupnosti in Unije v skladu s prejšnjim členom obravnava kot del zunanjih meja suverenih con.

70. ČLEN

- (1) Nobena določba tega naslova ne izključuje ukrepov za spodbujanje gospodarskega razvoja območij iz 68. člena tega protokola.
- (2) Ti ukrepi ne vplivajo na uporabo pravnega reda Skupnosti in Unije pod pogoji, določenimi v tem protokolu, v drugih delih Republike Ciper.

71. ČLEN

V primeru rešitve ciprskega vprašanja Svet na podlagi predloga Komisije odloči o prilagoditvah pogojev pristopa Cipra k Uniji z ozirom na turško ciprsko skupnost. Svet odloča soglasno.

72. ČLEN

Določbe tega naslova se uporabljajo v luči Izjave o Cipru, ki prevzema preambulo iz Protokola št. 10 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 ne da bi s tem spreminjala njene pravne učinke.

TRETJI DEL

DOLOČBE O PRILOGAH
K AKTU O PRISTOPU Z DNE 16. APRILA 2003

73. ČLEN

Priloge I in III do XVII k Aktu o pristopu z dne 16. aprila 2003, njihovi dodatki in priloge k Protokolom 2, 3 in 8 Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003¹ so sestavni del tega protokola.

74. ČLEN

(1) Sklicevanja v prilogah iz 73. člena tega protokola na "Pristopno pogodbo" se štejejo za sklicevanja na Pogodbo iz točke e), drugega odstavka člena IV-437. Ustave, sklicevanja na dan ali čas podpisa te pogodbe se štejejo za sklicevanja na 16. april 2003 in sklicevanja na dan pristopa se štejejo za sklicevanja na 1. maj 2004.

(2) Ne glede na drugi pododstavek tega odstavka se sklicevanja v prilogah iz prejšnjega člena na "ta akt" štejejo za sklicevanja na Akt o pristopu z dne 16. aprila 2003.

---

¹ Slovenska posebna izdaja UL, Posebna številka z dne 23. 9. 2003, str. 33.

Sklicevanja v prilogah iz prejšnjega člena na določbe Akta o pristopu z dne 16. aprila 2003 se štejejo za sklicevanja na ta protokol v skladu z naslednjo korelacijsko tabelo:

Akt o pristopu z dne 16. aprila 2003	Protokol
Člen 21	Člen 12
Člen 22	Člen 13
Člen 24	Člen 15
Člen 32	Člen 21
Člen 37	Člen 26
Člen 52	Člen 32

(3) Spodaj navedeni izrazi, ki se pojavljajo v prilogah iz prejšnjega člena, imajo pomen iz naslednje korelacijske tabele, razen če se nanašajo izključno na pravne situacije pred začetkom veljavnosti Ustave.

Izrazi, uporabljeni v prilogah iz 73. člena	Pomen
Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti	Ustava
Pogodba o Evropski uniji	Ustava
Pogodbe, na katerih temelji Evropska unija	Ustava
(Evropska) Skupnost	Unija
razširjena Skupnost	Unija
Skupnosti	Unije
EU	Unija
razširjena Unija ali razširjena EU	Unija

Ne glede na prejšnji pododstavek ostaja pomen izraza "Skupnosti", kadar se pojavlja v povezavi s "prednostno obravnavo" in "ribištvo", nespremenjen.

(4) Sklicevanja v prilogah iz prejšnjega člena na dele ali določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se štejejo za sklicevanja na dele ali določbe Ustave v skladu z naslednjo korelacijsko tabelo:

Pogodba ES	Ustava
Tretji del, Naslov I	3. oddelek I. poglavja III. naslova III. dela
Tretji del, Naslov I, Poglavlje 1	1. pododdelek 3. oddelka I. poglavja III. naslova III. dela
Tretji del, Naslov II	4. oddelek III. poglavja III. naslova III. dela
Tretji del, Naslov III	2. in 4. oddelek I. poglavja III. naslova III. dela
Tretji del, Naslova VI, Poglavlje 1	5. oddelek I. poglavja III. naslova III. dela
Člen 31	III-155. člen
Člen 39	III-133. člen
Člen 49	III-144. člen
Člen 58	III-158. člen
Člen 87	III-167. člen
Člen 88	III-168. člen
Člen 226	III-360. člen
Priloga I	Priloga I

(5) Kjer je v prilogah iz prejšnjega člena določeno, da Svet ali Komisija sprejemata pravne akte, se ti akti sprejmejo v obliki evropskih uredb ali sklepov.

10. PROTOKOL
O POSTOPKU
V ZVEZI S ČEZMERNIM PRIMANJKLJAJEM

VISOKE POGODBENICE SO SE –

Z ŽELJO določiti podrobnosti postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem iz III-184. člena Ustave –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Referenčne vrednosti iz drugega odstavka III-184. člena Ustave so:

- a) 3 % za razmerje med načrtovanim ali dejanskim javnofinančnim primanjkljajem in bruto domačim proizvodom po tržnih cenah;
- b) 60 % za razmerje med javnim dolgom in bruto domačim proizvodom po tržnih cenah.

2. ČLEN

Za namene III-184. člena Ustave in tega protokola:

- a) "javni" pomeni državo v širšem smislu, to so institucionalne enote centralne, regionalne ali lokalne ravni države in skladi socialnega zavarovanja razen trgovinskih dejavnosti, kakor je opredeljeno v Evropskem sistemu integriranih gospodarskih računov;

- b) "primanjkljaj" pomeni neto zadolževanje, kakor je opredeljeno v Evropskem sistemu integriranih gospodarskih računov;
- c) "investicija" pomeni bruto povečanje trajnih sredstev, kakor je opredeljeno v Evropskem sistemu integriranih gospodarskih računov;
- d) "dolg" pomeni stanje skupnega bruto dolga v nominalni vrednosti ob koncu leta, potem ko je konsolidiran med sektorji države v širšem smislu in znotraj njih, kakor je opredeljeno v točki a) tega člena.

3. ČLEN

Da bi zagotovili učinkovitost postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, so po tem postopku vlade držav članic odgovorne za primanjkljaj sektorja države v širšem smislu, kakor je opredeljena v točki a) prejšnjega člena. Države članice zagotovijo, da jim nacionalni postopki na proračunskem področju omogočajo izpolnjevanje obveznosti, ki na tem področju izhajajo iz Ustave. Države članice redno in brez odlašanja poročajo Komisiji o načrtovanih in dejanskih primanjkljajih ter o ravni dolga.

4. ČLEN

Statistične podatke za uporabo tega protokola zagotovi Komisija.

11. PROTOKOL
O KONVERGENČNIH KRITERIJIH

VISOKE POGODBENICE SO SE –

Z ŽELJO določiti podrobnosti konvergenčnih kriterijev, ki vodijo Unijo pri sprejemanju odločitev iz III-198. člena Ustave za prenehanje posebnih ureditev za države članice s posebno ureditvijo –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Kriterij stabilnosti cen iz točke a) prvega odstavka III-198. člena Ustave pomeni, da ima zadevna država članica trajno stabilne cene in povprečno stopnjo inflacije, zabeleženo v enem letu pred pregledom, ki ne presega za več kakor 1,5-odstotne točke stopnje inflacije največ treh držav članic z najboljšimi doseženimi rezultati glede stabilnosti cen. Višina inflacije se izračuna z uporabo indeksa cen življenjskih potrebščin na primerljivi osnovi, upošteva razlike v definicijah posameznih držav.

2. ČLEN

Kriterij proračunskega stanja iz točke b) prvega odstavka III-198. člena Ustave pomeni, da v času pregleda za zadevno državo članico ne velja evropski sklep Sveta iz šestega odstavka III-184. člena Ustave o obstoju čezmernega primanjkljaja.

3. ČLEN

Kriterij sodelovanja v mehanizmu deviznega tečaja evropskega monetarnega sistema iz točke c) prvega odstavka III-198. člena Ustave pomeni, da je zadevna država članica upoštevala normalne meje nihanja, predvidene z mehanizmom deviznega tečaja evropskega monetarnega sistema brez hujših napetosti vsaj zadnji dve leti pred pregledom. Država članica v tem času zlasti ni na lastno pobudo devalvirala dvostranskega osrednjega tečaja svoje valute glede na euro.

4. ČLEN

Kriterij konvergence obrestnih mer iz točke d) prvega odstavka III-198. člena Ustave pomeni, da ima zadevna država članica v enem letu pred pregledom tako povprečno dolgoročno nominalno obrestno mero, ki ne presega za več kakor 2 odstotni točki dolgoročne obrestne mere v največ treh državah članicah z najboljšimi doseženimi rezultati glede stabilnosti cen. Obrestne mere se izračunajo na podlagi dolgoročnih državnih obveznic ali primerljivih vrednostnih papirjev, upošteva razlike v definicijah posameznih držav.

5. ČLEN

Statistične podatke za uporabo tega protokola zagotovi Komisija.

6. ČLEN

Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Evropsko centralno banko ter Ekonomsko-finančnim odborom iz III-192. člena Ustave soglasno sprejme ustrezne določbe, s katerimi podrobno opredeli konvergenčna merila iz III-198. člena Ustave, ki nato nadomestijo ta protokol.

12. PROTOKOL
O EUROSKUPINI

VISOKE POGODBENICE SO SE –

V ŽELJI spodbujati pogoje za hitrejšo gospodarsko rast v Evropski uniji in v ta namen razvijati vse tesnejše usklajevanje ekonomskih politik na euroobmočju;

ZAVEDAJOČ SE potrebe po sprejetju posebnih določb za okrepljen dialog med državami članicami, katerih valuta je euro, dokler euro ne postane valuta vseh držav članic Unije –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Ministri držav članic, katerih valuta je euro, se sestajajo neuradno. Ti sestanki se skličejo po potrebi, da se razpravlja o vprašanjih, povezanih s posebnimi odgovornostmi, ki jih delijo v zvezi z enotno valuto. Komisija sodeluje na sestankih. Evropska centralna banka je povabljena, da sodeluje na sestankih, ki jih pripravijo predstavniki ministrov, odgovornih za finance držav članic, katerih valuta je euro, in Komisija.

2. ČLEN

Ministri držav članic, katerih valuta je euro, izvolijo predsednika za dve leti in pol z večino teh držav članic.

13. PROTOKOL
O NEKATERIH DOLOČBAH,
KI SE NANAŠAJO NA ZDRUŽENO KRALJESTVO
VELIKE BRITANIJE IN SEVERNE IRSKE
GLEDE EKONOMSKE IN MONETARNE UNIJE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB SPOZNANJU, da Združeno kraljestvo ni primorano niti zavezano sprejeti eura, če njegova vlada in parlament o tem ne sprejmeta posebne odločitve,

OB DEJSTVU, da je vlada Združenega kraljestva 16. oktobra 1996 in 30. oktobra 1997 uradno obvestila Svet, da ne namerava sodelovati v tretji fazi ekonomske in monetarne unije pod pogoji iz prvega odstavka Protokola o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti,

OB UPOŠTEVANJU prakse vlade Združenega kraljestva, da financira svoje zadolževanje s prodajo dolga zasebnemu sektorju –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Združeno kraljestvo ni obvezano sprejeti eura, razen če Sveta uradno ne obvesti o tem namenu.

2. ČLEN

Za Združeno kraljestvo se, ob upoštevanju obvestila, ki ga je vlada Združenega kraljestva dala Svetu 16. oktobra 1996 in 30. oktobra 1997, uporabljajo 3. do 8. člen in 10. člen tega protokola.

3. ČLEN

Združeno kraljestvo ohrani svoje pristojnosti na področju monetarne politike v skladu z nacionalnim pravom.

4. ČLEN

Za Združeno kraljestvo se ne uporabljajo drugi odstavek I-30. člena, razen njegovega prvega in zadnjega stavka, peti odstavek I-30. člena, drugi odstavek III-177. člena, prvi, deveti in deseti odstavek III-184. člena, prvi do peti odstavek III-185. člena, III-186., III-188., III-189., III-190., III-191., III-196. člen, tretji odstavek III-198. člena, III-326. in III-382. člen Ustave. Drugi odstavek III-179. člena Ustave se ne uporablja za Združeno kraljestvo glede sprejetja delov širših ekonomsko-političnih smernic, ki se na splošno nanašajo na euro območje.

V določbah iz prejšnjega odstavka sklicevanje na Unijo ali države članice ne vključuje Združenega kraljestva, sklicevanje na nacionalne centralne banke pa ne vključuje Bank of England.

5. ČLEN

Združeno kraljestvo si prizadeva, da bi se izognilo čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.

Četrty odstavek III-192. člena in III-200. člen Ustave se za Združeno kraljestvo uporabljata, kakor da bi zanj veljala posebna ireditev. Za Združeno kraljestvo se še naprej uporabljata III-201. in III-202. člen Ustave.

6. ČLEN

Glasovalna pravica Združenega kraljestva za sprejemanje ukrepov Sveta iz členov, navedenih v 4. členu tega protokola in v primerih navedenih v prvem pododstavku četrtega odstavka III-197. člena Ustave, miruje. V ta namen se uporabljata drugi in tretji pododstavek četrtega odstavka III-197. člena Ustave.

Združeno kraljestvo tudi nima pravice sodelovati pri imenovanju predsednika, podpredsednika in drugih članov izvršilnega odbora Evropske centralne banke iz drugega, tretjega in četrtega pododstavka drugega odstavka III-382. člena Ustave.

7. ČLEN

Za Združeno kraljestvo se ne uporabljajo 3., 4., 6., 7. člen, drugi odstavek 9. člena, prvi, drugi in tretji odstavek 10. člena, drugi odstavek 11. člena, prvi odstavek 12. člena, 14., 16., 18. do 20., 22., 23., 26., 27., 30. do 34. in 50. člen Protokola o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke ("Statut").

V teh členih sklicevanje na Unijo ali države članice ne vključuje Združenega kraljestva, sklicevanje na nacionalne centralne banke ali delničarje pa ne vključuje Bank of England.

Sklicevanje na "vpisani kapital Evropske centralne banke" v tretjem odstavku 10. člena in drugem odstavku 30. člena Statuta ne vključuje vpisanega kapitala Bank of England.

8. ČLEN

III-199. člen Ustave in 43. do 47. člen Statuta veljajo ne glede na to, ali obstaja država članica s posebno ureditvijo, ob upoštevanju naslednjih sprememb:

- a) Sklicevanje na naloge Evropske centralne banke in Evropskega monetarnega inštituta v 43. členu Statuta vključuje tiste naloge, ki jih je še treba opraviti po uvedbi eura, če bi se Združeno kraljestvo odločilo, da ne sprejme eura.
- b) Poleg nalog iz 46. člena Statuta Evropska centralna banka tudi svetuje in sodeluje pri pripravi vseh evropskih uredb ali evropskih sklepov glede Združenega kraljestva, ki jih Svet sprejme v skladu z točko a) in c) 9. člena tega protokola.
- c) Bank of England vplača svoj delež vpisanega kapitala v Evropsko centralno banko kot prispevek za stroške poslovanja na enaki podlagi kakor nacionalne centralne banke držav članic s posebno ureditvijo.

9. ČLEN

Združeno kraljestvo lahko kadar koli uradno obvesti Svet o svoji nameri, da sprejme euro. V takem primeru velja naslednje:

- a) Združeno kraljestvo ima pravico sprejeti euro le, če izpolnjuje potrebne pogoje. Svet na zahtevo Združenega kraljestva ter pod pogoji in v skladu s postopkom iz prvega in drugega odstavka III-198. člena Ustave odloči, ali so potrebni pogoji izpolnjeni.
- b) Bank of England vplača svoj vpisani kapital, prenese na Evropsko centralno banko devizne rezerve in prispeva v njene rezerve na enaki podlagi kakor nacionalna centralna banka države članice, katere posebna ureditev je bila odpravljena.
- c) Pod pogoji in v skladu s postopkom iz tretjega odstavka III-198. člena Ustave Svet sprejme vse druge odločitve, ki so potrebni, da se Združenemu kraljestvu omogoči sprejetje eura.

Če Združeno kraljestvo sprejme euro skladno z določbami tega člena, se 3. do 8. člen tega protokola prenehajo uporabljati.

10. ČLEN

Ne glede na III-181. člen Ustave in prvi odstavek 21. člena Statuta lahko vlada Združenega kraljestva ohrani svoj način zbiranja proračunskih sredstev "Ways and Means" pri Bank of England, če in dokler Združeno kraljestvo ne sprejme eura.

14. PROTOKOL
O NEKATERIH DOLOČBAH,
KI SE NANAŠAJO NA DANSKO,
GLEDE EKONOMSKE IN MONETARNE UNIJE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB UPOŠTEVANJU, da ustava Danske vsebuje določbe, po katerih bi na Danskem lahko razpisali referendum preden se ta država odpove svoji posebni ureditvi,

OB DEJSTVU, da je vlada Danske 3. novembra 1993 uradno obvestila Svet, da ne namerava sodelovati v tretji fazi ekonomske in monetarne unije pod pogoji iz prvega odstavka Protokola o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Dansko, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Ob upoštevanju obvestila, ki ga je vlada Danske dala Svetu 3. novembra 1993, za Dansko velja posebna ureditev. Posebna ureditev učinkuje tako, da se za Dansko uporabljajo vse določbe Ustave in Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, v katerih je navedena posebna ureditev.

2. ČLEN

Kar zadeva odpravo posebne ureditve, se sproži postopek iz III-198. člena Ustave le na zahtevo Danske.

3. ČLEN

Z odpravo posebne ureditve se določbe tega protokola prenehajo uporabljati.

15. PROTOKOL O NEKATERIH NALOGAH
NACIONALNE BANKE DANSKE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

Z ŽELJO urediti nekatere posebne probleme, ki se nanašajo na Dansko –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo:

EDINI ČLEN

Določbe 14. člena Protokola o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke ne vplivajo na pravico Nacionalne banke Danske, da opravlja svoje sedanje naloge v zvezi s tistimi deli Danske, ki niso del Unije.

16. PROTOKOL
O SISTEMU FRANKA V PACIFIŠKI FINANČNI SKUPNOSTI

VISOKE POGODBENICE SO SE –

Z ŽELJO upoštevati posebnost, ki se nanaša na Francijo –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo:

EDINI ČLEN

Francija lahko ohrani posebno pravico do denarne emisije v Novi Kaledoniji, Francoski Polineziji ter otokih Wallis in Futuna pod pogoji, ki jih določa njeno nacionalno pravo, in je edina pooblaščenca za določanje tečaja franka Pacifiške finančne skupnosti.

17. PROTOKOL
O SCHENGENSKEM PRAVNEM REDU, VKLJUČENEM
V OKVIR EVROPSKE UNIJE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB SKLICEVANJU na to, da so bile določbe schengenskega pravnega reda, ki ga sestavljajo sporazumi o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah, ki so jih podpisale nekatere države članice Evropske unije dne 14. junija 1985 in 19. junija 1990 v Schengnu, in z njimi povezani sporazumi ter predpisi, sprejeti na njihovi podlagi, s protokolom, priloženim Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, vključene v okvir Evropske unije,

V ŽELJI ohraniti schengenski pravni red, kot se je razvijal od začetka veljavnosti omenjenega protokola, v okviru Ustave, in ta pravni red razvijati za prispevanje k uresničevanju cilja nuditi državljanom Unije območje svobode, varnosti in pravice brez notranjih meja,

OB UPOŠTEVANJU posebnega stališča Danske,

OB UPOŠTEVANJU dejstva, da Irska ter Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske ne sodelujeta pri vseh določbah schengenskega pravnega reda, pri čemer pa bi se jima kljub temu moralo omogočiti, da sprejmeta v celoti ali le delno druge določbe tega pravnega reda,

OB SPOZNANJU, da je zato treba uporabiti določbe Ustave, ki se nanašajo na tesnejše sodelovanje med nekaterimi državami članicami,

OB UPOŠTEVANJU potrebe po ohranjanju posebnega odnosa z Republiko Islandijo in Kraljevino Norveško, ki ju skupaj z nordijskimi državami, članicami Evropske unije, zavezujejo določbe Nordijske unije potnih listin –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Kraljevina Belgija, Češka republika, Kraljevina Danska, Zvezna republika Nemčija, Republika Estonija, Helenska republika, Kraljevina Španija, Francoska republika, Italijanska republika, Republika Ciper, Republika Latvija, Republika Litva, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Republika Madžarska, Republika Malta, Kraljevina Nizozemska, Republika Avstrija, Republika Poljska, Portugalska republika, Republika Slovenija, Slovaška republika, Republika Finska in Kraljevina Švedska so pooblaščne za izvajanje tesnejšega medsebojnega sodelovanja na področjih določb, ki jih določi Svet in sestavljajo "schengenski pravni red". To sodelovanje poteka v institucionalnem in pravnem okviru Unije ter ob upoštevanju ustreznih določb Ustave.

2. ČLEN

Schengenski pravni red se začne uporabljati v državah članicah iz prejšnjega člena, ne glede na člen 3 Protokola k Pogodbi in Aktu o pristopu Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike. Svet se nadomesti z izvršnim odborom, ustanovljenim s Schengenskimi sporazumi.

3. ČLEN

Sodelovanje Kraljevine Danske pri sprejemanju ukrepov, ki razvijajo schengenski pravni red, ter izvajanje in uporabo teh ukrepov na Danskem urejajo ustrezne določbe Protokola o stališču Danske.

4. ČLEN

Irska ter Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske lahko kadar koli zaprosita, da se nekatere ali vse določbe schengenskega pravnega reda uporabljajo tudi zanju.

Svet o takšni prošnji sprejme evropski sklep. Odloči s soglasjem svojih članov iz 1. člena tega protokola in predstavnika vlade zadevne države.

5. ČLEN

Predloge in pobude za nadgrajevanje schengenskega pravnega reda urejajo ustrezne določbe Ustave.

Če Irska ali Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske ali obe državi v razumnem roku uradno pisno ne obvestita predsednika Sveta o svoji želji priključiti se sodelovanju, se v tej zvezi šteje, da je pooblastilo iz prvega odstavka III-419. člena Ustave dodeljeno državam članicam iz 1. člena tega protokola ter Irski ali Združenemu kraljestvu Velike Britanije in Severne Irske, kadar se ena od obeh držav želi priključiti zadevnim področjem sodelovanja.

6. ČLEN

Republika Islandija in Kraljevina Norveška se pridružita izvajanju schengenskega pravnega reda in njegovega nadaljnega razvoja. V ta namen se določijo ustrezni postopki v sporazumu, ki ga sklene Svet s temi državami s soglasno odločitvijo svojih članov iz 1. člena tega protokola. Ta sporazum vključuje tudi določbe o prispevku Islandije in Norveške ob morebitnih finančnih posledicah izvajanja tega protokola.

Svet soglasno sklene ločen sporazum z Republiko Islandijo in Kraljevino Norveško zaradi določitve pravic in obveznosti med Irsko in Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske na eni ter Islandijo in Norveško na drugi strani na tistih področjih schengenskega pravnega reda, ki veljajo za te države.

7. ČLEN

Za namene pogajanj glede sprejema novih držav članic v Evropsko unijo se schengenski pravni red in nadaljnji ukrepi, ki jih sprejmejo institucije v okviru področja njegove uporabe, štejejo za pravni red, ki ga morajo vse države kandidatke za sprejem prevzeti v celoti.

18. PROTOKOL
O UPORABI NEKATERIH VIDIKOV
III-130. ČLENA USTAVE
ZA ZDRUŽENO KRALJESTVO IN IRSKO

VISOKE POGODBENICE SO SE –

Z ŽELJO urediti nekatera vprašanja glede Združenega kraljestva in Irske –

OB UPOŠTEVANJU dolgoletnega obstoja posebne potovalne ureditve med Združenim kraljestvom in Irsko,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Združeno kraljestvo lahko ne glede na III-130. in III-265. člen Ustave, druge njene določbe, katere koli ukrepe, sprejete na njeni podlagi, ali mednarodne pogodbe, ki so jih sklenile Unija ali Unija in njene države članice z eno ali več tretjimi državami, izvaja na svojih mejah z drugimi državami članicami takšno kontrolo oseb, ki želijo vstopiti v Združeno kraljestvo, kakršna se mu zdi potrebna zaradi:

- a) preverjanja pravice do vstopa v Združeno kraljestvo državljanov držav članic ter njihovih vzdrževancev, ki uresničujejo svoje pravice po pravu Unije, pa tudi državljanov drugih držav, ki jim te pravice pripadajo na podlagi sporazuma, ki zavezuje Združeno kraljestvo, in
- b) odločitve o tem, ali naj se drugim osebam izda dovoljenje za vstop v Združeno kraljestvo.

III-130. in III-265. člen Ustave, katera koli druga njena določba ali kateri koli ukrep, sprejet na njeni podlagi, v ničemer ne vplivajo na pravico Združenega kraljestva sprejeti ali izvajati takšne kontrole. Sklicevanje na Združeno kraljestvo v tem členu vključuje ozemlja, za katerih zunanje odnose je odgovorno Združeno kraljestvo.

2. ČLEN

Združeno kraljestvo in Irska lahko med seboj še naprej sklepata dogovore o gibanju oseb med njunima ozemljema ("skupno potovalno območje"), pri čemer v celoti spoštujeta pravice oseb iz točke a) prvega odstavka 1. člena tega protokola. Temu ustrezno se med veljavnostjo takšnih dogovorov za Irsko uporabljajo določbe prejšnjega člena pod enakimi pogoji kakor za Združeno kraljestvo. III-130. in III-265. člen Ustave, katera koli druga določba te ustave ali kateri koli ukrep, sprejet na njeni podlagi, v ničemer ne vplivajo na takšne dogovore.

3. ČLEN

Druge države članice lahko na svojih mejah ali na kateri koli točki vstopa na njihovo ozemlje takšno kontrolo izvajajo pri osebah, ki želijo vstopiti na njihovo ozemlje iz Združenega kraljestva ali s katerega koli ozemlja, za katerega zunanje odnose je za enake namene, navedene v 1. členu tega protokola, odgovorno Združeno kraljestvo, ali iz Irske, kolikor se določbe 1. člena tega protokola uporabljajo za Irsko.

III-130. in III-265. člen Ustave, katera koli druga njena določba ali kateri koli ukrep, sprejet na njeni podlagi, v ničemer ne vplivajo na pravico drugih držav članic, da uvedejo ali izvajajo takšne kontrole.

4. ČLEN

Ta protokol se prav tako uporablja za akte, ki v skladu s IV-438. členom Ustave ostanejo v veljavi.

19. PROTOKOL
O STALIŠČU ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN IRSKE
GLEDE POLITIK MEJNIH KONTROL,
AZILA IN PRISELJEVANJA
TER PRAVOSODNEGA SODELOVANJA
V CIVILNIH ZADEVAH IN POLICIJSKEGA SODELOVANJA

VISOKE POGODBENICE SO SE –

Z ŽELJO, da bi uredile nekatera vprašanja glede Združenega kraljestva in Irske,

OB UPOŠTEVANJU Protokola o uporabi nekaterih vidikov III-130. člena Ustave za Združeno kraljestvo in Irsko –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Ob upoštevanju 3. člena tega protokola Združeno kraljestvo in Irsko ne sodelujeta pri sprejemanju ukrepov Sveta, predlaganih v skladu z 2. ali 3. oddelkom IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave ali s III-260. členom Ustave, kolikor se ta člen nanaša na področja iz teh oddelkov ali na III-263. člen ali točko a) drugega odstavka III-275. člena Ustave. Soglasje članov Sveta, razen predstavnikov vlad Združenega kraljestva in Irske, je potrebno za tiste sklepe Sveta, ki morajo biti sprejeti soglasno.

Za namene tega člena je kvalificirana večina najmanj 55 % članov Sveta, ki predstavljajo udeležene države članice, ki imajo skupaj najmanj 65 % prebivalstva teh držav.

Manjšina, ki lahko prepreči sprejetje odločitev, mora vključevati najmanj minimalno število članov Sveta, ki predstavljajo več kot 35 % prebivalstva udeleženih držav članic, in dodatnega člana, sicer se šteje da je kvalificirana večina dosežena.

Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena, ko Svet ne odloča na predlog Komisije ali ministra za zunanje zadeve Unije, je zahtevana kvalificirana večina najmanj 72% članov Sveta, ki predstavljajo udeležene države članice, ki imajo skupaj najmanj 65% prebivalstva teh držav.

2. ČLEN

Na podlagi prejšnjega člena in ob upoštevanju 3., 4. in 6. člena tega protokola za Združeno kraljestvo ali Irsko niso zavezujoče niti se za njiju ne uporabljajo določbe 2. ali 3. oddelka IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave ali III-260. člena Ustave, kolikor se ta člen nanaša na področja iz teh oddelkov, ali III-263. člena ali točke a) drugega odstavka III-275. člena Ustave, ukrepi, sprejeti na podlagi teh oddelkov ali členov, pa tudi nobena določba katerega koli mednarodnega sporazuma, ki ga je Unija sklenila na podlagi teh oddelkov ali členov, niti odločbe Sodišča Evropske unije glede razlage takih določb ali ukrepov. Te določbe, ukrepi ali odločbe v ničemer ne vplivajo na pristojnosti, pravice in obveznosti teh držav. Te določbe, ukrepi ali odločbe, kolikor se uporabljajo za Združeno kraljestvo ali Irsko, v ničemer ne vplivajo na pravni red Skupnosti ali pravni red Unije, niti niso sestavni del prava Unije.

3. ČLEN

(1) Združeno kraljestvo ali Irska lahko Svet v treh mesecih po predložitvi predloga Svetu na podlagi 2. ali 3. oddelka IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave ali predloga ali pobude na podlagi III-263. člena ali točke a) drugega odstavka III-275. člena Ustave uradno pisno obvesti, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi predlaganega ukrepa, kar se ji nato dovoli. Soglasje članov Sveta, razen tistih članov, ki takega uradnega obvestila niso predložili, je potrebno za tiste akte Sveta, ki morajo biti sprejeti soglasno. Ukrepi, sprejeti na podlagi tega odstavka, je zavezujoč za vse države članice, ki so sodelovale pri njegovem sprejetju. Z Evropskimi uredbami ali sklepi, sprejetimi na podlagi III-260. člena Ustave, se določi pogoje za udeležbo Združenega kraljestva in Irske pri ocenjevanju v zvezi s področji, ki jih ureja 2. ali 3. oddelek IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave.

Za namene tega člena je kvalificirana večina najmanj 55 % članov Sveta, ki predstavljajo udeležene države članice, ki imajo skupaj najmanj 65 % prebivalstva teh držav.

Manjšina, ki lahko prepreči sprejetje odločitev, mora vključevati najmanj minimalno število članov Sveta, ki predstavljajo več kot 35 % prebivalstva udeleženih držav članic, in dodatnega člana, sicer se šteje da je kvalificirana večina dosežena.

Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena, ko Svet ne odloča na predlog Komisije, je zahtevana kvalificirana večina najmanj 72% članov Sveta, ki predstavljajo udeležene države članice, ki imajo skupaj najmanj 65% prebivalstva teh držav.

(2) Če ukrepa iz prejšnjega odstavka ni mogoče sprejeti z udeležbo Združenega kraljestva ali Irske v razumnem roku, lahko Svet tak ukrep sprejme v skladu s 1. členom tega protokola brez udeležbe Združenega kraljestva ali Irske. V tem primeru se uporabi prejšnji člen.

4. ČLEN

Združeno kraljestvo ali Irska lahko kadar koli po sprejetju ukrepa na podlagi 2. ali 3. oddelka IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave ali III-263. člena ali točke a) drugega odstavka III-275. člena Ustave uradno obvesti Svet in Komisijo o svoji nameri, da želi sprejeti ta ukrep. V tem primeru se smiselno uporabi postopek iz prvega odstavka III-420. člena Ustave.

5. ČLEN

Država članica, ki je ne zavezuje ukrep, sprejet na podlagi 2. ali 3. oddelka IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave ali III-263. člena ali točke a) drugega odstavka III-275. člena Ustave ne nosi nobenih finančnih posledic tega ukrepa razen stroškov, ki nastanejo za poslovanje institucij, razen če vsi člani Sveta po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno ne odločijo drugače.

6. ČLEN

V primerih iz tega protokola, kjer Združeno kraljestvo ali Irsko zavezuje ukrep, sprejet na podlagi 2. ali 3. oddelka IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave ali III-260. člena Ustave, kolikor se ta člen nanaša na področja iz teh oddelkov, ali III-263. člena ali točke a) drugega odstavka III-275. člena Ustave se v zvezi s tem ukrepom za to državo uporabljajo ustrezne določbe Ustave.

7. ČLEN

Na Protokol o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije, ne vplivata 3. in 4. člen tega protokola.

8. ČLEN

Irška lahko uradno pisno obvesti Svet o svoji želji, da zanjo ta protokol ne bi več veljal. V tem primeru se za Irsko prenehajo uporabljati te določbe.

20. PROTOKOL
O STALIŠČU DANSKE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB SKLICEVANJU na sklep voditeljev držav ali vlad, ki so se sestali v okviru Evropskega sveta v Edinburghu dne 12. decembra 1992, o nekaterih problemih, ki jih je Danska izpostavila glede Pogodbe o Evropski uniji,

OB UPOŠTEVANJU stališča Danske glede državljanstva, ekonomske in monetarne unije, obrambne politike ter pravosodja in notranjih zadev, zapisanega v sklepu iz Edinburgha,

OB ZAVEDANJU dejstva, da bo nadaljevanje pravnega režima, ki izhaja iz sklepa iz Edinburgha, v okviru Ustave občutno omejilo sodelovanje Danske na pomembnih področjih sodelovanja Unije in da je v interesu Unije, da zagotovi celovitost pravnega reda na območju svobode, varnosti in pravice,

V ŽELJI, da bi zato oblikovali pravni okvir, ki bo Danski omogočal sodelovanje pri sprejemanju ukrepov, predlaganih na podlagi IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave in ob pozdravljanju namere Danske, da kadar je mogoče izkoristi to možnost v skladu s svojimi ustavnimi določbami,

OB UPOŠTEVANJU, da Danska ne bo preprečevala drugim državam članicam nadaljnega razvoja njihovega sodelovanja glede ukrepov, ki niso zavezujoči za Dansko,

OB UPOŠTEVANJU Protokola o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki se priložijo k Ustavi:

I. DEL

1. ČLEN

Danska ne sodeluje pri sprejemanju ukrepov Sveta, predlaganih na podlagi IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave. Soglasje članov Sveta, razen predstavnika danske vlade, je potrebno za tiste sklepe Sveta, za katere je potrebno soglasje.

Za namene tega člena je kvalificirana večina najmanj 55% članov Sveta, ki predstavljajo udeležene države članice, ki imajo skupaj najmanj 65% prebivalstva teh držav.

Manjšina, ki lahko prepreči sprejetje odločitev, mora vključevati najmanj minimalno število članov Sveta, ki predstavljajo več kot 35 % prebivalstva udeleženih držav članic, in dodatnega člana, sicer se šteje, da je kvalificirana večina dosežena.

Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena, ko Svet ne odloča na predlog Komisije ali ministra za zunanje zadeve Unije, je zahtevana kvalificirana večina najmanj 72% članov Sveta, ki predstavljajo udeležene države članice, ki imajo skupaj najmanj 65% prebivalstva teh držav.

2. ČLEN

Določbe IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave, ukrepi, sprejeti v skladu s tem poglavjem, določbe mednarodnih sporazumov, ki jih je Unija sklenila na podlagi tega poglavja, pa tudi odločbe Sodišča Evropske unije glede razlage takih določb ali ukrepov za Dansko niso zavezujoči niti se v njej ne uporabljajo; te določbe, ukrepi ali odločbe v ničemer ne vplivajo na pristojnosti, pravice in obveznosti Danske. Te določbe, ukrepi ali odločbe, kolikor se uporabljajo za Dansko, v ničemer ne vplivajo na pravni red Skupnosti in Unije niti niso sestavni del prava Unije.

3. ČLEN

Danska ne nosi nobenih finančnih posledic ukrepov iz 1. člena tega protokola, razen stroškov, ki nastanejo za poslovanje institucij.

4. ČLEN

(1) Danska se v šestih mesecih po tem, ko je bil sprejet ukrep Sveta za nadgraditev schengenskega pravnega reda in, ki se nanašajo I. del tega protokola, odloči, ali bo ta ukrep prenesla v svoje nacionalno pravo. Če se odloči, da bo to storila, bo na podlagi tega ukrepa nastala mednarodnopravna obveznost med Dansko in državami članicami, ki jih ukrep zavezuje.

Če se Danska odloči, da ne bo uporabila takega ukrepa, države članice, ki jih ta ukrep zavezuje, in Danska preučijo, kateri ukrepi so ustrezni za sprejetje.

(2) Danska glede schengenskega pravnega reda ohrani pravice in obveznosti, kakor so obstajale pred začetkom veljavnosti Pogodbe o Ustavi za Evropo.

II. DEL

5. ČLEN

Glede ukrepov, ki jih je sprejel Svet na podlagi I-41. člena, prvega odstavka III-295. člena in III-309. do III-313. člena Ustave, Danska ne sodeluje pri pripravi in izvajanju odločitev in ukrepov Unije, ki zadevajo obrambo. Zato Danska ne sodeluje pri njihovem sprejetju. Danska ne bo nasprotovala drugim državam članicam, da še naprej razvijajo njihovo sodelovanje na tem področju. Danska ni zavezana prispevati k financiranju odhodkov, ki nastanejo pri poslovanju zaradi takšnih ukrepov, in tudi ni zavezana Uniji dajati na razpolago svoje vojaške zmogljivosti.

Soglasje članov Sveta, razen predstavnika danske vlade, je potrebno za tiste sklepe Sveta, za katere je potrebno soglasje.

Za namene tega člena je kvalificirana večina najmanj 55 % članov Sveta, ki predstavljajo udeležene države članice, ki imajo skupaj najmanj 65 % prebivalstva teh držav.

Manjšina, ki lahko prepreči sprejetje odločitev, mora vključevati najmanj minimalno število članov Sveta, ki predstavljajo več kot 35 % prebivalstva udeleženih držav članic, in dodatnega člana, sicer se šteje, da je kvalificirana večina dosežena.

Ne glede na tretji in četrti odstavek tega člena, ko Svet ne odloča na predlog Komisije ali ministra za zunanje zadeve Unije, je zahtevana kvalificirana večina najmanj 72% članov Sveta, ki predstavljajo udeležene države članice, ki imajo skupaj najmanj 65% prebivalstva teh držav.

III. DEL

6. ČLEN

Ta protokol se nanaša tudi na ukrepe, ki ostanejo v veljavi v skladu s IV-438. členom Ustave in ki je bil vsebovan v Protokolu o stališču Danske, priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, pred začetkom veljavnosti Pogodbe o Ustavi za Evropo.

7. ČLEN

1., 2. in 3. člen tega protokola se ne uporabljajo za ukrepe, ki določajo tretje države, katerih državljani morajo imeti ob prehodu zunanjih meja držav članic vizum, ali za ukrepe glede enotne oblike vizumov.

IV. DEL

8. ČLEN

Danska lahko v skladu s svojimi ustavnimi določbami kadar koli obvesti druge države članice, da ne želi več v celoti ali delno uporabljati tega protokola. V tem primeru bo Danska v celoti uporabila vse ustrezne veljavne ukrepe, ki so bili sprejeti v okviru Unije.

9. ČLEN

- (1) Danska lahko kadarkoli in ne glede na prejšnji člen v skladu s svojimi ustavnimi določbami uradno obvesti druge države članice da, z veljavnostjo od prvega dne v mesecu po uradnem obvestilu, določbe I. dela tega protokola sestavljajo prilogo. V takem primeru se 5. do 9. členi tega protokola ustrezno preštevilčijo.
- (2) Šest mesecev po datumu začetka veljavnosti uradnega obvestila iz prejšnjega odstavka celoten schengenski pravni red in ukrepi, ki so bili sprejeti kot nadgrajevanje tega pravnega reda, ki so bili do takrat zavezujoči za Dansko kot mednarodnopravna obveznost, postanejo del prava Unije.

1. ČLEN

V skladu s 3. členom te priloge, Danska ne sodeluje pri sprejemanju ukrepov Sveta, predlaganih na podlagi IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave. Soglasje članov Sveta, razen predstavnika danske vlade, je potrebno za tiste sklepe Sveta, ki je potrebno za sprejetje soglasja.

Za namene tega člena je kvalificirana večina najmanj 55% članov Sveta, ki predstavljajo udeležene države članice, ki imajo skupaj najmanj 65% prebivalstva teh držav.

Manjšina, ki lahko prepreči sprejetje odločitev, mora vključevati najmanj minimalno število članov Sveta, ki predstavljajo več kot 35 % prebivalstva udeleženih držav članic, in dodatnega člana, sicer se šteje, da je kvalificirana večina dosežena.

Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena, ko Svet ne odloča na predlog Komisije, je zahtevana kvalificirana večina najmanj 72% članov Sveta, ki predstavljajo udeležene države članice, ki imajo skupaj najmanj 65% prebivalstva teh držav.

2. ČLEN

Na podlagi 1. člena in ob upoštevanju 3., 4. in 6. člen te priloge, za Dansko niso zavezujoče niti se zanjo ne uporabljajo določbe in ukrepi, sprejeti na podlagi IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave, določbe mednarodnih sporazumov, ki jih je Unija sklenila na podlagi navedenega poglavja, pa tudi odločbe Sodišča Evropske unije glede razlage takih določb ali ukrepov. Te določbe, ukrepi ali odločbe v ničemer ne vplivajo na pristojnosti, pravice in obveznosti Danske; prav tako te določbe, ukrepi ali odločbe, kolikor se uporabljajo za Dansko, v ničemer ne vplivajo na pravni red Skupnosti in Unije niti niso sestavni del prava Unije.

3. ČLEN

- (1) Danska lahko v treh mesecih po predstavitvi predloga ali pobude Svetu na podlagi IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave pisno uradno obvesti predsednika Sveta, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi predlaganega ukrepa, kar se ji nato tudi dovoli.
- (2) Če ob sodelovanju Danske ukrepa iz prejšnjega odstavka ni mogoče sprejeti v razumnem roku, lahko Svet sprejme ukrep iz prejšnjega odstavka v skladu s 1. členom te priloge brez sodelovanja Danske. V takem primeru se uporabi prejšnji člen.

4. ČLEN

Danska lahko kadarkoli po sprejetju ukrepa, na podlagi IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave, uradno obvesti Svet in Komisijo o svoji nameri, da želi sprejeti ta ukrep. V tem primeru se smiselno uporabi postopek iz prvega odstavka III-420. člena Ustave.

5. ČLEN

(1) Uradno obvestilo iz prejšnjega člena se predloži najpozneje šest mesecev po končnem sprejetju ukrepa o razvoju schengenskega pravnega reda.

Če Danska uradnega obvestila glede ukrepa, ki nadgrajuje schengenski pravni red, ne predloži v skladu s 3. in 4. členom te priloge, države članice, za katere je tak ukrep zavezujoč, in Danska, proučile ukrepe, ki jih je treba sprejeti.

(2) Uradno obvestilo na podlagi 3. in 4. člena te priloge, ki se nanaša na ukrepe o razvoju schengenskega pravnega reda, se šteje za nepreklicno uradno obvestilo na podlagi 3. člena te priloge glede na vse druge predloge ali pobude, namenjene za nadgradnjo tega ukrepa, kolikor tak predlog ali pobuda nadgrajuje schengenski pravni red.

6. ČLEN

Če je za Dansko v primerih, naštetih v tem delu, ukrep, ki ga je Svet sprejel na podlagi IV. poglavja III. naslova III. dela , zavezujoč, se ustrezne določbe Ustave uporabljajo za Dansko v zvezi z zadevnim ukrepom.

7. ČLEN

Če za Dansko ukrep, sprejet na podlagi IV. poglavja III. naslova III. dela Ustave, ni zavezujoč, ne nosi nobenih finančnih posledic tega ukrepa, razen stroškov, ki nastanejo za poslovanje institucij, razen če Svet soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom, ne odloči drugače.

21. PROTOKOL
O ZUNANJIH ODNOSIH DRŽAV ČLANIC
GLEDE PREHODA
ZUNANJIH MEJA

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB UPOŠTEVANJU potrebe držav članic, da zagotovijo učinkovito kontrolo na svojih zunanjih mejah, kadar je to primerno, v sodelovanju s tretjimi državami –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo:

EDINI ČLEN

Določbe o ukrepih glede prehoda zunanjih meja iz točke b) drugega odstavka III-265. člena Ustave, ne vplivajo na pristojnost držav članic, da se s tretjimi državami pogaja ali z njimi sklepa sporazume, kolikor so ti sporazumi v skladu s pravom Unije in drugimi ustreznimi mednarodnimi sporazumi.

22. PROTOKOL
O AZILU
ZA DRŽAVLJANE DRŽAV ČLANIC

VISOKE POGODBENICE SO SE –

GLEDE NA TO, da Unija v skladu s prvim odstavkom I-9. člena Ustave priznava pravice, svoboščine in načela, opredeljena v Listini o temeljnih pravicah;

KER so, v skladu s tretjim odstavkom I-9. člena Ustave, temeljne pravice, kakršne zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot splošna načela sestavni del prava Unije;

KER je Sodišče Evropske unije pristojno za zagotovitev tega, da Unija pri razlagi in uporabi prvega in tretjega odstavka I-9. člena Ustave upošteva pravo;

KER mora v skladu s I-58. členom Ustave vsaka evropska država ob vložitvi prošnje za članstvo v Uniji upoštevati vrednote, navedene v I-2. členu Ustave;

OB UPOŠTEVANJU tega, da I-59. člen Ustave vzpostavlja mehanizem za mirovanje nekaterih pravic, če država članica huje in vztrajno krši te vrednote;

OB SKLICEVANJU na poseben status in varstvo, ki ju uživa vsak državljan države članice kakor tudi državljan Unije in ki ju zagotavljajo države članice v skladu z določbami II. naslova I. dela in II. naslova III. dela Ustave;

OB UPOŠTEVANJU, da Ustava vzpostavlja območje brez notranjih meja in vsakemu državljanu Unije zagotavlja pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic;

V ŽELJI preprečiti, da bi se institut azila uporabljal za drugačne namene, kakor je bilo predvideno;

KER ta protokol upošteva namen in cilje Ženevske konvencije z dne 28. julija 1951 o statusu beguncev –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo:

EDINI ČLEN

Zaradi ravni varstva temeljnih pravic in svoboščin v državah članicah Evropske unije se države članice za vse pravne in praktične namene glede azilnih zadev med seboj obravnavajo kot varne države izvora. Zato se lahko vsaka prošnja za azil, ki jo vloži državljan ene od držav članic, v drugi državi članici upošteva ali sprejme v postopek le v naslednjih primerih:

- a) če država članica, katere državljan je prosilec, uporabi določbe 15. člena Evropske Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter sprejme ukrepe, na podlagi katerih obveznosti iz te konvencije na njenem ozemlju ne veljajo;

- b) če je bil sprožen postopek iz prvega in drugega odstavka I-59. člena Ustave in dokler Svet ali, kjer je to primerno, Evropski Svet o tem ne sprejme evropskega sklepa glede države članice, katere državljan je prosilec;
- c) če je Svet sprejel evropski sklep v skladu s prvim odstavkom I-59. člena Ustave glede države članice, katere državljan je prosilec ali če je Evropski svet sprejel evropski sklep v skladu z drugim odstavkom I-59. člena Ustave glede države članice, katere državljan je prosilec;
- d) če država članica sprejme enostranski sklep glede prošnje državljana druge države članice; v takšnem primeru se nemudoma obvesti Svet; pri obravnavanju prošnje se izhaja iz domneve, da je očitno neutemeljena, ne da bi pri tem kakor koli in ne glede na primer vplivali na pristojnost odločanja države članice.

23. PROTOKOL
O STALNEM STRUKTURNEM SODELOVANJU,
VZPOSTAVLJENIM NA PODLAGI ŠESTEGA ODSTAVKA I-41. ČLENA IN III-312. ČLENA
USTAVE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB UPOŠTEVANJU šestega odstavka I-41. člena in III-312. člena Ustave,

OB SKLICEVANJU na dejstvo, da Unija uresničuje skupno zunanjo in varnostno politiko na podlagi doseženega pri vse bolj usklajenem delovanju držav članic,

OB SKLICEVANJU na dejstvo, da je skupna varnostna in obrambna politika sestavni del skupne zunanje in varnostne politike; da Unija z njo dobiva operativne zmogljivosti, oprte na civilna in vojaška sredstva; da Unija lahko ta sredstva uporabi zunaj Unije v okviru nalog iz III-309. člena Ustave za ohranjanje miru, preprečevanje sporov in krepitev mednarodne varnosti v skladu z načeli Ustanovne listine Združenih narodov; da je k izvajanju nalog treba pristopiti z uporabo zmogljivosti, ki jih zagotovijo države članice v skladu z načelom "enovitosti sil",

OB SKLICEVANJU na dejstvo, da skupna varnostna in obrambna politika ne vpliva na posebno naravo varnostne in obrambne politike določenih držav članic,

OB SKLICEVANJU na dejstvo, da skupna varnostna in obrambna politika Unije upošteva obveznosti iz Severnoatlantske pogodbe tistih držav članic, ki vidijo uresničevanje svoje skupne obrambe v Organizaciji Severnoatlantske pogodbe, ki je še naprej temelj skupne obrambe njenih članic ter je združljiva s skupno varnostno in obrambno politiko, vzpostavljeno v tem okviru,

V PREPRIČANJU, da bo odločnejša vloga Unije v varnostnih in obrambnih zadevah prispevala k vitalnosti prenovljenega Atlantskega zavezništva v skladu z dogovorom, znanim kot "Berlin plus",

ODLOČENE poskrbeti za to, da bo Unija sposobna v celoti prevzemati odgovornosti v mednarodni skupnosti,

Z UGOTOVITVIJO, da Organizacija Združenih narodov lahko zahteva pomoč Unije pri nujnem izvajanju nalog na podlagi VI in VII. poglavja Ustanovne listine Združenih narodov,

Z UGOTOVITVIJO, da bo krepitev skupne varnostne in obrambne politike od držav članic terjala prizadevanja na področju zmogljivosti,

ZAVEDAJOČ SE, da začetek nove stopnje v razvoju skupne varnostne in obrambne politike predpostavlja odločne napore zadevnih držav članic,

OB SKLICEVANJU na pomen polne vključenosti ministra za zunanje zadeve Unije v dejavnosti, povezane s stalnim strukturnim sodelovanjem –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki se priložijo k Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Stalno strukturno sodelovanje iz šestega odstavka I-41. člena Ustave je odprto vsaki državi članici, ki se zaveže od dneva začetka veljavnosti Pogodbe o Ustavi za Evropo:

- a) bolj intenzivno razvijati lastne obrambne sposobnosti z razvojem nacionalnih prispevkov in sodelovanja, kjer je to primerno, v večnacionalnih silah, v glavnih evropskih programih za opremo in v dejavnosti Agencije za področje razvoja obrambnih zmogljivosti, raziskav, nabave in oborožitve (Evropska obrambna agencija), in
- b) da bo najpozneje do 2007 sposobna zagotoviti, na nacionalni ravni ali kot sestavni del večnacionalnih skupin sil, namenske bojne enote za načrtovane naloge, strukturirane na taktični ravni kot taktične grupacije, s podpornimi elementi, vključno s transportom in logistiko, ki bodo v roku 5 do 30 dni sposobne izvesti naloge iz III-309. člena Ustave, predvsem kot odgovor na zahteve Organizacije Združenih narodov, in ki bodo oskrbovane za začetno obdobje 30 dni, ki se ga lahko podaljša na najmanj 120 dni.

2. ČLEN

Za dosego ciljev iz prejšnjega člena, se države članice, ki sodelujejo v stalnem strukturnem sodelovanju, zavežejo, da bodo:

- a) sodelovale od začetka veljavnosti Pogodbe o Ustavi za Evropo, da bi dosegle odobrene cilje glede višine investicijskih odhodkov za obrambno opremo, in te cilje redno preverjale v luči varnostnega okolja in mednarodnih obveznosti Unije;

- b) med seboj, kolikor je mogoče, prilagodile svoje obrambne sisteme, zlasti z usklajevanjem ugotavljanja vojaških potreb, združevanjem in morebitnim specializiranjem svojih obrambnih sredstev in zmogljivosti ter spodbujanjem sodelovanja na področjih usposabljanja in logistike;
- c) sprejele konkretne ukrepe za spodbujanje razpoložljivosti, medobratovalnosti, prožnosti in sposobnosti razmeščanja sil, zlasti z oblikovanjem skupnih ciljev glede uporabe sil, vključno z možnim pregledom nacionalnih postopkov odločanja;
- d) sodelovale, da bi zagotovile sprejem potrebnih ukrepov, vključno z večdržavnim pristopom, in ne glede na delovanje v okviru Organizacije Severnoatlantske pogodbe, za nadomestitev primanjkljaja, zaznanega v okviru "Mehanizma razvoja zmogljivosti";
- e) sodelovale, kjer je to primerno, pri razvoju večjih skupnih ali evropskih programov za opremo v okviru Evropske obrambne agencije.

3. ČLEN

Evropska obrambna agencija prispeva k redni oceni prispevkov sodelujočih držav članic glede zmogljivosti, predvsem prispevkov v skladu z merili, ki jih je potrebno vzpostaviti med drugim na podlagi prejšnjega člena, in o tem poroča vsaj enkrat letno. Ocena lahko služi kot podlaga za priporočila in evropske sklepe Sveta, sprejete v skladu s III-312. členom Ustave.

24. PROTOKOL
O DRUGEM ODSTAVKU I-41. ČLENA USTAVE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB ZAVEDANJU potrebe po izvajanju določb drugega odstavka I-41. člena Ustave v polnem obsegu,

OB ZAVEDANJU, da politika Unije v skladu z drugim odstavkom I-41. člena Ustave ne vpliva na posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic in upošteva obveznosti iz Severnoatlantske pogodbe tistih držav članic, ki vidijo uresničevanje svoje skupne obrambe v Organizaciji Severnoatlantske pogodbe, ter da je združljiva s skupno varnostno in obrambno politiko, vzpostavljeno v tem okviru –

DOGOVORILE o naslednji določbi, ki je priložena Pogodbi o Ustavi za Evropo:

EDINI ČLEN

Unija skupaj z Zahodnoevropsko unijo pripravi ureditev za okrepljeno sodelovanje med njima.

25. PROTOKOL
O UVOZU NAFTNIH PROIZVODOV,
RAFINIRANIH NA NIZOZEMSKIH ANTILIH,
V EVROPSKO UNIJO

VISOKE POGODBENICE SO SE –

V ŽELJI, da bi podrobneje določile ureditev blagovne menjave, ki se uporablja za uvoz naftnih proizvodov, rafiniranih na Nizozemskih Antilih, v Unijo –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Ta protokol se uporablja za naftne proizvode po tarifnih številkah 27.10, 27.11, 27.12 (parafin in vosek iz nafte), ex 27.13 (parafinski odpadki) in 27.14 (vosek iz bituminoznih materialov) kombinirane nomenklature, uvoženih za potrošnjo v državah članicah.

2. ČLEN

Države članice se obvezujejo, da bodo za naftne proizvode, rafinirane na Nizozemskih Antilih, odobrile carinske ugodnosti, ki izhajajo iz pridružitve Nizozemskih Antilov k Uniji pod pogoji, predvidenimi s tem protokolom. Te določbe veljajo ne glede na to, kakšne predpise so prvotno uporabljale države članice.

3. ČLEN

- (1) Če Komisija na zahtevo države članice ali na lastno pobudo ugotovi, da uvoz naftnih proizvodov, rafiniranih na Nizozemskih Antilih, v Unijo v skladu z ureditvijo iz prejšnjega člena povzroča dejanske težave na trgu ene ali več držav članic, sprejme evropski sklep, v katerem odloči, da zadevne države uvedejo, povečajo ali ponovno uvedejo carine, ki veljajo za ta uvoz v takem obsegu in za obdobje, potrebno za soočenje s temi razmerami. Stopnje tako uvedenih, povečanih ali ponovno uvedenih carin ne smejo presegati carin, ki se uporabljajo za iste proizvode za tretje države.
- (2) Določbe iz prejšnjega odstavka se lahko uporabljajo v vseh primerih, ko uvoz naftnih proizvodov, rafiniranih na Nizozemskih Antilih, v Unijo doseže dva milijona ton letno.
- (3) Svet je obveščen o evropskih sklepih, ki jih sprejme Komisija v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, in o zavrnitvi zahtev posamezne države članice. Svet lahko o njih razpravlja na zahtevo države članice, prevzame odgovornosti in kadar koli sprejme evropski sklep, s katerim jih spremeni ali ponovno uvede.

4. ČLEN

(1) Če država članica oceni, da uvoz naftnih proizvodov, rafiniranih na Nizozemskih Antilih, ki se izvaja neposredno ali prek druge države članice v skladu z ureditvijo iz 2. člena tega protokola, povzroča dejanske težave na njenem trgu in da je za soočenje z njimi nujno takojšnje ukrepanje, lahko samostojno odloči, da za ta uvoz uvede carine, katerih stopnja ne sme presegati carin, ki se uporabljajo za iste proizvode za tretje države. O tej odločitvi obvesti Komisijo, ki v enem mesecu sprejme evropski sklep, v katerem odloči, ali lahko država te ukrepe ohrani, ali jih mora spremeniti ali odpraviti. Za takšno odločitev Komisije se uporablja tretji odstavek prejšnjega člena.

(2) Če uvoz naftnih proizvodov, rafiniranih na Nizozemskih Antilih, ki se izvaja neposredno ali prek druge države članice v skladu z ureditvijo iz 2. člena tega protokola v eno ali več držav članic, v enem koledarskem letu presega količine, navedene v prilogi tega protokola, velja, da so ukrepi, ki jih v skladu s prejšnjim odstavkom morebiti sprejmejo ta ali te države članice za tekoče leto, zakoniti. Potem, ko se prepriča, da so bile predvidene količine dosežene, Komisija sprejete ukrepe sprejme v vednost. V tem primeru druge države o tem ne obvestijo Sveta.

5. ČLEN

Če se Unija odloči uvesti količinske omejitve za uvoz naftnih proizvodov katerega koli porekla, se te omejitve lahko enako uporabljajo tudi za uvoz teh proizvodov, ki izvirajo z Nizozemskih Antilov. V tem primeru se Nizozemskim Antilom zagotovi preferencialna obravnava glede na tretje države.

6. ČLEN

- (1) Svet lahko po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo soglasno revidira 2. do 5. člen tega protokola ob sprejetju skupne definicije izvora za naftne proizvode s poreklom iz tretjih in pridruženih držav ali ob sprejetju sklepov v okviru skupne trgovinske politike za zadevne proizvode ali ob oblikovanju skupne energetske politike.
- (2) Vendar je treba ob taki reviziji za Nizozemske Antile v vsakem primeru ohraniti prednosti enakovrednega obsega v ustrezni obliki in za količino najmanj dveh milijonov in pol ton naftnih proizvodov.
- (3) Obveznosti Unije glede prednosti enakovrednega obsega iz prejšnjega odstavka se po potrebi lahko razporedijo po državah, ob upoštevanju količin, navedenih v prilogi tega protokola.

7. ČLEN

Komisijo se zaradi izvajanja tega protokola zadalži, da spremlja razvoj uvoza naftnih proizvodov, rafiniranih na Nizozemskih Antilih, v države članice. Države članice v skladu z upravnim postopkom, ki ga priporoči Komisija, sporočijo vse koristne informacije Komisiji, ki zagotovi njihovo razširjanje.

PRILOGA

Za izvajanje drugega odstavka 4. člena tega protokola so visoke pogodbenice sklenile, da se količina 2 milijona ton antilskih naftnih proizvodov razdeli med države članice na naslednji način:

Nemčija	625 000 ton
Belgijsko-luksemburška ekonomska unija	200 000 ton
Francija	75 000 ton
Italija	100 000 ton
Nizozemska	1 000 000 ton

26. PROTOKOL
O PRIDOBITVI NEPREMIČNIN
NA DANSKEM

VISOKE POGODBENICE SO SE –

Z ŽELJO urediti nekatere posebne probleme, ki se nanašajo na Dansko –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o Ustavi za Evropo:

EDINI ČLEN

Ne glede na določbe Ustave lahko Danska ohrani obstoječo zakonodajo o pridobitvi sekundarnih prebivališč.

27. PROTOKOL
O SISTEMU JAVNE RADIOTELEVIZIJE
V DRŽAVAH ČLANICAH

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB UPOŠTEVANJU neposredne povezanosti sistema javne radiotelevizije v državah članicah z demokratičnimi, socialnimi in kulturnimi potrebami vsake družbe in potrebo po ohranitvi medijske pluralnosti –

DOGOVORILE o naslednjih razlagalnih določbah, ki so priložene Pogodbi o Ustavi za Evropo:

EDINI ČLEN

Določbe Ustave ne vplivajo na pristojnost držav članic glede financiranja storitev javne radiotelevizije, če je takšno financiranje odobreno radiotelevizijskim zavodom za opravljanje javne službe, kakor jo naloži, opredeli in organizira vsaka država članica, in če ne vpliva na trgovinske pogoje in konkurenco v Uniji do te mere, da bi bilo to v nasprotju s skupnimi interesi, pri čemer je treba upoštevati zagotavljanje teh javnih storitev.

28. PROTOKOL
O III-214. ČLENU USTAVE

VISOKE POGODBENICE SO SE

DOGOVORILE o naslednji določbi, ki je priložena Pogodbi o Ustavi za Evropo:

EDINI ČLEN

V III-214. členu Ustave dodatki iz poklicnega sistema socialne varnosti niso plačila, če in kolikor se nanašajo na obdobja zaposlitve pred 17. majem 1990, razen pri delavcih ali tistih, ki omenjene dodatke zahtevajo in so pred tem datumom vložili tožbo ali sprožili enakovreden postopek po veljavnem nacionalnem pravu.

29. PROTOKOL
O EKONOMSKI, SOCIALNI IN TERITORIALNI POVEZANOSTI

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB UPOŠTEVANJU, da I-3. člen Ustave vključuje cilj spodbujati ekonomsko, socialno in teritorialno povezanost in solidarnost med državami članicami ter da je v točki c) drugega odstavka I-14. člena Ustave ekonomska, socialna in teritorialna povezanost naštetna med področji deljene pristojnosti Unije;

OB UPOŠTEVANJU, da vse določbe 3. oddelka III. poglavja III. dela Ustave o ekonomski, socialni in teritorialni povezanosti dajejo pravno podlago za utrditev in nadaljnji razvoj dejavnosti Unije na tem področju, in predvsem ustanovitev sklada;

OB SKLICEVANJU na to, da III-223. člen Ustave predvideva ustanovitev Kohezijskega sklada;

OB UGOTAVLJANJU, da Evropska investicijska banka posoja visoke in čedalje višje zneske v korist revnejših regij;

GLEDE NA željo po večji prožnosti ureditve za dodeljevanje sredstev iz strukturnih skladov;

GLEDE NA željo po določanju različnih ravni udeležbe Unije pri programih in projektih v nekaterih državah;

GLEDE NA predlog, da se pri sistemu virov lastnih sredstev bolj upošteva sorazmerna uspešnost držav članic –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo:

EDINI ČLEN

- (1) Države članice ponovno potrjujejo, da je spodbujanje ekonomske, socialne in teritorialne povezanosti bistvenega pomena za polni razvoj in trajen uspeh Unije.
- (2) Države članice ponovno potrjujejo svoje prepričanje, da bi morali strukturni skladi še naprej imeti pomembno vlogo pri doseganju ciljev Unije na področju povezanosti.
- (3) Države članice ponovno potrjujejo svoje prepričanje, da bi morala Evropska investicijska banka še naprej namenjati večino svojih sredstev za spodbujanje ekonomske, socialne in teritorialne povezanosti, in izjavljajo, da so pripravljene ponovno preučiti potrebe Evropske investicijske banke po kapitalu takoj, ko bo to za ta namen potrebno.
- (4) Države članice se strinjajo, da Kohezijski sklad zagotavlja finančne prispevke Unije za projekte na področju okolja in vseevropskih omrežij v tistih državah članicah z BNP na prebivalca, manjšim od 90 % povprečja Unije, ki imajo program za izpolnjevanje ekonomskih konvergenčnih meril iz III-184. člena Ustave.
- (5) Države članice izražajo svoj namen dopustiti večjo stopnjo prožnosti pri dodeljevanju sredstev iz strukturnih skladov za specifične potrebe, ki niso predvidene v sedanji ureditvi strukturnih skladov.

- (6) Države članice izražajo svojo pripravljenost določiti različne ravni udeležbe Unije pri programih in projektih strukturnih skladov, da bi se tako izognile prevelikemu naraščanju proračunskih odhodkov v manj uspešnih državah članicah.
- (7) Države članice priznavajo, da je treba redno spremljati napredek pri doseganju ekonomske, socialne in teritorialne povezanosti ter izražajo svojo pripravljenost preučiti vse potrebne ukrepe v tej zvezi.
- (8) Države članice izražajo svoj namen bolj upoštevati sposobnost posameznih držav članic, da prispevajo v sistem virov lastnih sredstev, in za manj uspešne države članice preučiti, kako popraviti nazadujoče elemente v sedanjem sistemu virov lastnih sredstev.

30. PROTOKOL
O POSEBNI UREDITVI ZA GRENLANDIJO

VISOKE POGODBENICE SO SE

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene k Pogodbi o Ustavi za Evropo:

EDINI ČLEN

- (1) Obravnava pri uvozu proizvodov grenlandskega porekla v Unijo, za katere velja skupna tržna ureditev za ribiške proizvode, ob upoštevanju mehanizmov skupne tržne ureditve vključuje oprostitev plačila carin in dajatev z enakim učinkom ter izključuje količinske omejitve ali ukrepe z enakim učinkom, če so možnosti dostopa do grenlandskih ribolovnih območij, priznane Uniji na podlagi sporazuma med Unijo in pristojnim organom za Grenlandijo, za Unijo zadovoljive.
- (2) Ukrepi v zvezi z uvoznim režimom za proizvode iz prejšnjega odstavka, se sprejmejo v skladu s postopki iz III-231. člena Ustave.

31. PROTOKOL
O ČLENU 40.3.3 IRSKE USTAVE

VISOKE POGODBENICE SO SE

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Ustavi za Evropo ter Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo:

EDINI ČLEN

Nobena določba Pogodbe o Ustavi za Evropo ali pogodb ali aktov, ki to pogodbo spreminjajo ali dopolnjujejo, ne vpliva na uporabo člena 40.30.3 irske ustave na Irskem.

32. PROTOKOL
O DRUGEM Odstavku I-9. Člena Ustave o pristopu
Unije k evropski konvenciji o varstvu
človekovih pravic in temeljnih svoboščin

VISOKE POGODBENICE SO SE

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki se priložijo Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

Sporazum o pristopu Unije k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju "Evropska konvencija") iz drugega odstavka I-9. člena Ustave vsebuje določbe za ohranitev posebnih značilnosti Unije in prava Unije, zlasti glede na:

- a) posebne ureditve za možnost sodelovanja Unije v nadzornih telesih Evropske konvencije;
- b) potrebne mehanizme za zagotavljanje, da so postopki s strani držav nečlanic in posamezne tožbe ustrezno naslovljeni bodisi zoper države članice in/ali Unijo.

2. ČLEN

Sporazum iz prejšnjega člena zagotovi, da pristop ne vpliva na pristojnosti Unije in njenih institucij. Sporazum mora zagotoviti, da nobena njegova določba ne vpliva na poseben položaj držav članic v odnosu do Evropske konvencije, zlasti v zvezi z njenimi protokoli, ukrepi, ki so jih sprejele države članice ne glede na na Evropsko konvencijo v skladu z njenim 15. členom, in na pridržke k Evropski konvenciji, ki so jih dale države članice v skladu z njenim 57. členom.

3. ČLEN

Nobena določba sporazuma iz 1. člena tega protokola, ne sme vplivati na drugi odstavek III-375. člena Ustave.

33. PROTOKOL
O AKTIH IN POGODBAH, KI SO DOPOLNILI ALI SPREMENILI
POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI IN
POGODBO O EVROPSKI UNIJI

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB UPOŠTEVANJU, da prvi odstavek IV-437. člena Ustave razveljavnja Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti in Pogodbo o Evropski uniji ter akte in pogodbe o njunih dopolnitvah ali spremembah,

OB UPOŠTEVANJU, da je treba pripraviti seznam aktov in pogodb iz prvega odstavka IV-437. člena Ustave,

OB UPOŠTEVANJU, da je treba vključiti vsebino določb člena 9(7) Amsterdamske pogodbe,

OB SKLICEVANJU na dejstvo, da Akt o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami z dne 20. septembra 1976 ostane v veljavi -

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene k Pogodbi o Ustavi za Evropo in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo:

1. ČLEN

(1) Razveljavijo se naslednji akti in pogodbe, ki so dopolnili ali spremenili Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti:

- a) Protokol z dne 8. aprila 1965 o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti, ki je priložen Pogodbi o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije (UL L št. 152, z dne 13. 7. 1967, str. 13);

- b) Pogodba z dne 22. aprila 1970, ki spreminja nekatere proračunske določbe pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti ter Pogodbe o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti (UL L št. 2, z dne 2. 1. 1971, str. 1);
  - c) Pogodba z dne 22. julija 1975, ki spreminja nekatere finančne določbe pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti ter Pogodbe o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti (UL L št. 359, z dne 31. 12. 1977, str. 4);
  - d) Pogodba z dne 10. julija 1975, ki spreminja nekatere določbe Protokola o Statutu Evropske investicijske banke (UL L št. 91, z dne 6. 4. 1978, str. 1);
  - e) Pogodba z dne 13. marca 1984, ki glede Grenlandije spreminja pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti (UL L št. 29, z dne 1. 2. 1985, str. 1);
  - f) Enotni evropski akt z dne 17. februarja 1986 in 28. februarja 1986 (UL L št. 169, z dne 29. 6. 1987, str. 1);
  - g) Akt z dne 25. marca 1993 o dopolnitvi Protokola o Statutu Evropske investicijske banke, ki pooblašča svet guvernerjev za ustanovitev Evropskega investicijskega sklada (UL L št. 173, z dne 7. 7. 1994, str. 14);
  - h) Sklep Sveta 2003/223/ES v sestavi voditeljev držav ali vlad z dne 21. marca 2003 o spremembi člena 10.2 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (UL L št. 83, z dne 1. 4. 2003, str. 66).
- (2) Amsterdamska pogodba z dne 2. oktobra 1997, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji, Pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti in nekatere z njimi povezane akte, se razveljavi (UL C št. 340, z dne 10. 11. 1997, str. 1).

(3) Pogodba iz Nice z dne 26. februarja 2001, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji, pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti in nekatere z njimi povezane akte, se razveljavi (UL C 80, 10. 3. 2001, str. 1).

2. ČLEN

(1) Ne glede na uporabo III-432. člena Ustave in člena 189 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo predstavniki vlad držav članic v medsebojnem soglasju sprejmejo predpise, ki so potrebni za ureditev nekaterih posebnih težav Velikega vojvodstva Luksemburg, nastalih z oblikovanjem enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti.

(2) Akt o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, priložen Sklepu Sveta 76/787/ESPJ, EGS, Euratom (UL L št. 278, z dne 8. 10. 1976, str. 1) ostane v veljavi v obliki, veljavni ob začetku veljavnosti Pogodbe o Ustavi za Evropo. Ta akt se zaradi uskladitve z Ustavo spremeni na naslednji način:

- a) člen 1(3) se črta;
- b) sprememba ne vpliva na slovensko besedilo;
- c) v členu 6(2) se črtajo besede "z dne 8. aprila 1965"; besedi "Evropskih skupnosti" se nadomestita z besedama "Evropske unije";
- d) v drugi alineji člena 7(1) se besede "Komisije Evropskih skupnosti" nadomestijo z besedama "Evropske komisije";

- e) v tretji alinei člena 7(1) se besede "Sodišča Evropskih skupnosti ali Sodišča prve stopnje" nadomestijo z besedami "Sodišča Evropske unije";
- f) v peti alinei člena 7(1) se besede "Računskega sodišča Evropskih skupnosti" nadomestijo z besedami "Računskega sodišča Evropske unije";
- g) v šesti alinei člena 7(1) se besede "varuha človekovih pravic Evropskih skupnosti" nadomestijo z besedami "evropskega varuha človekovih pravic";
- h) v sedmi alinei člena 7(1) se besede "Evropske gospodarske skupnosti in Evropske skupnosti za atomsko energijo" nadomestijo z besedama "Evropske unije";
- i) v deveti alinei člena 7(1) se besede "na podlagi Pogodb o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in Evropske skupnosti za atomsko energijo" nadomestijo z besedami "na podlagi Pogodbe o Ustavi za Evropo in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo"; beseda "Skupnosti" pa se nadomesti z besedo "Unije";
- j) v enajsti alinei člena 7(1) se besede "institucij Evropskih skupnosti ali z njimi povezanih specializiranih organov ali Evropske centralne banke" nadomestijo z besedami "organov, uradov in agencij Evropske unije";
- k) alinee člena 7(1) postanejo točke a) do k);
- l) v drugem pododstavku člena 7(2) alinei tega pododstavka postaneta točki a) in b);

- m) v drugem pododstavku člena 11(2) se beseda "Skupnosti" nadomesti z besedo "Uniji"; beseda "določi" se nadomesti z besedami "sprejme evropski sklep in določi"; besedi "prejšnjim pododstavkom" pa se nadomestita z besedama "prvim pododstavkom";
- n) v členu 11(3) se del stavka "brez poseganja v člen 139 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti" nadomesti z besedami "ne glede na III-336. člen Ustave";
- o) v členu 14 se besede "jih Svet na predlog" nadomesti z "Svet na pobudo", za besedo "sprejme" pa se doda naslednje besedilo "potrebne evropske uredbe ali sklepe".

34. PROTOKOL
O PREHODNIH DOLOČBAH V ZVEZI Z
INSTITUCIJAMI IN ORGANI UNIJE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

GLEDE NA TO, da je treba zaradi ureditve prehoda z Evropske unije, ustanovljene s Pogodbo o Evropski uniji in Evropski skupnosti na njuno naslednico Evropsko unijo, ustanovljeno s Pogodbo o Ustavi za Evropo, določiti prehodne določbe, ki se bodo uporabljale do začetka veljavnosti vseh določb Ustave in aktov, potrebnih za njihovo izvajanje –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Ustavi za Evropo in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo:

I. NASLOV

DOLOČBE O EVROPSKEM PARLAMENTU

1. ČLEN

(1) Evropski svet dovolj zgodaj pred volitvami v Evropski parlament 2009 v skladu z drugim pododstavkom prvega odstavka I-20. člena Ustave sprejme evropski sklep o sestavi Evropskega parlamenta.

(2) Med parlamentarnim mandatom 2004-2009 ustrezata sestava in število predstavnikov Evropskega parlamenta, izvoljenih v vsaki državi članici, sestavi in številu, ki obstajata na dan začetka veljavnosti Pogodbe o Ustavi za Evropo, pri čemer je število predstavnikov naslednje:

Belgija	24
Češka republika	24
Danska	14
Nemčija	99
Estonija	6
Grčija	24
Španija	54
Francija	78
Irska	13
Italija	78
Ciper	6
Latvija	9
Litva	13
Luksemburg	6
Madžarska	24
Malta	5
Nizozemska	27
Avstrija	18
Poljska	54
Portugalska	24
Slovenija	7
Slovaška	14
Finska	14
Švedska	19
Združeno kraljestvo	78

II. NASLOV

DOLOČBE O EVROPSKEM SVETU IN SVETU MINISTROV

2. ČLEN

(1) Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka I-25. člena Ustave o določitvi kvalificirane večine v Evropskem svetu in Svetu začnejo veljati 1. novembra 2009 po volitvah v Evropski parlament 2009, v skladu z drugim odstavkom I-20. člena Ustave.

(2) Ne glede na četrti odstavek I-25. člena Ustave, ostanejo v veljavi naslednje določbe do 31. oktobra 2009:

Za odločitve Evropskega sveta in Sveta, za katere je potrebna kvalificirana večina, se glasovi članov ponderirajo na naslednji način:

Belgija	12
Češka republika	12
Danska	7
Nemčija	29
Estonija	4
Grčija	12
Španija	27
Francija	29
Irska	7
Italija	29
Ciper	4
Latvija	4
Litva	7
Luksemburg	4
Madžarska	12
Malta	3
Nizozemska	13
Avstrija	10
Poljska	27
Portugalska	12
Slovenija	4
Slovaška	7
Finska	7
Švedska	10
Združeno kraljestvo	29

Za sprejetje odločitev je potrebnih najmanj 232 glasov za, ki predstavljajo večino članov, kadar Ustava določa, da morajo biti sprejete na predlog Komisije. V drugih primerih je za sprejetje odločitev potrebnih najmanj 232 glasov za, ki predstavljajo najmanj dve tretjini članov.

Član Evropskega sveta ali Sveta lahko zahteva, da se, kadar Evropski svet ali Svet sprejema akt s kvalificirano večino, preveri, ali države članice, ki tvorijo to kvalificirano večino, predstavljajo najmanj 62 % celotnega prebivalstva Unije. Če se izkaže, da temu ni tako, se akt ne sprejme.

(3) Ob vsakem nadaljnjem pristopu se prag iz prejšnjega odstavka izračuna tako, da se zagotovi, da prag kvalificirane večine, izražen z glasovi, ne presega tistega, ki izhaja iz preglednice v Izjavi o širitvi Evropske unije v Sklepni listini Konference, ki je sprejela Pogodbo iz Nice.

(4) Določbe naslednjih členov začnejo veljati 1. novembra 2009:

- tretji, četrti in peti pododstavek tretjega odstavka I-44. člena Ustave;
- drugi in tretji pododstavek petega odstavka I-59. člena Ustave
- drugi pododstavek četrtega odstavka I-60. člena Ustave
- tretji in četrti pododstavek četrtega odstavka III-179. člena Ustave
- tretji in četrti pododstavek šestega odstavka III-184. člena Ustave

- tretji in četrti pododstavek sedmega odstavka III-184. člena Ustave
- drugi in tretji pododstavek drugega odstavka III-194. člena Ustave
- drugi in tretji pododstavek tretjega odstavka III-196. člena Ustave
- drugi in tretji pododstavek četrtega odstavka III-197. člena Ustave
- tretji pododstavek drugega odstavka III-198. člena Ustave
- tretji in četrti pododstavek tretjega odstavka III-312. člena Ustave
- tretji in četrti pododstavek četrtega odstavka III-312. člena Ustave
- drugi, tretji in četrti odstavek 1. člena, in drugi, tretji in četrti pododstavek prvega odstavka 3. člena Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske glede politik mejnih kontrol, azila in priseljevanja ter pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah in policijskega sodelovanja
- drugi, tretji in četrti odstavek 1. člena in tretji, četrti in peti odstavek 5. člena Protokola o stališču Danske.

Do 31. oktobra 2009 se v primerih, ko vsi člani Sveta ne glasujejo, in sicer v primerih iz členov, naštetih v prejšnjem pododstavku, kvalificirana večina opredeli kot enak delež ponderiranih glasov in enak delež števila članov Sveta ter po potrebi enak odstotek prebivalstva zadevnih držav članic, kakor je določeno v drugem odstavku tega člena.

3. ČLEN

Do začetka veljavnosti evropskega sklepa iz sedmega odstavka I-24. člena Ustave se lahko Svet sestaja v sestavah, določenih v drugem in tretjem odstavku I-24. člena Ustave ter v drugih sestavah, katerih seznam se določi z evropskim sklepom Sveta za splošne zadeve, ki odloči z navadno večino.

III. NASLOV

DOLOČBE O KOMISIJI, VKLJUČNO Z MINISTROM ZA ZUNANJE ZADEVE UNIJE

4. ČLEN

Člani Komisije, ki opravljajo funkcijo na dan začetka veljavnosti Pogodbe o Ustavi za Evropo, še naprej opravljajo to funkcijo do izteka njihovega mandata. Vendar pa na dan imenovanja ministra za zunanje zadeve Unije, mandat člana, ki ima enako državljanstvo kot minister za zunanje zadeve Unije, preneha.

IV. NASLOV

DOLOČBE O GENERALNEM SEKRETARJU SVETA,
VISOKEM PREDSTAVNIKU ZA SKUPNO ZUNANJO IN VARNOSTNO POLITIKO
IN O NAMESTNIKU GENERALNEGA SEKRETARJA SVETA

5. ČLEN

Mandata generalnega sekretarja Sveta, visokega predstavnika za skupno zunanjo in varnostno politiko in namestnika generalnega sekretarja Sveta se iztečeta na dan začetka veljavnosti Pogodbe o Ustavi za Evropo. Svet imenuje generalnega sekretarja v skladu z drugim odstavkom III-344. člena Ustave.

V. NASLOV

DOLOČBE O POSVETOVALNIH ORGANIH

6. ČLEN

Do začetka veljavnosti evropskega sklepa iz III-386. člena Ustave je razdelitev članov Odbora regij naslednja:

Belgija	12
Češka republika	12
Danska	9
Nemčija	24
Estonija	7
Grčija	12
Španija	21
Francija	24
Irska	9
Italija	24
Ciper	6
Latvija	7
Litva	9
Luksemburg	6
Madžarska	12
Malta	5
Nizozemska	12
Avstrija	12

Poljska	21
Portugalska	12
Slovenija	7
Slovaška	9
Finska	9
Švedska	12
Združeno kraljestvo	24

7. ČLEN

Do začetka veljavnosti evropskega sklepa iz III-389. člena Ustave je razdelitev članov Ekonomsko-socialnega odbora naslednja:

Belgija	12
Češka republika	12
Danska	9
Nemčija	24
Estonija	7
Grčija	12
Španija	21
Francija	24
Irska	9
Italija	24
Ciper	6
Latvija	7
Litva	9

Luksemburg	6
Madžarska	12
Malta	5
Nizozemska	12
Avstrija	12
Poljska	21
Portugalska	12
Slovenija	7
Slovaška	9
Finska	9
Švedska	12
Združeno kraljestvo	24

35. PROTOKOL
O FINANČNIH POSLEDICAH IZTEKA POGODBE
O EVROPSKI SKUPNOSTI ZA PREMOG IN JEKLO
TER O RAZISKOVALNEM SKLADU ZA PREMOG IN JEKLO

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB SKLICEVANJU na to, da so bila vsa sredstva in obveznosti Evropske skupnosti za premog in jeklo, obstoječa na dan 23. julija 2002, prenesena na Evropsko skupnost 24. julija 2002.

OB UPOŠTEVANJU želje, da se ta sredstva uporabijo za raziskave v sektorjih, ki so povezani s premogovništvom in jeklarsko industrijo ter ob upoštevanju potrebe, da se v tej zvezi predvidijo nekateri posebni predpisi –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o Ustavi za Evropo:

1. ČLEN

(1) Neto vrednost sredstev in obveznosti Evropske skupnosti za premog in jeklo, prikazanih v bilanci stanja Evropske skupnosti za premog in jeklo z dne 23. julija 2002, se ob upoštevanju morebitnega povečanja ali zmanjšanja zaradi likvidacijskih postopkov obravnava kot sredstva Unije, namenjena za raziskave v sektorjih, povezanih s premogovništvom in jeklarsko industrijo, imenovana "Evropska skupnost za premog in jeklo v likvidaciji". Ob zaključku likvidacije se sredstva imenujejo "Sredstva Raziskovalnega sklada za premog in jeklo".

(2) Prihodki iz teh sredstev, imenovani "Raziskovalni sklad za premog in jeklo", se v skladu z določbami tega protokola in akti, sprejetimi na njegovi podlagi, uporabljajo izključno za raziskave v sektorjih, povezanih s premogovništvom in jeklarsko industrijo, ki potekajo zunaj raziskovalnega okvirnega programa.

2. ČLEN

- (1) Evropski zakon, ki ga sprejme Svet, določi vse potrebne ukrepe za izvajanje tega protokola, vključno z bistvenimi načeli. Svet odloča po pridobitvi odobritve Evropskega parlamenta.
- (2) Svet na predlog Komisije sprejme evropske uredbe ali sklepe, s katerimi določi večletne finančne smernice za upravljanje sredstev Raziskovalnega sklada za premog in jeklo ter tehnične smernice za raziskovalni program Raziskovalnega sklada za premog in jeklo. Svet odloča po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

3. ČLEN

Razen če ni v tem protokolu in aktih, sprejetih na njegovi podlagi, določeno drugače, se uporabljajo določbe Ustave.

36. PROTOKOL,
KI SPREMINJA POGODBO O USTANOVITVI
EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO

VISOKE POGODBENICE SO SE –

OB ZAVEDANJU potrebe, da morajo določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo ostati v polni veljavi,

V ŽELJI prilagoditi to pogodbo novim pravilom, ki jih je vzpostavila Pogodba o Ustavi za Evropo, zlasti na institucionalnem in finančnem področju –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Ustavi za Evropo in spreminjajo Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo na naslednji način:

1. ČLEN

Ta protokol spreminja Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljevanju Pogodba o ESAE) v različici, ki velja na dan začetka veljavnosti Pogodbe o Ustavi za Evropo.

Ne glede na določbe IV-437. člena Pogodbe o Ustavi za Evropo in ne glede na druge določbe tega protokola, se ohranijo pravni učinki sprememb Pogodbe o ESAE, opravljenih na podlagi pogodb in aktov, razveljavljenih v skladu s IV-347. členom Pogodbe o Ustavi za Evropo ter pravni učinki veljavnih aktov, sprejetih na podlagi Pogodbe o ESAE.

2. ČLEN

Naslov III Pogodbe o ESAE "Institucionalne določbe" se nadomesti z: "Institucionalne in finančne določbe".

3. ČLEN

Na začetku naslova III Pogodbe o ESAE se vstavi naslednje novo poglavje:

"POGLAVJE I

UPORABA NEKATERIH DOLOČB POGODBE O USTAVI ZA EVROPO

ČLEN 106 A

1. I-19. do I-29., I-31. do I-39. člen, I-49. in I-50. člen, I-53. do I-56., I-58. do I-60., III-330. do III- 372. člen, III-374. in III-375. člen, III-378. do III-381. člen, III-384. in III-385. člen, III-389. do III-392., III-395. do III-410., III-412. do III-415. člen, III-427., III-433., IV-439. in IV-443. člen Pogodbe o Ustavi za Evropo se uporabljajo za to pogodbo.
2. V okviru te pogodbe se sklicevanja na Unijo in Ustavo v določbah iz prejšnjega odstavka in določbah protokolov, priloženih Pogodbi o Ustavi za Evropo in tej pogodbi, štejejo za sklicevanja na Evropsko skupnost za atomsko energijo in to Pogodbo.

3. Določbe Pogodbe o Ustavi za Evropo ne vplivajo na določbe te pogodbe."

4. ČLEN

V naslovu III Pogodbe o ESAE se poglavja I, II in III preštevilčijo v II, III in IV.

5. ČLEN

(1) Člen 3, člani 107 do 132, člani 136 do 143, člani 146 do 156, člani 158 do 163, člani 165 do 170, člani 173, 173A in 175, člani 177 do 179a, člana 180b in 181, člani 183, 183A, 190 in 204 Pogodbe o ESAE se razveljavijo.

(2) Protokoli, predhodno priloženi Pogodbi o ESAE, se razveljavijo.

6. ČLEN

Naslov IV Pogodbe o ESAE "Finančne določbe" se nadomesti z naslovom: "Posebne finančne določbe".

7. ČLEN

- (1) V tretjem odstavku člena 38 in tretjem odstavku člena 82 Pogodbe o ESAE se sklicevanje na člena 141 in 142 nadomesti s sklicevanjem na III-360. člen oziroma III-361. člen Ustave.
- (2) V členu 171(2) in členu 176(3) Pogodbe o ESAE se sklicevanje na člen 183 nadomesti s sklicevanjem na III-412. člen Ustave.
- (3) V členu 172(4) Pogodbe o ESAE se sklicevanje na člen 177(5) nadomesti s sklicevanjem na III-404. člen Ustave.
- (4) V členih 38, 82, 96 in 98 Pogodbe o ESAE se beseda "direktiva" nadomesti z besedama "evropska uredba".
- (5) V Pogodbi o ESAE se beseda "odločba" nadomesti z besedama "evropski sklep", razen v členih 18, 20 in 23 ter prvem odstavku člena 53 ter v primerih, ko odločbo sprejme Sodišče Evropske unije.
- (6) V Pogodbi o ESAE se poimenovanje "Sodišče" nadomesti s poimenovanjem "Sodišče Evropske unije".

8. ČLEN

Člen 191 Pogodbe o ESAE se nadomesti z naslednjim besedilom:

"ČLEN 191

Skupnost uživa na ozemlju držav članic privilegije in imunitete, ki jih potrebuje za opravljanje svoje naloge, pod pogoji iz Protokola o privilegijih in imunitetah Evropske unije."

9. ČLEN

Člen 198 Pogodbe o ESAE se nadomesti z naslednjim besedilom:

"ČLEN 198

Razen, če ni določeno drugače, se določbe te pogodbe uporabljajo za evropska ozemlja držav članic in za neevropska ozemlja v njihovi pristojnosti.

Uporabljajo se tudi za evropska ozemlja, za katerih zunanje odnose je odgovorna država članica.

Določbe te pogodbe se uporabljajo za Ålandske otoke s posebno ureditvijo, ki je bila prvotno predvidena v pogodbi iz točke d) drugega odstavka IV-437. člena Pogodbe o Ustavi za Evropo in ki je bila vključena v Protokol k pogodbam in aktom o pristopu Kraljevine Danske, Irske in Združenega Kraljestva Velika Britanija in Severna Irska, Helenske republike, Kraljevine Španije in Portugalske republike ter Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske.

Ne glede na prvi, drugi in tretji odstavek tega člena velja naslednje:

- a) ta pogodba se ne uporablja za Ferske otoke in za Grenlandijo;
- b) ta pogodba se ne uporablja za suverene cone Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske na Cipru;
- c) ta pogodba se ne uporablja za tiste čezmorske dežele in ozemlja, ki imajo posebne odnose z Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske in ki niso vključena na seznam iz Priloge II k Pogodbi o Ustavi za Evropo;
- d) ta pogodba se uporablja za Kanalske otoke in otok Man le, kolikor je to potrebno za izvajanja ureditve, ki je za te otoke prvotno predvidena v pogodbi iz točke a) drugega odstavka IV-437. člena Pogodbe o Ustavi za Evropo in ki je bila vključena v Protokol k pogodbam in aktom o pristopu Kraljevine Danske, Irske in Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, Helenske republike, Kraljevine Španije in Portugalske republike ter Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske."

10. ČLEN

Člen 206 Pogodbe o ESAE se nadomesti z naslednjim besedilom:

"ČLEN 206

Skupnost lahko z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami sklepa sporazume o pridružitvi, ki vključujejo vzajemne pravice in obveznosti ter skupne ukrepe in posebne postopke.

Take sporazume sklene Svet soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

Kadar ti sporazumi zahtevajo spremembe te pogodbe, je treba te najprej sprejeti v skladu s postopkom iz IV-443. člena Pogodbe o Ustavi za Evropo."

11. ČLEN

V členu 225 Pogodbe o ESAE se drugi odstavek nadomesti z naslednjim besedilom:

"Enako verodostojna so besedila pogodbe v angleškem, češkem, danskem, estonskem, finskem, grškem, irskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, poljskem, portugalskem, slovaškem, slovenskem, španskem in švedskem jeziku."

12. ČLEN

Prihodki in odhodki Evropske skupnosti za atomsko energijo, razen prihodkov in odhodkov Agencije za oskrbo in skupnih podjetij, se prikažejo v proračunu Unije.

PRILOGE K
POGODBI O
USTAVI ZA EVROPO

SEZNAM
IZ III-226. ČLENA USTAVE

– 1 –	– 2 –
Številka Bruseljske nomenklature	Poimenovanje
POGLAVJE 1	Žive živali
POGLAVJE 2	Užitno meso in drobovina
POGLAVJE 3	Ribe, raki in mehkužci
POGLAVJE 4	Mleko in mlečni izdelki; ptičja jajca; naravni med
POGLAVJE 5	
05.04	Čreva, mehur in želodec živali (razen rib), celi ali v kosih
05.15	Proizvodi živalskega izvora, ki niso navedeni in ne zajeti na drugem mestu; mrtve živali iz 1. ali 3. poglavja, neuporabne za človeško prehrano

---

– 1 –	– 2 –
Številka Bruseljske nomenklature	Poimenovanje
POGLAVJE 6	Živo drevje in druge rastline; čebulice, korenine in podobno; rezano cvetje in okrasno listje
POGLAVJE 7	Užitne vrtnine, nekateri koreni in gomolji
POGLAVJE 8	Užitno sadje in oreščki; lupine agrumov ali dinj in lubenic
POGLAVJE 9	Kava, čaj in začimbe, razen maté čaja (št. 09.03)
POGLAVJE 10	Žita
POGLAVJE 11	Proizvodi mlinske industrije; slad in škrob; gluten; insulin;
POGLAVJE 12	Oljna semena in plodovi; razno zrnje, semena in plodovi; industrijske in zdravilne rastline; slama in krma
POGLAVJE 13	
ex. 13.03	Pektin

– 1 –

Številka
Bruseljske
nomenklature

– 2 –

Poimenovanje

POGLAVJE 15

- 15.01 Masti in druge prašičje maščobe, stiskane ali topljene; perutninske maščobe, stiskane ali topljene
- 15.02 Maščobe živali vrste goved, ovac in koz, surove ali topljene (vključno "premier jus")
- 15.03 Stearin iz užitne prašičje masti; stearin iz olj; olje iz užitne prašičje masti; oleomargarina; margarina, neemulgirani, nemešani ali kako drugače pripravljene
- 15.04 Masti in olja rib ali morskih sesalcev, prečiščene ali neprečiščene
- 15.07 Nehlapna rastlinska olja, tekoča ali trdna, surova, rafinirana ali prečiščena
- 15.12 Živalske in rastlinske masti in olja, hidrogenirani, rafinirani ali nerafinirani, toda nepredelani
- 15.13 Margarine, preparati iz masti ali olj živalskega ali rastlinskega izvora
- 15.17 Odpadki iz predelave masti ali olj ali voskov živalskega ali rastlinskega izvora

---

– 1 –	– 2 –
Številka Bruseljske nomenklature	Poimenovanje
POGLAVJE 16	Izdelki iz mesa, rib, rakov ali mehkužcev
POGLAVJE 17	
17.01	Sladkor iz sladkorne pese in sladkornega trsa, v trdnem stanju
17.02	Drugi sladkorji; sirupi; umetni med in mešanice umetnega in naravnega medu; karamelni sladkor
17.03	Melase, z dodatkom ali brez dodatka barvil
17.05(*)	Sladkorji, sirupi in melase, z dodatki za aromatiziranje ali barvili, razen sadnih sokov, ki vsebujejo poljubno maso dodanega sladkorja
POGLAVJE 18	
18.01	Kakavova zrna, cela ali zlomljena, surova ali pražena
18.02	Kakavove lupine, olupki, kožice in odpadki

– 1 –	– 2 –
Številka Bruseljske nomenklature	Poimenovanje
POGLAVJE 20	Proizvodi iz vrtnin, sadja, oreškov ali drugih delov rastlin
POGLAVJE 22	
22.04	Grozdni mošt, delno fermentiran, katerega fermentacija je ustavljena brez dodajanja alkohola
22.05	Vino iz svežega grozdja; grozdni mošt, katerega fermentacija je ustavljena brez dodajanja alkohola
22.07	Jabolčnik, hruškovec, medica in druge fermentirane pijače
ex. 22.08(*)	Etanol in destilirane pijače, denaturirane in
ex. 22.09(*)	nedenaturirane, s katero koli vsebnostjo etanola, pridelane iz kmetijskih proizvodov iz te priloge, razen žganj, likerjev in drugih alkoholnih pijač in mešanih alkoholnih pripravkov - esenc - za proizvodnjo pijač
ex. 22.10(*)	Kis in nadomestki kisa

– 1 –	– 2 –
Številka	
Bruseljske nomenklature	Poimenovanje
POGLAVJE 23	Ostanki in odpadki živilske industrije; pripravljena krma za živali
POGLAVJE 24	
24.01	Nepredelani tobak; tobačni odpadki
POGLAVJE 45	
45.01	Pluta, naravna, surova ali enostavno predelana, odpadki plute; zdrobljena, drobljena ali zmleta pluta
POGLAVJE 54	
54.01	Lan, surov ali predelan, toda nepreden; predivo in odpadki iz teh vlaken (vključno z odpadki preje in razvlaknjenimi tekstilnimi surovinami)
POGLAVJE 57	
57.01	Konoplja (<i>Cannabis sativa</i>), surova ali predelana, toda nepredena; predivo in odpadki iz teh vlaken (vključno z odpadki preje in razvlaknjenimi tekstilnimi surovinami)

(*) Številka dodana s Členom 1 Uredbe št. 7 Sveta Evropske gospodarske skupnosti z dne 18. decembra 1959 (UL 7, 30.1.1961, str. 71/61).

PRILOGA II

ČEZMORSKE DEŽELE IN OZEMLJA,
ZA KATERE SE UPORABLJAJO DOLOČBE
IV. NASLOVA III. DELA USTAVE

- Grenlandija,
- Nova Kaledonija in pridružena območja,
- Francoska Polinezija,
- Francoska južna in antarktična ozemlja,
- Walliški in Futunski otoki,
- Mayotte,
- Saint Pierre in Miquelon,
- Aruba,
- Nizozemski Antili:
  - Bonaire,
  - Curaçao,
  - Saba,
  - Sint Eustatius,
  - Sint Maarten,
- Anguilla,
- Kajmanski otoki,
- Falklandski otoki,
- Južna Georgia in otoki Južni Sandwich,
- Montserrat,
- Pitcairn,
- Sveta Helena in pridružena območja,
- Britansko antarktično ozemlje,
- Britansko ozemlje Indijskega oceana,
- Otoki Turks in Caicos,
- Britanski Deviški otoki,
- Bermudi.